ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΕΤΟΣ ΚΒ΄.— ΜΑΪΟΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 1947—ΤΕΥΧ. 5-6

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ἨΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ. ὙΠΕΥΘΥΝΟΣ

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ
ΤΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΑΘΩ
Κλίμαξ 1 : 100.000
Χιλιόμετρα 0 1 2 3 4 5 10 15
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Ἰδιόρρυθμοι Μοναὶ καὶ Σκῆται
Κοινοβιακαί
Μοναί
Σκῆται
Σκῆται μὲ καλύβια καὶ κελλία σκητῶν
Ἐκκλησίαι - ἁγιάσματα
Μετόχια.
Ὁδοὶ ἡμιονικαί. Ἀτραποί.
Χείμαρροι. Χαράδραι.
Ἐρείπια
Ἀρσ.— Ἀρσανᾶς—Νεωρίον
Μ. Παντοκράτορος
Μ. Σταυρονικήτα
Μ. Δοχειαρίου
Μ. Ξενοφῶντος
Μ. Ἰβήρων
Μ. Ἀγ. Παντελεήμονος
Μ. Καρακάλλου
Μ. Γρηγορίου
Μ. Διονυσίου
Μ. Λαύρας
Νέα Σκήτη
Κλίμαξ 1 : 500.000
Χιλιόμετρα

ΜΑΪΟΣ

ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝ εἰς τὸ Μηναῖον τοῦ Μαΐου, τοῦ τρίτου μηνὸς ἄλλοτε, ὅταν ὁ Μάρτιος ἐμετρεῖτο πρῶτος, τοῦ πέμπτου σήμερον μηνὸς τοῦ ἔτους.

Μὴν Μάιος, ἔχων ἡμέρας λα΄. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιδ΄, ἡ δὲ νὺξ ὥρας ι΄.

«Σημειῶσαι—γράφει εἰς ὑποσημείωσιν ὁ Συναξαριστὴς [1])—ὅτι τὸ ὄνομα Μάιος εἶνε λατινικὸν καὶ ὄχι ἑλληνικὸν καὶ σημαίνει μέγας, παραγόμενον ἀπὸ τοῦ μάγιους λατινιστί, ὃ δηλοῖ μέγας. Λέγεται δὲ μέγας ὁ Μάιος μήν, καθότι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἶναι μεγαλήτεραι ἀπὸ τὰς ἡμέρας τῶν ἄλλων μηνῶν· ἢ διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας τοῦ ἔαρος χάριτας· ἢ κατ' ἄλλους λέγεται μέγας ἐκ τῶν προβεβηκότων καὶ μειζόνων, καθότι ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ, ὡς ᾄδεται, οἱ μεγάλοι ἄρχοντες ἐποίουν τοὺς γάμους των».

Αἱ παρθένοι καὶ αἱ ἐν χηρείᾳ, γράφει ὁ Ὀβίδιος, ὁ θαυμάσιος ποιητὴς τῶν Μεταμορφώσεων ἂς προφυλάσσωνται νὰ μὴν ἀνάψουν τὰς δᾷδας τοῦ

---

[1]) Συναξαριστὴς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, πάλαι μὲν ἑλληνιστὶ συγγραφεὶς ὑπὸ Μαυρικίου διακόνου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, μεταφρασθεὶς δὲ ἀμέσως ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ, καὶ μεθ' ὅσης πλείστης ἐπιμελείας ἀνακαθαρθείς, διορθωθείς, πλατυνθείς, σαφηνισθεὶς ὑποσημειώσεσι διαφόροις καταγλαϊσθεὶς καὶ εἰς τρεῖς τόμους διαιρεθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου μοναχοῦ Νικοδήμου Ἁγιορείτου, ἐξεδόθη τὸ πρῶτον διὰ σπουδῆς τοῦ πανιερωτάτου Θεσσαλονίκης Ἰωσὴφ καὶ συνεργείᾳ τῶν ἱερομονάχων Στεφάνου καὶ Νεοφύτου τῶν ἁγιορειτῶν, δεύτερον δὲ ὑπὸ τοῦ ἱερέως Σωφρονίου Χ. Ἀρσλάνογλου, νῦν δὲ τὸ τρίτον ἐπεξεργασθεὶς καὶ μετὰ προσθηκῶν καὶ ἀνεκδότων πλουτισθεὶς ἐκδίδοται ὑπὸ Σεργίου Χ. Ραφτάνη Ἠπειρώτου. Τόμος τρίτος περιέχων τοὺς τέσσαρας μῆνας, Μάιον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον. Ἐν Ζακύνθῳ. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Ὁ Παρνασσὸς» Σεργίου Χ. Ραφτάνη, διευθυνομένου ὑπὸ Ν. Ἰ. Ταρουσσοπούλου. ΑΩΞΗ΄.

Ὅλα αὐτά, ὑπομονητικὲ ἀναγνῶστα τῆς «Ὀρθοδοξίας» εἶνε τίτλος βιβλίου τοῦ 1868, γραμμένος εἰς τὴν πρώτην σελίδα μὲ γράμματα Κεφαλαῖα, ὀκτὼ μεγεθῶν καὶ δύο χρωμάτων, ἐρυθρῶν καὶ μαύρων.

Ὑμεναίου, διότι θὰ μετατραποῦν ἀμέσως εἰς λαμπάδας ἐπικηδείου τελετῆς. Ἡ δεισιδαιμονία αὐτη, φαίνεται, προήρχετο ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὴν 8ην Μαΐου ἐτελοῦντο εἰς τὴν παλαιὰν Ρώμην τελεταί τινες πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν καὶ πολὺ πιθανὸν νὰ ἐπεκράτησε τοιαύτη πρόληψις καὶ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς κατ' ἐπίδρασιν τοῦ παρελθόντος.

Ὁ Μάιος ἦτο ὁ τρίτος μὴν τοῦ ἔτους τῶν παλαιῶν Ρωμαίων καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν μῆνα «Θαργηλιὼν» τοῦ ἀττικοῦ ἡμερολογίου. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ προῆλθεν ἐκ τῆς Μαίας (Μαΐας ἢ Μάζας), μητρὸς τοῦ Ἑρμοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν προσεφέροντο θυσίαι κατὰ τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς ἡμέραν. Κατὰ Μάιον ἐτιμᾶτο ἐπίσης ἡ πηγαία νύμφη Ἠγερία δι' ἑορτῶν τελουμένων εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ ἄλσος αὐτῆς. Ἀπὸ δὲ τῆς 28ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 2ας Μαΐου διεξήγετο ὁ ἑορτασμὸς πρὸς τιμὴν τῆς Φλώρας, θεᾶς τῆς βλαστήσεως.

«Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ΄ Μνήμη τῆς ἁγίας Μάρτυρος Θεοδοσίας τῆς παρθένου.

Πνίγει θαλάσσης Θεοδοσίαν ὕδωρ,
τρέφει δὲ Χριστὸς εἰς ἀναψυχῆς ὕδωρ.
Εἰκάδι Θεοδοσίην ἐνάτῃ πέφνε ρεῦμα θαλάσσης.

Ἔπειτα ἀπὸ τοὺς συνήθεις, δύο ἰαμβικοὺς καὶ ἕνα ἡρωϊκόν, στίχους ἐκτίθεται ὁ βίος τῆς ἁγίας αὐτῆς κόρης, ἡ ὁποία κατήγετο ἐκ Τύρου τῆς Φοινίκης καὶ δεκαοκταέτις μὴ δεχθεῖσα νὰ μὴ ἀρνηθῇ τὰ εἴδωλα, βασανισθεῖσα δεινῶς ἀπέθανε θάνατον μαρτυρικὸν ριφθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐν συνεχείᾳ—διότι καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάζεται μνήμη πλειοτέρων τοῦ ἑνὸς ἁγίων, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει πολλαπλασίως τὸν ἀριθμὸν τῶν 365 ἡμερῶν τοῦ ἔτους—γράφει ὁ Συναξαριστής:

«Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Μνήμη τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Θεοδοσίας τῆς Κωνσταντινουπολιτίσσης.

Κέρας κριοῦ κτεῖνάν σε Θεοδοσία
Ὤρθη νέον σοι τῆς Ἀμαλθείας κέρας».

Ταύτης τῆς Θεοδοσίας—ἡ ὁποία κατὰ τὸν Δοσίθεον, συγγραφέα τῆς Δωδεκαβίβλου, μετὰ καὶ ἄλλων ***σεμνῶν*** καὶ ***τιμίων γυναικῶν*** ὥρμησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡπλισμέναι μὲ λίθους καὶ ξύλα καὶ ὕβριζον τὸν εἰκονομάχον ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως Ἀναστάσιον, τὸν διορισθέντα ὑπὸ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου μετὰ τὴν ἐκδίωξιν Γερμανοῦ τοῦ Ὁμογογητοῦ ἢ κατ' ἄλλους ἀφήρεσαν τὸ βάθρον ἐφ' οὗ ἱστάμενος ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Αὐλῆς προσεπάθει νὰ καταρρίψῃ εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ τῆς Χαλκῆς λεγομένης Πύλης καὶ ἐφονεύθη οὗτος πεσών· αὐτῆς τῆς Θεοδοσίας ὁ ροδοστόλιστος ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτῆς ναὸς ἐπωνομάσθη Γκιοὺλ Τζαμῆ ὑπὸ τῶν

αὐθημερὸν εἰσελθόντων εἰς τὴν Πόλιν, κατόπιν ἡρωικοῦ ἀγῶνος, Ὀθωμανῶν. Τὰ μαγιάτικα ρόδα τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων μὲ τὰ ἐξαίσια χρώματα καὶ τὸ θεσπέσιον ἄρωμα ἀνέκαθεν ἦσαν ἄφθονα καὶ μεθυστικά, ὅσον καὶ τὰ ἐμφύλια πάθη τῶν θερμοαίμων, τῶν κατοίκων της, ὅσον καὶ ἀλόγιστοί τινες ἐκδηλώσεις τῆς μεσαιωνικῆς εὐλαβείας.

Ὁ Μέγας Βασίλειος συνιστᾷ νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὸ ἄρωμα καὶ τὸ χρῶμα τῶν ρόδων, ἀλλὰ νὰ προσέχωμεν τὰς ἀκάνθας, καὶ ὡς λέγει αὐτολεξεί: «Ὡς γὰρ τῶν ἀνθέων τοῖς μὲν ἀνθρώποις ἄχρι τῆς εὐωδίας ἢ τῆς χρόας ἐστὶν ἡ ἀπόλαυσις, ταῖς μελίτταις δέ...., καὶ καθάπερ τῆς ροδονιᾶς τὰ ἄνθη δρεψάμενοι τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνομεν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν λόγων ὅσον χρήσιμον καρπωσάμενοι, τὸ βλαβερὸν φυλαξόμεθα!»

Κατ' ἄλλους αἱ ἄκανθαι, ὅπως εἶνε χρήσιμοι εἰς τὰ ἄνθη διὰ νὰ τὰ προφυλάττουν ἀπὸ κακοποιὰ ἑρπετά, τοιουτοτρόπως εἶνε διδακτικαὶ καὶ εἰς τὸν παρατηρητικὸν ἄνθρωπον, οὗτινος ἡ ζωὴ ρέει μεταξὺ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων. Ἡ προσοχὴ ἴσως θὰ ἔσωζε πολλοὺς ἀπὸ τὸν ἀκάνθινον στέφανον, ὁ ὁποῖος αἱμάτωσε δικαίων τε καὶ ἀδίκων μέτωπα.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ Θεὸς ἐποίησε τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ. Ἔθετο καιροὺς καὶ χρόνους ἐν σοφίᾳ, ὥπλισε τὰ ρόδα διὰ τῶν ἀκανθῶν καὶ τὸν βασιλέα τῆς κτίσεως διὰ τοῦ νοῦ. Ὅλοι μὲ τὸ ἄντλημα τῆς σκέψεως καὶ παρατηρήσεως ἀντλοῦμεν ἀπολαύσεις ἀπὸ τὰ ἄνθη τοῦ Μαΐου καὶ μαθήματα εὐσεβείας, ὅπως τὰ φυτὰ τροφὴν διὰ τῆς ρίζης ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς μητρὸς γῆς.

Νεώτερος δὲ ποιητής, γνώστης καὶ θαυμαστὴς τῶν ἑλλήνων κλασσικῶν, ἀπὸ τὴν παρατήρησιν τριανταφυλλιᾶς, φυτευμένης ἐπάνω εἰς τάφον, ἐνεπνεύσθη δύο ἑξάστιχα, τὰ ὁποῖα ἡ μετάφρασις, ὡσὰν κατακλεῖδα τοῦ παρόντος πενιχροῦ ἄρθρου παραθέτει, χωρὶς βέβαια τὴν ἀξίωσιν ὅτι ἐξηνέμισε τὸ ἄρωμα τοῦ πρωτοτύπου.

Εἶπεν ὁ τάφος εἰς τὸ ρόδον:— Ὦ ἄνθος τοῦ Μαΐου! μὲ τὰ δάκρυα ποὺ ἡ αὐγὴ σὲ ποτίζει τί κάμνεις;

Τὸ ρόδον τότε λέγει εἰς τὸν τάφον:

— Καὶ σὺ τί κάμνεις μὲ τὸ πτῶμα ποὺ ρίχνεται μέσα εἰς τὸ πάντοτε χαῖνον βάραθρόν σου;

Τὸ τριαντάφυλλο λέγει:— Ὦ σκοτεινὲ τάφε, ἐγὼ μὲ τὰ δάκρυα αὐτὰ εἰς τὸ μυστικόν μου ἐργοστάσιον κατασκευάζω ἄρωμα ἠλέκτρου καὶ μέλιτος!

Καὶ ὁ τάφος ἀπαντᾷ:— Ὦ κλαψιάρικο ἄνθος, κι' ἐγὼ ἀπὸ κάθε ψυχὴν ποὺ μ' ἔρχεται κάμνω ἕνα ἄγγελον τοῦ οὐρανοῦ!

† Ο ΚΥΔΩΝΙΩΝ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

Η ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ

ΤΗΝ ΑΓΙΟΤΗΤΑ, τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ ποῖος δύναται νὰ κατανοήσῃ; Διατρέχει τὸ σύμπαν καὶ τὸ πλημμυρίζει. Ἡ ἀγάπη Του ἁπλώνεται ἐπάνω μας ὡσὰν τὴν χλόην ἐπάνω εἰς τὴν πλαγιὰν ὕστερα ἀπὸ τὴν βροχήν, ὡσὰν τὴν καλὴν περιβολήν, ὅταν ἐνδυθῶμεν. Εἰς τὸν καθένα μας χωριστὰ καταβαίνει ἡ θεία Πρόνοια, ὡσὰν νὰ ἦτο μονάχα αὐτός. Τὸν περιφρουρεῖ εἰς τὴν τραγικότητά του, τὸν καταπραΰνει εἰς τὴν ταραχήν του. Ποῖος θὰ ζυγίσῃ τὴν γλυκύτητα τῆς στιγμῆς αὐτῆς; Ἀποταμιεύσατε τὴν φεγγοβολὴν τοῦ λουλουδιοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ εἶναί σας, τὸ ἄρωμά του ἀπορροφήσατε. Μὲ πόσην μαγείαν μᾶς ἐξαγγέλλεται ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἡ ἀπέραντη, ἡ ἀνερμήνευτη, ἡ ἀκατάλυτη! Εὑρίσκει δὲ τὸ κορύφωμά της εἰς τὴν Θείαν Μετάληψιν, ὅπου αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐνσαρκώνεται καὶ ἑνώνεται μαζύ μας. Κατασκηνώνει εἰς τὸν ναὸν ποὺ λέγεται ἀνθρώπινον σῶμα. Κλείεται ὁ ἀχώρητος εἰς διαστάσεις τόσον μικράς, ἀλλ' εἰς ἕνα ἀριστούργημα γραμμῶν καὶ ἁρμονίας καὶ σκοπιμότητος ἄφθαστον. Ὁ Παρθενών, ἡ Ἁγία Σοφία, ὑπολείπονται τοῦ ναοῦ αὐτοῦ.

***

Θὰ ἐνόμιζέ τις πὼς τὸ αἰθέριον Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας θὰ ἦτο προωρισμένον διὰ τοὺς πολὺ ὀλίγους, τοὺς ἐκλεκτούς, τοὺς καθαρούς, τοὺς ἁγίους. Ἀλλ' ἡ θεία θέλησις, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, προσφέρει τὴν θείαν Μετάληψιν εἰς ὅλους τοὺς πιστούς, πρὸ πάντων εἰς τοὺς ἁμαρτωλούς.

Θὰ εὕρωμεν τὴν ἀνάπαυσίν μας, μόνον ὅταν ἑνωθῶμεν μὲ τὸ θεῖον. Διὰ τὴν βαθεῖαν γαλήνην, τὴν ἐναρμόνισιν μὲ τὸ Σύμπαν, τὴν προσαρμογὴν πρὸς τὴν τελειοποίησιν, πρὸς τὸ ἀνέβασμα, τὸ ἰσχυρότερο μέσον εἶνε ἡ θεία Κοινωνία. Αὐτὸ μᾶς τὸ εἶπε ὁ Χριστὸς καὶ ὅλοι οἱ μάρτυρες, ὅσοι ἀπέθαναν δι' Αὐτόν, καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι, καὶ οἱ πατέρες μας, καὶ αἱ μητέρες μας, καὶ τὰ χρόνια μας ποὺ πέρασαν. «Εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ὁ καταβὰς ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ φάγῃ ἀπ' αὐτὸν θὰ ζήσῃ αἰώνια».

Ἂς ἀκούσωμεν τὸν λόγον αὐτὸν τὸν δυνατόν, ποὺ ξεπερνᾷ κάθε ἐπιστήμην καὶ φιλοσοφίαν, κάθε ἀνακάλυψιν καὶ δύναμιν. Εἶνε γεμᾶτος γλυκύτητα καὶ μυστήριον, εἶνε πνεῦμα καὶ ζωή. Ἂς τὸν ἀκούσωμεν εἰς τὸ βάθος τῆς σιωπῆς μας καὶ τῆς περισυλλογῆς. Ἂς τὸν δεχθῶμεν μὲ τα-

πείνωσιν καὶ μὲ συντριβήν. Ἂς πιστεύσωμεν εἰς τὸν Χριστὸν περισσότερον. Εἴμεθα κουρασμένοι, εἰς Αὐτὸν ἂς προσέλθωμεν. Εἴμεθα φορτωμένοι, θὰ μᾶς ἐλαφρύνῃ τὸ φορτίον μας. Αὐτὸς ὡμίλησεν εἰς τοὺς προφήτας καὶ τοὺς ἐδίδαξεν. Αὐτὸς εὑρέθη πλάγι εἰς τοὺς μάρτυρας τὴν ὥραν τὴν τραγικήν. Εἰς ὡρισμένας στιγμὰς ἂς μὴ ἀκούωμεν τὴν φωνὴν τοῦ κόσμου καὶ ἂς ἀκούωμεν τὴν φωνὴν τὴν ἰδικήν Του. Εἴπατε εἰς ἐκείνους ὅσοι ταξειδεύουν διὰ πράγματα ἐφήμερα νὰ ταξειδεύσουν ἀπὸ τώρα καὶ ὕστερα διὰ πράγματα αἰώνια. Ὁ Θεὸς μᾶς ἐπισκέπτεται συχνά, ἄλλοτε μὲ τοὺς πειρασμοὺς ποὺ μᾶς στέλλει καὶ μᾶς δοκιμάζει, καὶ ἄλλοτε μὲ τὴν παραμυθίαν. Ἀλλὰ τίποτε δὲν φθάνει τὴν Θείαν Κοινωνίαν Του. Μᾶς ἔχει πάντοτε ἐνθυμηθῇ, θὰ μᾶς ἐνθυμηθῇ καὶ τώρα, καὶ αὔριον θὰ μᾶς ἐνθυμηθῇ, καὶ εἰς τὴν αἰωνιότητά Του.

***

Τὰ ἄλλα δὲν μᾶς φθάνουν, ὅσο μεγάλα καὶ ἂν εἶνε, ὅσο πολύτιμα. Δὲν μᾶς φθάνει ἡ φιλία, οὔτε ἡ γοητεία τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἡ εὐτυχία του, τὸ κομμάτι τοῦ καθαροῦ οὐρανοῦ ποὺ εἶνε μπροστά μας. Οὔτε ἡ μελέτη τοῦ βιβλίου αὐτοῦ καὶ ἡ μαγεία τῆς ὥρας αὐτῆς, τὸ ἀνέβασμα, ἡ εὐφροσύνη ἡ ἀνεκδιήγητη, ἡ ἐργασία, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη, καὶ ἡ ἀκρόασις ὅταν μᾶς ὁμιλῇ κάποιος, τὸ μεγάλο αὐτὸ δῶρο, τὸ ἀτίμητο καὶ ἄφθαστο. Δὲν μᾶς φθάνουν, ὅταν λείπῃ ἡ πηγὴ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀληθείας, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ χορηγὸς τῆς ζωῆς, ὁ Θεός.

Δὲν θὰ ζήσωμεν μόνον μὲ τὴν τροφὴν τὴν ὑλικήν. Δὲν θὰ ζήσωμεν μόνον μὲ ἄρτον. Ἡ πεῖνά μας εἶνε βαθύτερη. Πεινῶμεν συγγνώμην, θέλομεν νέαν ζωήν, διψῶμεν τὸ ἄπειρον, τὴν αἰωνιότητα ποθοῦμεν οἱ ἐφήμεροι. Τὸ βάθος μας, ἡ ἐπιθυμία μας εἶνε νὰ ὑπηρετήσωμεν, νὰ φανῶμεν χρήσιμοι, καὶ ἀκόμη δὲν ἔχομεν κάμῃ τίποτε. Τὰ ὄνειρά μας σβύνουν, αἱ ἐλπίδες μας συντρίβονται, φυλλορροοῦν, καὶ ἡ ἀγάπη μας ἔχει ψυχρανθῇ. Καὶ ὅταν εἴμεθα γεμᾶτοι πλούτη, εἴμεθα πειὸ πτωχοί. Ἀπὸ τὸ βάθος μας νοιώθομεν πῶς ἡ δίψα μας πρὸς Ἐσένα φέρεται. Εἰς Ἐσένα πετᾷ ἡ ψυχή μας, ἡ ὁποία ἔχει εἰσέλθῃ εἰς τὴν ζωήν, ὡσὰν τὸ ἀέρι εἰς τὸ καλάμι.

***

Μαζύ Σου ὁ κόσμος ἀλλάσσει, καὶ εἰς τὸν πλησίον μας βλέπομεν ἕνα ἀδελφόν. Εἰς τὴν ἁμαρτωλὴν τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείας Σου, ὅτι ἦλθες νὰ τὴν σώσῃς. Σὺ εἶσαι ὀπίσω ἀπὸ τὴν τραγικότητά μας, ἀπὸ τὸ

μυστήριον πού μᾶς κυκλώνει, καὶ ζητεῖς νὰ μᾶς σώσῃς. Ἡ θεία Σου Πρόνοια φθάνει ὣς τοὺς πεθαμένους.

Καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶναι τυλιγμένοι μὲ τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν ἡδονὴν Ἐσένα ζητοῦν, ὡσὰν τὴν Σαμαρείτιδα. Ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ συγγνώμην καὶ ἀπὸ αἰωνιότητα, ὡσὰν αὐτήν. Θέλουν καινούργιαν ζωήν, ὡσὰν τὸν Νικόδημον. Αὐτὸς νύκτα ἦλθε νὰ Σὲ ἀκούσῃ. Δὲν τοῦ ἔφθασεν οὔτε ἡ ἐπιστήμη του, οὔτε ἡ ὑψηλὴ θέσις πού εἶχεν. Ἀνήσυχος ἠρώτησε: «Τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ ἔχω τὴν αἰωνίαν ζωήν;» Ὅταν Σὲ συνήντησε ἡ Μαγδαληνή, ἔνοιωσε τὴν κατάπτωσίν της, τὴν πενίαν της μέσα εἰς τόσην πλησμονήν, τὴν ἀνάγκην νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν της καὶ νὰ σωθῇ, νὰ κτίσῃ ἐκ νέου τὴν ζωήν της. Πλησίον Σου ἔνοιωσε ἀνέκφραστη εὐδαιμονίαν. Πρὶν ἀμφέβαλλε, τώρα πιστεύει. Τί καὶ ἂν εἶχε πέσῃ, τώρα ἔχει ἀνορθωθῇ.

* * *

Εἶσαι ὁ Κύριός μας καὶ ὁ Θεός μας. Δὲν θὰ ἀποθάνωμεν, διότι νοιώθομεν ὅτι εἶσαι ἡ ζωή. Εἶσαι πλησίον μας, διότι μᾶς ζητεῖς. Μᾶς ἔχεις μεταφυτεύσῃ εἰς τὸ χῶμα τῶν αἰωνίων πραγμάτων. Ἡ σκέψις μας εἶνε ὑψωμένη πρὸς Ἐσένα. Θ' ἀνοίξωμεν τὸ Εὐαγγέλιόν Σου πρωΐ, μόλις ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, καὶ θὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν ἁγίαν Σου Τράπεζαν, διὰ νὰ μᾶς δοθῇ ὁ καταβὰς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἄρτος.

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Η ΑΡΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Η ΑΡΝΗΣΙΣ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, τοῦ φίλου καὶ μαθητοῦ τοῦ Κυρίου, προῆλθε πρῶτον ἐκ τῆς ὑπερηφανείας αὐτοῦ καὶ ὑπεροψίας [1], καθ' ἣν προκρίνων ἑαυτὸν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἀποστόλους ὡς πρὸς τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Χριστὸν (πρβλ. Ματθ. κστ'. 33), ἔφθασε μέχρι τοσούτου σημείου ἀπονοίας, ὥστε νὰ περιφρονήσῃ ὡς κενὰ καὶ ἀσήμαντα τὰ λόγια ἐκεῖνα τοῦ θείου αὐτοῦ Διδασκάλου, δι' ὧν προεῖπεν εἰς αὐτὸν τὴν τριττὴν αὐτοῦ ἀπάρνησιν (πρβλ. Μάρκ. ιδ', 30.31).

Ἡ ὑπερηφάνεια αὐτοῦ καὶ ἡ ἀλαζονεία παρώτρυναν αὐτὸν ν' ἀψηφήσῃ τὸν ἐπικρεμάμενον κίνδυνον, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα, καὶ νὰ καθίσῃ εἶτα «ἐν τῇ αὐλῇ κάτω», μεταξὺ τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἀκολούθων, παρὰ τῇ πυρᾷ, μεγαλαυχῶν καὶ καυχώμενος ὅτι οὐδὲν παρ' οὐδενός, οὐδὲ παρ' αὐτοῦ τοῦ Σατανᾶ, ἠδύνατο κακόν τι νὰ πάθῃ. Διὸ καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ὅτι οὗτος ἐγένετο ἔξαρτος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ (πρβλ. Παροιμ. ιστ', 18).

Δευτέρα αἰτία τῆς ἀρνήσεως τοῦ Πέτρου ἦτο ἡ ἀμέλεια, ἡ ὁποία καταφαίνεται α') εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἠκολούθει κατὰ τὸ πάθος τὸν θεῖον διδάσκαλον· β') εἰς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἠκολούθει· καὶ γ') εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς νωθρότητος αὐτοῦ καὶ ἀμελείας.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς λέγει ὅτι «ὁ Πέτρος ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ μακρόθεν» (πρβλ. κβ', 54) τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι οὗτος «καίτοι περιδεὴς ἦν», ἕνεκα τῆς κατὰ τοῦ Μάλχου ἐπιθέσεως, κατείχετο ὅμως νῦν καὶ ὑπὸ μιᾶς χλιαρότητος καὶ ἀδιαφορίας, μὴ θέλων μήτε νὰ ἐγκαταλίπῃ ὁλοτελῶς τὸν ἑαυτοῦ διδάσκαλον, μήτε καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτῷ τελείως, εἰς τρόπον ὥστε καὶ μαθητὴς αὐτοῦ νὰ φαίνηται, καὶ μακρὰν τοῦ κινδύνου τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ νὰ εἶνε.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ δεύτερον, δηλ. τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἠκολούθει, οὗτος ἀπέβλεπεν οὐχί, ὡς ἐκαυχᾶτο, εἰς τὸ συναποθανεῖν τῷ Χριστῷ, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῆς περιεργείας αὐτοῦ, ἐπιποθοῦντος, ὡς τινος περιηγητοῦ μᾶλλον ἢ ὡς οἰκείου μαθητοῦ, «εἰδεῖν τὸ τέλος» τοῦ μεγίστου τούτου ἔργου (πρβλ. Ματθ. κστ', 58), ὅλως ἀντιθέτως πρὸς τὸν

---

[1]) Ὁ ἱ. Χρυσόστομος λέγει σχετικῶς τὰ ἑξῆς. «...καὶ γὰρ δύο τὰ ἐγκλήματα ἦν· καὶ ὅτι ἀντεῖπε· καὶ ὅτι τῶν ἄλλων ἑαυτὸν προὔθηκε· μᾶλλον δὲ καὶ τρίτον, ὅτι τὸ πᾶν ἑα τῷ ἀνέθηκε». (Σειρ. εἰς τὸ κατὰ Ματθ.).

Εὐαγγελ. Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ἀναντιρρήτως ἠκολούθει παρὰ πόδας τὸν θεῖον διδάσκαλον μὴ στέργων, μηδὲ πρὸς ὥραν, ν' ἀποχωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ [2]) πρόθυμος, εἰ δεήσῃ, καὶ νὰ συναποθάνῃ μετ' αὐτοῦ.

Τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς ἀμελείας τοῦ Ἀπ. Πέτρου ἦσαν ἡ τελεία, πρῶτον, λήθη τῶν λόγων τοῦ Κυρίου καὶ μετ' αὐτὴν εἰσέτι τὴν ἄρνησιν, εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν μὴ ὁ Κύριος ἔστρεφε πρὸς αὐτὸν τὸ βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, δὲν θὰ συνῃσθάνετο ταχέως καὶ πλήρως, ὅτι ἠρνήθη τὸν Χριστὸν (πρβλ. Λουκ. κβ', 61) ἡ τελεία, δεύτερον, ἄγνοια καὶ ἀθέτησις τῶν λόγων τοὺς ὁποίους εἶπεν ὁ Κύριος ἐν τῷ ὑπερῴῳ, καὶ ἐν τῷ κήπῳ, καθ' οὓς ἔδει ὁ Πέτρος νὰ ἐπαγρυπνῇ, διότι ὁ Σατανᾶς, ὡς παμπόνηρος καὶ πολυμήχανος, ποικιλοτρόπως θὰ ἐνήργει καὶ θὰ εἰργάζετο, ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ (πρβλ. αὐτόθ. 31)· καὶ τρίτον, ἡ βαθεῖα λύπη (αὐτόθ. 45), ἡ ὁποία ἐπέφερε τὴν ἀθυμίαν, τὸν νυσταγμὸν καὶ τὴν ὀλιγωρίαν, καὶ τὴν οἰκτρὰν τέλος πτῶσιν τοῦ Ἀποστόλου (πρβλ. καὶ Ἐκκλ. ι', 18) [3]).

Ἡ τρίτη αἰτία καὶ τὸ ὕστατον ὀλίσθημα τοῦ Ἀπ. Πέτρου ἦτο ἡ παράλειψις τῆς ἀμέσου καταφυγῆς πρὸς τὸν Θεόν, ἡ ἐξ ὑπερηφανείας καὶ ἀμελείας καὶ πάλιν προελθοῦσα, καθόσον οὗτος ἐπὶ τῶν ἰδίων δυνάμεων βασιζόμενος, ἐθεώρει ἑαυτὸν εὑρισκόμενον ἐν ἀσφαλείᾳ, καὶ ὡς ἐκ τούτου περιττὴν τὴν διὰ τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς ζήτησιν τῆς θείας βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως. Καίτοι ἀρκετὰ εἶχεν οὗτος διδόμενα, καὶ οὐκ ὀλίγας ἀφορμὰς εἰς τὸ νὰ γρηγορῇ καὶ νὰ προσεύχηται, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ εἰς πειρασμόν (πρβλ. Μάρκ. ιδ', 38)· καίτοι ἐπετίμησεν αὐτῷ διὰ τοῦτο ὁ Κύριος εἰπὼν «Σίμων καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι;» (αὐτόθ. 37)· καίτοι εἶδεν ἰδίοις ὄμμασι τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ προσευχόμενον ἐν τῷ κήπῳ τῆς Γεσθημανῆς ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ὥρας [4]), ὅμως πάντα ταῦτα δὲν ἤρκεσαν ν' ἀφυπνίσωσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ βαρέος ὕπνου τῆς ἀθυμίας καὶ λύπης καὶ τῆς πνευματικῆς ἀκηδίας (πρβλ. αὐτόθ. 40), ὅπως

---

[2]) Κατὰ τὸν ἱ. Θεοφύλ. οὗτος εἶνε ὁ λόγος, δι' ὃν δὲν εἰσήγαγεν ὁ ἴδιος (ὁ Ἰωάννης) τὸν Πέτρον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, «ἀλλ' εἶπε τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον».

[3]) Μᾶρκος ὁ ἀσκητὴς ἐν τῇ πρὸς Νικόλαον ἐπιστολῇ (βλ. Φιλοκαλ. σελ. 123) ὀνομάζει τὴν ἀμέλειαν ἄθεον (ὡς καθιστῶσαν ἐν τέλει τοὺς ἀνθρώπους ἀθέους). Ὁ αὐτὸς λέγει ὅτι οἱ τρεῖς γίγαντες τοῦ διαβόλου καὶ τῶν παθῶν εἰσιν ἡ ἀμέλεια, ἡ λήθη καὶ ἡ ἄγνοια (ἐνθ. ἀν.).

[4]) Ἐπειδὴ ὁ Κύριος προσηυχήθη ἐν τῷ κήπῳ κατὰ τρία χρονικὰ διαστήματα, ὡς περιγράφουσιν οἱ ἱ. Εὐαγγελισταί, ἐν δὲ τῷ πρώτῳ διαστήματι ρητῶς λέγουσιν ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μᾶρκος ὅτι ὁ Κύριος προσηυχήθη μίαν ὥραν, συνάγουσιν ἐντεῦθεν πολλοὶ ὅτι καὶ κατὰ τὰ ἄλλα χρονικὰ διαστήματα, δύο καὶ πάλιν παρῆλθον ὧραι.

σπεύση καὶ ζητήση, τῇ ἐπιμόνῳ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, τὴν ἐξ ὕψους χάριν καὶ δύναμιν, ἵνα ἐνδυσάμενος τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, δυνηθῇ ν' ἀντιστῇ νικηφόρως κατὰ τοῦ πονηροῦ (πρβλ. Ἐφεσ. στ', 13) [5].

Καὶ βλέπομεν οὕτω τὸν Πέτρον, τὸν Κορυφαῖον τῶν Ἀποστόλων, ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεκάλυψεν ὁ Πατὴρ τὴν Θεότητα τοῦ Ἰ. Χριστοῦ· ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν «Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» (πρβλ. Ματθ. ιστ', 16, 17)· ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος εἶδε κατὰ τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ [6] τὴν θεότητα αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν (πρβλ. Β', Πέτρ. α', 17-18)· χωρὶς νὰ συλληφθῇ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τῶν δικαστῶν, χωρὶς νὰ καταδικασθῇ εἰς θάνατον, ἀλλὰ μόνον διότι ἠρωτήθη ἁπλῶς, καὶ τοῦτο οὐχὶ αὐστηρῶς καὶ ἀγρίως, ἀλλ' ἠπίως καὶ ἡμέρως (πρβλ. Ἰωάν. ιη', 17) ὑπὸ μιᾶς παιδίσκης, ὑφ' ἑνὸς ταλαιπώρου καὶ εὐτελοῦς κορασίου, ἀποκρίνεται, ὑπὸ τοῦ δέους καταγωνισθείς, ὡς λέγει καὶ ὁ ἱ. Χρυσόστομος, ὅτι δὲν γνωρίζει τὸν Χριστόν, οὐδὲ κἂν ὡς ἄνθρωπον (πρβλ. Ματθ. κη', 72), καὶ χωρῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἤρξατο ἐνώπιον τοῦ βλασφήμου ἐκείνου ὄχλου, νὰ ἐπιπροσθέτῃ εἰς τὴν ἄρνησιν καὶ ὅρκους καὶ ἀναθέματα πρὸς βεβαίωσιν τῆς μὴ ἀληθοῦς ἀποκρίσεως αὐτοῦ (αὐτόθ. 74). Καὶ ταῦτα πάντα, διότι θαρρῶν εἰς ἑαυτὸν «ἐπιπηδᾷ τῷ πειρασμῷ ὑπὸ θρασύτητος», καὶ λησμονεῖ καὶ ἐγκαταλείπει τὸ ἰσχυρὸν τῆς προσευχῆς ὅπλον, δι' ἧς ἑνούμενος ὁ ἄνθρωπος μετὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ παντοδυνάμου καὶ παντοκράτορος, ἀντλεῖ θάρρος καὶ δύναμιν, καὶ καταβάλλει πάντα πειρασμὸν καὶ πᾶν ἐφεύρημα καὶ μηχανουργίαν τοῦ ἀρχαικάκου διαβόλου, οὗτινος «τὰ βρώματα ἐκλεκτά... καὶ διαπαντὸς ἀποκτένειν ἔθνος οὐ φείσεται» (Ἀββακ. α', 16-17).

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπερηφάνεια, ἡ ρίζα καὶ ἡ πηγὴ πάσης ἁμαρτίας, εἶνε τὸ πρῶτον αἴτιον τῆς φοβερᾶς πτώσεως τοῦ Ἀπ. Πέτρου· «ἔνθα πτῶμα κατέλαβε, λέγει ἱερός τις πατήρ, ἐκεῖ ὑπερηφάνεια προεσκήνωσεν». Ἡ ἀμέλεια δὲ πάλιν καὶ ἡ πνευματικὴ νωθρότης καὶ ἀδράνεια ὁδηγοῦσιν εἰς τὸ σημεῖον τῆς λήθης καὶ τῆς ἀγνοίας τῶν ἐντολῶν καὶ δικαιωμάτων

---

5) Ὁ ἱ. Χρυσόστομος λέγει ὅτι ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ Πέτρου «μανθάνομεν δόγμα μέγα, ὡς οὐκ ἀρκεῖ προθυμία ἀνθρώπου, ἂν μὴ καὶ τῆς ἄνωθέν τις ἀπολαύσῃ ροπῆς»· καὶ ὅτι πάλιν «οὐδὲν κερδανοῦμεν ἀπὸ τῆς ἄνωθεν ροπῆς, προθυμίας οὐκ οὔσης». (Σειρ. εἰς τὸ κατὰ Ματθ.).

6) Περὶ τοῦ ὄρους τούτου οὐδὲν θετικὸν γνωρίζομεν. Κατὰ τὴν παράδοσιν, τοῦτο ἦν τὸ ὄρος Θαβὼρ ἐν Γαλιλαίᾳ· κατ' ἄλλους δὲ τὸ ὄρος Ἑρμὼν (βλ. Ἑρμην. Γ. Κων. σελ. 250).

τοῦ Θεοῦ, ἐξ οὗ τοσαύτη σύγχυσις προκαλεῖται τοῦ νοῦ, καὶ τηλικαύτη ταραχὴ τῆς διανοίας, ὥστε νὰ προτιμᾷ ὁ ἄνθρωπος καὶ νὰ προκρίνῃ τὸ ψεῦδος ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς, τὸ κακὸν ἀντὶ τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ νὰ χαίρῃ εἰς τὰ κακά, ὡσεὶ εἰς καλὰ (πρβλ. Ἡσ. ε', 20).

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος συναισθανθεὶς βαθέως τὸ μέγεθος τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, μετεμελήθη καὶ «ἔκλαυσε πικρῶς» [7]), καὶ ἡ μεταμέλεια αὕτη ἦτο ἡ κατὰ Θεὸν μετάνοια (πρβλ. Β', Κορ. ζ', 9.-10), ἡ ὁποία φέρει τὸν ἁμαρτωλὸν πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ὅστις ὑποδέχεται αὐτὸν χαίρων, καὶ διὰ τῆς ὁποίας κατετάχθη καὶ πάλιν ὁ Πέτρος εἰς τὴν χορείαν τῶν Ἀποστόλων, καὶ κατέστη ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τῶν προβάτων, τῶν ἀποτελούντων τὴν λογικὴν τοῦ Κυρίου ποίμνην, τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἐκκλησίαν, «ἧς κεφαλή ἐστιν ὁ Χριστὸς» (πρβλ. Κολασ. α', 18).

† Ο ΠΡΟΙΚΟΝΝΗΣΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΣ

7) Ὁ ἱ. Κλήμης, ὁ μαθητὴς τοῦ Ἀπ. Πέτρου, λέγει ὅτι ὁσάκις ὁ Πέτρος ἤκουε τὸν ἀλέκτορα, ἐνεθυμεῖτο τὴν τριττὴν αὐτοῦ ἄρνησιν καὶ ἔκλαιε. Πρβλ. τὸ τοῦ Εὐαγγελ. Μάρκου, «ἐπιβαλὼν ἔκλαιε» (ιδ', 72), ὅπερ ὁ ἱ. Θεοφύλακτος ἑρμηνεύει ἀντὶ τοῦ «ἀρξάμενος ἔκλαιεν». Ἕτεροι ἐξηγοῦσι τοῦτο μετὰ τῆς λέξεως «νοῦν», ἤτοι σκεφθεὶς τὸ ἁμαρτωλὸν γεγονός, ἔκλαυσεν.

ΑΝΤΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1460

ΤΡΕΙΣ ΤΟΜΟΙ εἰς τὸ μέσον πενιχρᾶς βιβλιοθήκης μὲ χρυσίζοντα γράμματα: ΣΑΡΔΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΕΡΓΑ, προσπίπτουν εἰς τὴν ὅρασίν μου ὁσάκις ἀνοίξω νὰ συμβουλευθῶ τὴν μικρὰν πνευματικήν μου ὁπλοθήκην. Εἰς τὰς 12 ὅμως τοῦ παρόντος Μαΐου μοὶ ἐφάνη ὅτι μὲ ἐκύτταξαν προσεκτικὰ οἱ τρεῖς αὐτοὶ τόμοι, μὲ τέσσαρα ὀμμάτια, εὐφυῆ καὶ ἤρεμα, ὅπως ἦσαν τὰ δύο ἀληθινὰ εἰς τὴν εὐγενῆ μορφὴν τοῦ φιλοπονωτάτου συγγραφέως των, ποὺ ἔκλεισαν τὴν 4ην Μαρτίου 1945. Ἀνδρὶ ὅμως ἐκλεκτῷ ὁ θάνατος, ὁ ἄλλους ὁδηγῶν εἰς λήθην καὶ ἐκμηδένισιν, εἶνε ἀρχὴ νέας ζωῆς, νέας σπινθηροβολίας, νέας καὶ ἀνεπηρεάστου ἐκτιμήσεως, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ θαυμασμοῦ. Κρίνομεν ἀείποτε ὑποκειμενικῶς. Αἱ κρίσεις μας ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὰς πρὸς ἡμᾶς σχέσεις καὶ διαθέσεις τοῦ κρινομένου. Μεγαλοποιοῦμεν τὰς ἀρετὰς καὶ μικραίνομεν τὰ ἐλαττώματα· ἢ ἀντιθέτως ὑποτιμῶμεν τὰς πραγματικὰς ἀρετὰς καὶ ἐξαίρομεν τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνους μικροαδυναμίας, ἀναλόγως τοῦ ὑποκειμενικοῦ φακοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ἐξετάζομεν τοὺς ζωντανοὺς ἀνθρώπους. Ὁ φθόνος πρὸ πάντων — φανερὸς ἢ ὕπουλος — διαδραματίζει μέγαν ρόλον εἰς τὴν ζωήν, ἡ δὲ ἐπινοητικότης τῶν φθονερῶν τυγχάνει ἀξιοσημείωτος, κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον, ὅταν πρόκειται νὰ βλάψωμεν τὸν ὁμότεχνον, τὸν γείτονα, ἢ ἁπλῶς νὰ δυσφημίσωμεν τὸν πλησίον κακολογοῦντες. Ἀρεταὶ μεταβαπτίζονται εἰς κακίας, αἱ ὁποῖαι συμβαίνει νὰ συνορεύουν. Μὲ τοιαύτην τακτικὴν ὀνομάζεται ὁ θρασὺς ***ἀνδρεῖος***, ὁ ἀναίσθητος ***σώφρων***, ὁ ἐπιφυλακτικὸς χαρακτηρίζεται ὡς ***δειλός***, ὁ σκληρὸς ὡς ***δίκαιος***, ὁ ***πανοῦργος*** ὡς φρόνιμος, ὁ ἀξιοπρεπὴς ὡς ***ὑπερήφανος***, ***ἄσωτος*** ἀποκαλεῖται ὁ ἐλευθέριος, ***φιλάργυρος*** στιγματίζεται ὁ οἰκονόμος!

Μόλις ὅμως ἐκλείψῃ τὸ κινοῦν εἰς φθόνον ἢ εἰς θαυμασμὸν αἴτιον, ἔρχεται ἡ ψυχρὰ λογικὴ καὶ ἡ ἀντικειμενικὴ ἐκτίμησις. Κρίνομεν καλλίτερα τὸν ἐκλιπόντα ἄνθρωπον ἢ συγγραφέα ἢ δημόσιον παράγοντα καὶ εὑρίσκομεν, κατὰ προσέγγισιν πάντοτε, τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν τοῦ μὴ δυναμένου πλέον, ὡς ἐνομίζομεν, νὰ μᾶς ἐπισκιάσῃ ἀδελφοῦ, τοῦ ὑπερέχοντος εἰς αἰσθήματα, εἰς διάνοιαν, εἰς ἐπιτηδειότητα, εἰς τύχην ἢ εἰς εὐνοίας καὶ προστασίας, εἰς μόρφωσιν καὶ εἰς ἐργατικότητα. Κρίνομεν ἀπαθῶς ὁπωσδήποτε, καὶ μάλιστα τόσῳ ἀπαθέστερον ὅσον περισσότερος εἶνε ὁ ἀπὸ τοῦ θανάτου διαρρεύσας χρόνος.

Δύο ἔτη, δύο μῆνες καὶ ὀκτὼ ἡμέραι ἀκριβῶς διέρρευσαν ἀφότου ἀνηρπάγη ἀπροσδοκήτως ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας ὁ ΣΑΡΔΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, ὁ συμπαθὴς καὶ πολιτισμένος ἐκ παίδων, λεπτὸς τοὺς τρόπους καὶ ὀξὺς τὴν διάνοιαν, συσπουδαστὴς ἐν τῇ τροφῷ Ἱερᾷ Θεολογικῇ καὶ Πατριαρχικῇ Σχολῇ Ἀχιλλεὺς Παπαδημητρίου.

Τὸ Περιοδικὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον σπανίως συνέβη νὰ μὴ δημοσιεύῃ μηνιαίως μελέτημά του ἐνδιαφέρον, ἀπ᾽ ἀρχῆς τῆς ἱδρύσεώς του (ἀπὸ Ἀπριλίου τοῦ 1926), αἰσθάνεται σήμερον τὴν ἔλλειψιν τοῦ Γερμανοῦ Ἀθανασιάδου.

Οἱ φανεροὶ καὶ οἱ λανθάνοντες δημοσιογραφικοὶ κάλαμοι, οἱ ὁποῖοι ἄλλοτε μὲν μέχρι τρίτου οὐρανοῦ τὸν ἀνεβίβαζον, μὲ ἐξεζητημένα κοσμικὰ ἐπίθετα, ὡς σοφὸν καὶ δίκαιον καὶ διαπρεπῆ Ἱεράρχην, ἄλλοτε δὲ τὸν ὑπεβίβαζον, ἀναλόγως ἀκατονομάστων συμφεροντιδίων, εἰς δειλὸν καὶ ἀχαρακτήριστον τύπον, προσεπάθησαν μὲ ἐπιπόλαια δάκρυα προσωρινῆς μετανοίας νὰ ἐξιλεωθοῦν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Ἀλλ᾽ ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν ἐγράφη καὶ ἐλέχθη, ἓν τυγχάνει πλέον ἢ βέβαιον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως κυρίως τῆς διανοητικῆς παραγωγῆς τοῦ Σάρδεων, ὅτι ὑπερηκόντισεν ὅλους σχεδὸν τοὺς περὶ ἡμᾶς συγχρόνους του εἰς φιλοπονίαν συγγραφικήν, δημοσιεύσας περὶ τὰς 300 μελέτας εἰς σελίδας συμποσουμένας εἰς τὸν σεβαστὸν ἀριθμὸν 1460, σχήματος τῶν πλείστων «Ὀρθοδοξίας». Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι αὐταὶ διὰ νὰ γραφοῦν καὶ νὰ ἀντιγραφοῦν καὶ νὰ διορθωθοῦν πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως, χρειάζονται ἐργασίαν μηχανικὴν 43800 λεπτῶν τῆς ὥρας — πρὸς 30 λεπτὰ τὴν σελίδα — τὸ διπλοῦν δὲ ἂν δεχθῶμεν διὰ τὴν πρώτην διατύπωσιν, ἤτοι λεπτὰ 87600, δηλ. 1460 ὥρας, καὶ τὸ τετραπλοῦν διὰ τὴν προπαρασκευὴν καὶ μελέτην, ἤτοι ὥρας 5840, καταλήγομεν εἰς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα ὅτι ὁ ἀφήσας πνευματικὴν κληρονομίαν 1460 σελίδων, εἰργάσθη συνεχῶς ἐπὶ 8030 ὥρας, καὶ πρὸς τέσσαρας ὥρας ἡμερησίως ἔχομεν 2008 ἡμέρας. Ἐὰν τέλος κατὰ μέσον ὅρον ὑποθέσωμεν τὴν τετράωρον τακτικὴν ἐργασίαν ἡμερησίως ὡς δὶς τῆς ἑβδομάδος ἐπαναλαμβανομένην, εὑρίσκομεν τὰ γνωστὰ εἴκοσι ἔτη τῶν δημοσιευμάτων καὶ δὴ τῶν ὑπὸ μορφὴν βιβλίων τεθέντων εἰς κυκλοφορίαν πνευματικῶν ἐργασιῶν Μητροπολίτου Σάρδεων καὶ Πισιδίας Γερμανοῦ Ἀθανασιάδου.

Τῶν ἔργων τούτων ἐπιχειρῶ σύντομον ἐπισκόπησιν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς φίλης «Ὀρθοδοξίας», χωρὶς νὰ κρατηθῇ καμία σειρὰ χρονολογικὴ ἢ ἄλλη.

Αον. ***Μητροπολίτου Σάρδεων καὶ Πισιδίας Γερμανοῦ.***

Αἱ ἱεραὶ Μοναὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐν Πριγκηποννήσοις.

Ἐν Κων/πόλει, 1932

Ἔργον ἀφιερωμένον τῷ Μητροπολίτῃ Παραμυθίας, «Ἱεράρχῃ (ὅπως γράφει) διαπρεπεῖ, ἱστοριοδίφει δεινῷ, ἐμῷ δὲ φίλῳ». Δεκαεπτὰ σελίδων πονημάτιον, ἐν δυνατῇ συντομίᾳ ὁμιλοῦν περὶ τῶν ἱερῶν Μονῶν:

1) Τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ, ἀνεγερθείσης ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ τοῦ Διογένους (1068-1071), ὑποδηλουμένης εἰς τὸ χρυσόβουλον Μανουὴλ τοῦ Α΄ τοῦ Κομνηνοῦ (1158), δὶς ἢ τρὶς ἐρειπωθείσης ὑπὸ σεισμῶν καὶ πυρκαϊᾶς, τὸ 1722 ἀνοικοδομηθείσης ὑπὸ Χίων ἐμπόρων καὶ τεθείσης ὑπὸ τὴν δοίκησιν τῶν Χίων ἐπιτρόπων τοῦ ἐν Γαλατᾷ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, παρὰ τῶν ὁποίων μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κτιρίου ἠγοράσθη ἀντὶ 2500 γροσίων. Τὸ 1810 ἡγουμενεύει ἐκεῖ ὁ ἀρχιμ. Γαλακτίων, τὸ δὲ 1831 ἐλήφθη ἀπόφασις λειτουργίας ἐν αὐτῇ Ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου—ἴσως ἐκτελεσθεῖσα μέχρι τινὸς—καὶ μετὰ μαρασμὸν καὶ κατερείπωσιν, μερίμνῃ Ἰωακεὶμ τοῦ Γ΄, ἀνηγέρθη διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ***γηροκομεῖον κληρικῶν***. Ὅλα ὅμως τὰ καλὰ σχέδια τοῦ μεγάλου ἐκείνου Πατριάρχου δὲν ἐπραγματοποιήθησαν καὶ μεταξὺ τούτων εἶνε καὶ τὸ περὶ τῆς Μονῆς ταύτης, ἡ ὁποία τὸ 1895-96 ἐστέγασε τὰς θεολογικὰς τάξεις τῆς σεισμοπλήκτου Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ἔπειτα δὲ διασκευασθεῖσα μετετράπη εἰς Ὀρφανοτροφεῖον τῶν θηλέων, τὸ δὲ 1915 ἐπετάχθη διὰ προσφυγικὰς ἀνάγκας καὶ ἀπὸ τοῦ 1928 ὑπήχθη εἰς τὴν Μοναστηριακὴν Ἐπιτροπήν.

2) Ἡ ἐν τῇ νήσῳ Ἀντιγόνῃ Ἱερὰ Πατρ. καὶ Σταυρ. Μονὴ τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Κατ' ἀμφιβόλου ἀληθείας παράδοσιν ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος (867-886), ἴσως ἐπὶ ἐρειπίων ναοῦ τοῦ Διός, ἐπὶ βραχώδους ὀροπεδίου, τὸ δὲ 1158 ὑπὸ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ τὸ ἐν «τῇ τοῦ Ἀντιγόνου» νήσῳ μοναστήριον ἐπεβραβεύθη. Τὸ 1630 κατηδαφίσθη μὲ πυρίτιδα, ἐρείπια ἔμειναν μόνον μέχρι τοῦ 1868, ὁπότε ὁ Ἀντιγονιώτης Μ. Χουρμούζης ἀνῳκοδόμησε τὸν ναὸν διὰ νὰ συστηθῇ ἐκεῖ μικρὰ ***ἱερατικὴ Σχολή***.

3) Τὸ ἐν Χάλκῃ κελλίον τῆς Μεταμορφώσεως, τὸ ὁποῖον φέρεται ὑπάρχον ἀπὸ τοῦ 1372, ἐπροικίσθη τὸ 1870 μὲ ναΐσκον ἐπὶ ἀρχαίου μωσαϊκοῦ ἐδάφους.

4) Ἡ ἐν Πριγκήπῳ Ἱερὰ Πατρ. καὶ Σταυρ. Μονὴ τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπὶ δεσπόζοντος λόφου, παλαιὸν ὅπως καὶ αἱ ἄλλαι κτίσμα, ἀνεκαινίσθη τὸ 1597, τὸ 1798 διετέθη διὰ παραθερισμὸν τῶν φοιτητῶν τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς—ὅπως μέχρι πρὸ 60 ἐτῶν ὠνομάζοντο τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια, ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων τὸ 1809 ἐφησύχαζεν ἐκεῖ Γρηγόριος ὁ Ε΄, ὁ δὲ Σωφρόνιος ὁ Γ΄ ἐφησυχάζων (1866 - 70) ἀνεκαίνισε τὴν Μονὴν καὶ ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ μετὰ δύο Μητροπολιτῶν. Τὸ 1903 ἐξεχωρήθη εἰς τὸ παρ' αὐτὴν Ὀρφανοτροφεῖον καὶ τὸ 1928 ὑπήχθη εἰς τὴν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Μοναστηριακὴν Ἐπιτροπήν.

† Ο ΚΥΔΩΝΙΩΝ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 95 καὶ τέλος)

Τὸν κεφαλαιοκρατισμὸν χαρακτηρίζει ὡς ἄρρωστον ὁ ὁποῖος διὰ νὰ ἀναλάβῃ πρέπει νὰ ὑποστῇ μεγάλας μεταβολάς. Δὲν ἀποκλείεται τὸ νὰ ἐπιπλεύσῃ σὺν τῷ χρόνῳ ἓν οἰκονομικὸν σύστημα τὸ ὁποῖον θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐκτοπίσῃ τὸ κεφαλαιοκρατικόν, ὅπως αὐτὸ τοῦτο ἐξετόπισεν ἄλλα εἰς τὸ παρελθόν. Ἀδικοῦν ὅμως τὴν κεφαλαιοκρατίαν ὅσοι ἀποφαίνονται ὅτι ὅλοι οἱ πόλεμοι εἰς τὸ παρελθὸν αὐτὸν εἶχον ὡς αἰτίαν. «Δὲν συνέβησαν πόλεμοι ὑπὸ τὸ ἀρχαῖον ἀγροτικὸν σύστημα, ὅταν ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Ἀσσυρία αἱματοκύλισαν τὸν κόσμον; Εἶνε μονομερὴς καὶ ἐσφαλμένη καὶ ἐπικίνδυνος, ὡς πρὸς τὰ ἐπακόλουθά της, ἡ ἀντίληψις αὐτή. Διότι τὸ πρόβλημα τοῦ πολέμου, καθὼς καὶ κάθε ἄλλο ἀνθρώπινον πρόβλημα, εἶνε πολὺ περισσότερον περίπλοκον καὶ βαθὺ παρ' ὅσον θέλει νὰ τὸ παραστήσῃ μία τοιαύτη ἀφελὴς ἁπλοποίησις». Θέλων ὁ Ἀμερικανὸς σοφὸς νὰ τονίσῃ ὅτι αἱ ἐξωτερικαὶ μεταβολαὶ καὶ μεταρρυθμίσεις, γινόμεναι διὰ τὴν αἰσίαν λύσιν τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, ὅταν δὲν συνοδεύωνται καὶ ὑπὸ ἐσωτερικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ χαρακτῆρος, ὁδηγοῦν εἰς ἀπογοητεύσεις, φέρει τὸ παράδειγμα τῶν ἠθοποιῶν καὶ τοῦ δράματος. Ὅταν δὲν εἶνε καλοὶ οἱ ἠθοποιοί, δὲν θὰ ὠφελήσῃ οὐδεμία ἀλλαγὴ τῆς σκηνοθεσίας. Καταλήγει δὲ εἰς τὰ ἑξῆς ἐπιγραμματικά: «Οἱ χριστιανοί, περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὀφείλουν νὰ ἔχουν σοβαρὰν καὶ ρεαλιστικὴν ἀντίληψιν περὶ τῶν καταστρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς διαστροφῆς τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀτόμου (τοῦ ἐγωϊσμοῦ, τῆς ἁμαρτίας) καὶ βαθυτέραν ἔννοιαν περὶ τῶν ἐσωτερικῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου».

Ἡ ἐξάσκησις βίας πρὸς δημιουργίαν κοινωνικῶν μεταβολῶν εἶνε ἀντιχριστιανική. Ἀναφέρει ἕνα παράδειγμα ἐργοστασίου πολεμοφοδίων ἐν Ἀμερικῇ, τὸ ὁποῖον ἀπεθήκευε πολλὰ στόκ, ὅπως ἀφήσῃ ἀργότερον πολλοὺς ἐργάτας ἀνέργους. Δὲν παραλείπει ὅτι καὶ ἐν Ἀμερικῇ ὑπάρχουν οἱ ὀπαδοὶ τῆς ἐπαναστατικῆς βίας. «Πόλεμος τάξεων ἐδῶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς φέρῃ κανένα καλόν». Οἱ ριζοσπάσται προτιμοῦν τὸν πόλεμον τῶν τάξεων, ἀλλ' ὁ τοιοῦτος πόλεμος δὲν εἶνε καὶ κάτι νέον ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν. Εἶνε γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐμφύλιος πόλεμος. Οἱ ἐξωτερικοὶ πόλεμοι γεννοῦν μίση τὰ ὁποῖα γρήγορα ἐξαλείφονται, ὅπως συνέβη μετὰ τὸν πρῶ-

τον παγκόσμιον πόλεμον. Τὰ μίση τῶν ἐσωτερικῶν, τῶν ἐμφυλίων πολέμων, εἶνε δυσεξάλειπτα. «Αὐτὸ προέχει νὰ τὸ ξεύρωμεν ἐδῶ στὴν Ἀμερικήν· ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἰδιαιτέρως ἐκτιμῶμεν—δημοκρατία, ἐλευθερία, ἀδελφοσύνη—θὰ τελματωθοῦν εἰς ἕνα ἐμφύλιον πόλεμον». «Ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους πρέπει νὰ τὸ ξεύρωμεν αὐτό».

Μετὰ ταῦτα κάμνει λόγον περὶ τούτου, ὅτι οἱ χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἔχουν μίαν γενικὴν ἰδέαν περὶ τῆς κατευθύνσεως πρὸς τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ κατευθύνεται ἡ σύγχρονος κοινωνικὴ ἀνάπτυξις. Δύο παράγοντες μεγάλοι ὑπάρχουν, λέγει, σήμερον οἱ ὁποῖοι βαρύνουν διὰ τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην τροπὴν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς: τὸ παλαιὸν χριστιανικὸν ἰδανικὸν τῆς ἀγάπης, τῆς καλῆς θελήσεως, τῆς συνεργασίας, ἀφοῦ κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν ὅλοι εἴμεθα συνδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλους ὡς τὰ μέλη ἑνὸς σώματος· δεύτερον ἰδανικόν, αἱ νέαι ἐπιστημονικαὶ καὶ τεχνικαὶ ἐφευρέσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἀναγκάζουν εἰς στενωτέραν ἐπαφὴν καὶ ἐπικοινωνίαν, εἰς μίαν συνεταιρικὴν ζωήν. Ἡ ἁρμονικὴ συνύπαρξις τῶν δύο τούτων ἰδανικῶν εἶνε ἀπαραίτητος. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, προσθέτει, ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ φόβος διεισδύσεως τοῦ κομμουνισμοῦ. Ὁ Fosdick δὲν φοβεῖται τὸν κομμουνισμὸν ὡς ἔξωθεν ἐρχόμενον κατακτητὴν εἰς τὴν Ἀμερικὴν διὰ νὰ κυβερνήσῃ ὑπὸ τὴν μορφὴν ὁλοκληρωτικοῦ κομμουνιστικοῦ συστήματος. Αὐτὸ εἶνε ξένον πρὸς τὴν ἀμερικανικὴν ψυχολογίαν. Φοβεῖται τὸν κομμουνισμὸν ὡς ἕνα ἀνταγωνιστὴν καὶ ἀντίπαλον τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ἰδανικῶν. Ἐνταῦθα ἀναφέρει τὰς δύο μεγάλας κοινωνικὰς ἐπαναστάσεις, τὴν Γαλλικὴν τοῦ 1789 καὶ τὴν Ρωσσικὴν τοῦ 1917. Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις κατ' ἀρχὰς ἐνεφανίσθη, σημειώνει, καὶ ἐξεδηλώθη ὡς μία ἐχθρὰ κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ κίνησις. Ἐγένοντο πολλαὶ σκηναὶ αἱ ὁποῖαι ἀπέβλεπον εἰς διακωμῴδησιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Αἱ ἰδέαι: ἰσότης, ἐλευθερία, ἀδελφοσύνη, ἐτρόμαζον τότε τοὺς χριστιανούς. Κατόπιν ὅμως διὰ τῆς ἐξελίξεως κατεδείχθη ὅτι αἱ ἰδέαι αὐταὶ ἐνυπῆρχον μέσα εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ.

«Τοιουτοτρόπως καὶ ἡ Ρωσσικὴ ἐπανάστασις.... ἡ βιαία κατάργησις τῆς ἐλευθερίας, ὁ δογματικὸς ἀθεϊσμός της ἐσκανδάλισαν καὶ ἐτάραξαν τὸν κόσμον.....». Ὠθοῦνται, ἔστω καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου, εἰς μίαν συνεργητικὴν ὁμάδα, εἰς μίαν ἀδελφοσύνην, ὅλοι θὰ εἶναι ἀλλήλων μέλη. Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Fosdick μὲ ὑπενθυμίζουν τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου· «Εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται». Εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, εἴτε δ.λ.δ. διὰ εἰρηνικῶν καὶ οἰκοδομητικῶν, εἴτε δι' ἀνατρεπτικῶν καὶ ἐπαναστατικῶν μέσων, κατορθώνεται ἡ δημιουργία ἑνὸς κόσμου συναδελφωμένου καὶ ἁρμονικῶς συνεργαζομένου. Ἑπομένως, καταλήγει, αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ὀνομάζουν τοὺς ἑαυτούς των ἀθέους, ἐργάζονται

περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς καὶ ἀκούραστα διὰ τὸ ἰδανικὸν τῆς συναδελφοσύνης. Ἀναγνωρίζει ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶνε ἐπικίνδυνον διὰ τὸν Χριστιανισμὸν καὶ συνιστᾷ, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κακοῦ, τὴν δημιουργίαν μιᾶς χριστιανικῆς κοινωνίας εἰς τὴν ὁποίαν περισσότερον νὰ ἐπικρατῇ τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας, τῆς ἀδελφοσύνης, τῆς ἰσότητος, τῆς ἐλλείψεως ταξικῶν διαιρέσεων, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ εἴμεθα ὅλοι μέλη ἀλλήλων. «Αὐτὸς εἶνε ὁ σκοπὸς ἀμφοτέρων, τοῦ τε Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Δημοκρατίας».

Ἂν πρὸς στιγμὴν ὑποθέσωμεν ὅτι κομμουνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς εἶνε δύο ἄκρα ἄσχετα πρὸς ἄλληλα, τότε θὰ παραδεχθῶμεν ὅτι, ἐὰν ὁ Ἀμερικανὸς ἱεροκῆρυξ σκέπτεται ὀρθῶς ἀναπτύσσων τὰς ἀνωτέρω περὶ τῶν δύο κοινωνικῶν ἐπαναστάσεων ἀπόψεις καὶ τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν, ὅτι τὰ δύο ἄκρα συναντῶνται. Νομίζω ὅτι εἰς πολὺ ὀλίγα σημεῖα συναντῶνται· καὶ ἐκεῖ ὅπου διασταυροῦνται, ἡ διασταύρωσις δὲν ἐπιτυγχάνεται, διότι ὁρμῶνται ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀφετηρίαν (ὁμοιότητα ἀρχῶν καὶ πεποιθήσεων), ἀλλὰ διότι μερικαὶ ἐξωτερικαὶ ἐκφάνσεις δύο διαφόρων συστημάτων τυχαίως συμπίπτουν. Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἐὰν τὸν ὅρον «Κομμουνισμὸς» ἀντικαταστήσωμεν διὰ τοῦ ὅρου «Δημοκρατία». Παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ τελευταῖον ἔργον μου «Πόλεμοι, Κοινωνία.....».

Ἰδοὺ τὸ τέλος τοῦ κοινωνικοῦ καὶ κοινωνιστικοῦ αὐτοῦ κηρύγματος τοῦ Fosdick.

«Δὲν εἶνε εὔκολον εἰς τὰς ἡμέρας μας νὰ εἶναι κανένας πράγματι Χριστιανός. Ἀσφαλῶς ἠμπορεῖ νὰ εἶνε *ἐν μέρει* Χριστιανός, διότι χριστιανισμὸς σημαίνει *πολλὰ πράγματα.* Δυνατὸν νὰ εἶναι δι' ἡμᾶς ὡς ἡ μουσική· εἰς αὐτὴν καταφεύγομεν ἀπὸ τὰς βραχνὰς δυσαρμονίας τοῦ κόσμου διὰ νὰ λουσθῶμεν μέσα στὴν ἁρμονίαν καὶ στὴν εἰρήνην. Ἠπορεῖ νὰ εἶναι ὅπως ἡ φύσις, πρὸς τὴν ὁποίαν τρέχομεν διὰ νὰ ξεφύγωμεν τὰς τραχείας κραυγὰς τῶν πόλεων καὶ νὰ ὁδηγηθῶμεν εἰς τὰς πρασίνους νομὰς καὶ κοντὰ στὰ σιγανὰ νερά, πρὸς ἀνακούφισιν καὶ ἀνακαίνισιν τῆς ψυχῆς μας. Χριστιανισμὸς ἠμπορεῖ νὰ σημαίνῃ προσευχήν, νὰ πλημμυρίζουν αἱ βρύσεις μέσα στὴν ψυχήν μας, χωρὶς νὰ ἠμποροῦν νὰ τὰς ξηράνουν αἱ ξηρασίαι τῆς γῆς, οὔτε νὰ τὰς κάμουν ἀηδεῖς αἱ μεταβολαὶ τῶν περιστάσεων. Ἀλλὰ πάντοτε ἀπὸ τοιαύτας περὶ χριστιανισμοῦ ἐννοίας ἀναγκαστικῶς ὁδηγεῖται (ὁ Χριστιανὸς) εἰς τὸ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν κοινωνικὸν τοῦ κόσμου ἀγῶνα, ἄπειρον, ἐπιτακτικὸν καὶ ἀναπόφευκτον. Εἰς τὸ τέλος θὰ κριθῶμεν ἀπὸ τὴν στάσιν τὴν ὁποίαν θὰ τηρήσωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν. Τοιουτοτρόπως ἕνας σύγχρονος περιέγραψεν ἕνα ὑπουργὸν τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ', ὡς καλὸν κἀγαθὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος θὰ ἦτο ἐξαίρετος ὑπουργὸς τῆς εἰρήνης εἰς ἡσύχους καὶ ὁμαλοὺς καιρούς. Ἀλλ' οἱ τότε καιροὶ δέν ἦσαν ἥσυχοι· οἱ πρόγονοί του ἐκληροδότησαν εἰς αὐτὸν

μίαν ἐπανάστασιν. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ ἡμᾶς· δὲν ἀρκεῖ, ἂν καὶ αὐτὸ εἶνε πολὺ σπουδαῖον, νὰ εἴμεθα ἄνθρωποι καλοί· ποία ἡ στάσις μας ὡς πρὸς τὰ κοινωνικὰ προβλήματα; κάμνουν καὶ οἱ τελῶναι τὸ ἴδιον;»

Ὁ σοφὸς Ἀμερικανός, ὅταν λέγῃ «ἐν μέρει Χριστιανὸς» καὶ «Χριστιανισμὸς σημαίνει πολλὰ πράγματα», εἰσέρχεται εἰς τὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν τοῦ Χριστιανοῦ. Βεβαίως ὁ Χριστιανὸς δὲν ζῇ τὸν μονήρη βίον τῶν βουνῶν· πολιτεύεται, συναναστρέφεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ· εἰς ὅλην τὴν πολύμορφον καὶ πολυσχιδῆ αὐτὴν ἐμφάνισίν του ἐν τῇ κοινωνικῇ ζωῇ πρέπει νὰ μένῃ Χριστιανός. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἑνιαῖον, τὸ μοναδικόν, τὸ unicum τοῦ Τερτουλλιανοῦ, τὸ «ἑνὸς δ' ἐστι χρεία» τοῦ Εὐαγγελίου. Τὰ πολλὰ εἶνε τῆς κοινωνίας, τὸ ἓν εἶνε τοῦ Χριστιανισμοῦ, πρὸς τὸ ὁποῖον θὰ συμμορφώσῃ ὅλα τὰ ἄλλα. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε πίστις πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ ἀφοσίωσις εἰς ὅλα τὰ ὑψηλά του ἰδανικά. Τὰ τοῦ κόσμου μεταβάλλονται, ἡ μεταβολὴ εἶνε ἀκατάπαυστος, ἐνῷ ὁ Χριστὸς «χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας». Πρόκειται νὰ συμβιβάσωμεν πολλὰ ἀνθρώπινα, μεταβλητά, πρὸς ἰδανικά, σταθερὰ καὶ ἀθάνατα. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ χρειάζεται ἐργασία, κήρυγμα, συγγραφαί, διδασκαλία ποικίλη, ἵνα ὁ Χριστιανισμὸς γίνῃ κτῆμα εὐχάριστον καὶ τῶν Χριστιανῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος.

Ἐρωτῶ: ἠμποροῦν νὰ χρησιμοποιήσουν τοιαῦτα κοινωνικὰ κηρύγματα οἱ ἰδικοί μας ἱεροκήρυκες; Βεβαίως ἐὰν ἐννοοῦν νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν ἀπαράλλακτα ὅπως τὰ συνθέτουν οἱ σύγχρονοι Ἀμερικανοὶ θεολόγοι, θὰ ἀπαντήσω ὄχι. Θὰ ἀπαντήσω ὅμως καὶ μὲ τὸ ἴδιον ὄχι, ἐὰν μὲ ἐρωτήσουν: ἠμποροῦμεν σήμερον νὰ ἐπαναλάβωμεν κατὰ λέξιν εἰς τὸν λαόν μας τὰ κηρύγματα π.δ.χ. τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, τοῦ ἀθανάτου αὐτοῦ Χριστιανοῦ ῥήτορος. Καθὼς ὅμως εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰς ὁμιλίας τῶν Πατέρων ὑπάρχουν πνευματικοὶ θησαυροὶ ἀνεξάντλητοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἠμποροῦμεν νὰ ἀντλῶμεν ἐννοίας τὰς ὁποίας νὰ ἐνδύωμεν μὲ σύγχρονον περίβλημα, καὶ νὰ ἀφωμοιώνωμεν μὲ τὴν σημερινὴν ἰδεολογίαν, τοιουτοτρόπως ἠμποροῦμεν νὰ πάρωμεν πολλὰ στοιχεῖα ἀπὸ κηρύγματα ὡς τὸ τοῦ Fosdick, ἀρκεῖ νὰ προσέχωμεν πολὺ καὶ νὰ τὰ προσαρμόζωμεν πρὸς τὸ ἰδικόν μας περιβάλλον καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ μας.

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ο ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩ
ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 92 καὶ τέλος)

κβ) Τιμοθέου Ἀποστόλου (Ἰανουαρ 22), ἔνθα καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον [29].

Πλὴν τῶν ἱερῶν λειψάνων τῶν ἀνωτέρω ἁγίων ὁ ναὸς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἀπεθησαύριζε καὶ χιτῶνας καὶ περιβόλαια τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τὰ ὁποῖα εὑρεθέντα κατετέθησαν εἰς τὸν ναόν. Τὴν τοιαύτην μνήμην τῆς εὑρέσεως ὥρισεν ἡ ἐκκλησία τὴν 20 Ἰουνίου καὶ μνημονεύει εὑρεθέντας καὶ μετακομισθέντας χιτῶνας καὶ περιβόλαια τῶν ἀποστόλων Ἰωάννου καὶ Λουκᾶ, Ἀνδρέου καὶ Θωμᾶ, Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου καὶ Λαζάρου μάρτυρος (Delehaye, Συναξ. σ. 759,1).

Καὶ ἐνῷ τόσαι ἐτήσιοι συνάξεις ἐτελοῦντο ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, εἰς πολλοὺς Συναξαριστὰς ἡ σύναξις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης αὐτῶν (30 Ἰουνίου) ὁρίζεται ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἐν τῷ Ὀρφανοτροφίῳ, «ἔνθα κατέρχεται μετὰ λιτῆς ὁ πατριάρχης», ὡς διαλαμβάνει ὁ παρισινὸς κῶδιξ 1567 φ. 73β. Ἐπίσης οὐδεὶς Συναξαριστὴς ἀναγράφει σύναξιν τῶν κτιτόρων τοῦ ναοῦ, Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρας, ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Αὕτη ἐτελεῖτο ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ, καὶ δὴ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὁσάκις ἡ 14 Νοεμβρίου συνέπιπτεν ἐν ἡμέρᾳ ἐργασίμῳ [30].

Κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις τοῦ ναοῦ, καὶ δὴ ὅτε προσήρχετο ὁ βασιλεύς, αἱ γινόμεναι λιτανεῖαι εἰς τὸν ναὸν ἦσαν ἐξόχου μεγαλοπρεπείας καὶ κατανύξεως. Ἡ λιτανεία ἐκκινοῦσα ἐκ τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ πρὸς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους κατευθυνομένη ἀπήρχετο εἰς τὸν Φόρον τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, καὶ ἵστατο εἰς τὸν Κίονα ὅπου ἦν ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου. Ἐκεῖ ἀνέμενε τὸν πατριάρχην ὁ βασιλεύς, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Πορφυρογεννήτου [31]), ἱστοροῦντος τὰ κατὰ τὴν γενομένην βασιλικὴν προέλευσιν εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλου τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰσήρχετο εἰς τὸ ναΐ-

---

29) Ἴδε Delehaye, Συναξ. σ. 266,16.

30) Delehaye, Συναξ. σ. 224,2.

31) Βιβλ. Α΄ κεφ. 10 σ. 67, ἔκδ. Vogt

δριον τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, προσεκύνει τὸν τίμιον σταυρόν, ἧπτε κηροὺς καὶ ἔψαλλε μετὰ τοῦ πατριάρχου τὸ Τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη».

Ἐκεῖθεν προπορευομένων τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἐπισήμων, ὁ βασιλεὺς λιτανεύων ἀνήρχετο τὴν Μέσην διὰ τῶν Ἀρτοπωλείων καὶ τοῦ Ταύρου, διήρχετο ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου τῶν Διακονίσσης, κατελάμβανε τὸ Φιλαδέλφιον, καὶ ἐκκλίνων πρὸς τὰ δεξιὰ διὰ τῶν Ὀλυβρίου καὶ τῶν Κωνσταντιανῶν ἤρχετο εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Πολυεύκτου, ἐκεῖθεν διήρχετο τὴν Μέσην καὶ κατελάμβανε τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους. Εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ ἐπὶ σελλίου καθήμενος ἀνέμενε τὸν ὄπισθεν διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἐρχόμενον καὶ λιτανεύοντα πατριάρχην. Κατὰ τὴν συνάντησιν αὐτῶν προσκυνήσαντες καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἤρχοντο μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ ὁ μὲν πατριάρχης ἤρχιζε τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς θείας λειτουργίας, ὁ δὲ βασιλεὺς ἧπτε κηροὺς καὶ προσηύχετο. Μετὰ τὴν εὐχὴν ἠσπάζετο ὁ βασιλεὺς τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ διήρχετο μέσον τοῦ ναοῦ διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος καὶ ἤρχετο εἰς τὸν σολέαν· καὶ ὁ μὲν πατριάρχης εἰσήρχετο εἰς τὸ ἱερόν, ὁ δὲ βασιλεὺς προσευχόμενος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν εἰσήρχετο εἰς τὸ ἱερόν, προσεκύνει τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ ἀπέθετεν ἐπ' αὐτῆς ἀποκόμβιον (χρηματικὸν δῶρον).

Εὐξάμενοι δὲ εἰς τὸν τάφον τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ ἅψαντες κηροὺς ἀπήρχοντο εἰς τὸν τάφον τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, εἰς τοὺς τάφους τῶν πατριαρχῶν Νικηφόρου καὶ Μεθοδίου, καὶ εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων προσευχόμενοι καὶ κηροὺς ἅπτοντες. Προσκυνήσαντες δὲ ἀλλήλους, ὁ μὲν πατριάρχης ὑπέστρεφεν εἰς τὸ θυσιαστήριον ἵνα τελέσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνήρχετο εἰς τὰ κατηχούμενα ἐπακροώμενος τὴν θείαν λειτουργίαν· μετὰ τὸ τέλος δὲ ταύτης ἀνήρχετο ἐκεῖσε ὁ πατριάρχης καὶ ἐκοινώνει τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν.

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν ὁ βασιλεὺς παρέθετε τράπεζαν εἰς τὸν πατριάρχην εἰς τὰ παρὰ τὸν ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων παλάτια, ὅστις μετὰ πολλῶν τιμῶν προπεμπόμενος ἐπέστρεφεν εἰς τὰ πατριαρχεῖα, ὁ δὲ βασιλεὺς μικρὸν ἀναπαυόμενος ὑπέστρεφεν ἔφιππος διὰ τῆς ἰδίας διαδρομῆς εἰς τὰ ἀνάκτορα ὑποδεχόμενος κατὰ τοὺς σταθμοὺς ὑπὸ τῶν δήμων μετὰ μεγάλων τιμῶν, ὡς περιγράφει τὰ τῆς ἐπιστροφῆς ὁ Πορφυρογέννητος [32].

Ὁ ναὸς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἀποθησαυρίζων τόσα βασιλικὰ κειμήλια, περιφανῶν ἁγίων λείψανα, πατριαρχῶν καὶ βασιλέων τάφους, ἔτυχεν ἰδιαζούσης μερίμνης καὶ προνοίας ἐκ μέρους τῶν βασιλέων καὶ ἰδίως

---

[32]) Ἔνθ' ἀνωτ. σ. 72-77.

ὑπὸ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος [33]), ὅστις ἀνεκαίνισε τοῦτον, ἴσως καὶ ὑπὸ τῶν μετὰ ταῦτα βασιλέων ἵνα κατορθώσῃ νὰ ἐπιζήσῃ μέχρι τῆς ἁλώσεως σεσαθρωμένος καὶ μόλις ἱστάμενος εἰς τὰ θεμέλια αὐτοῦ. Μετὰ τὰ γεγονότα τῆς ἁλώσεως, τὰ ὁποῖα ὁ ἀνώνυμος τοῦ Σάθα ἀφηγεῖται [34]), λείψανά τινα μόνον αὐτοῦ περιέσωσε ὁ ἐφημέριος τοῦ ναοῦ Γεώργιος ὁ Καλοχαιρέτης μετακομίσας αὐτὰ καὶ ἀσφαλίσας εἰς Κέρκυραν.

Ὁ ναὸς παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πορθητοῦ εἰς τὸν μετὰ τὴν ἅλωσιν πρῶτον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Γεννάδιον ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς Πατριαρχεῖον [35]). Ἡ ἐν αὐτῷ τοῦ πατριάρχου διαμονὴ ὑπῆρξεν ἀτυχῶς βραχεῖα. Οὔτε ἡ δόξα τοῦ ναοῦ, οὔτε τὰ ἐναπολειφθέντα ἐν αὐτῷ σεβάσμια τοῦ ναοῦ λείψανα, οὔτε ὁ ἱερὸς χῶρος, οὔτε αἱ διὰ μωσαϊκοῦ εἰκόνες τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἴσχυσαν νὰ συγκινήσωσι καὶ συγκρατήσωσι τὸν Γεννάδιον εἰς τὸν ἱερώτατον τοῦτον ναόν. Τὸν ἐγκατέλιπεν ἔρημον, διότι, κατὰ τὸν Φραντζῆν [36]), ἐν τῷ περιαυλίῳ τοῦ ναοῦ εὑρέθη τὸ σῶμα φονευθέντος στρατιώτου καὶ φοβηθεὶς μὴ ἐνοχοποιηθῇ, ἐζήτησε τὸν ναὸν τῆς Παμμακαρίστου καὶ ἔφυγεν.

Πότε ἐδόθη αὐτῷ ὁ ναὸς ὑπὸ τοῦ Πορθητοῦ καὶ πότε μετέβη εἰς τὴν Παμμακάριστον ἀριβῶς δὲν γνωρίζομεν· κατὰ τὴν πιθανωτέραν γνώμην ἀπὸ τοῦ 1454-1455 ἢ κατ' ἄλλους ἀπὸ Δεκεμβρίου 1453 ἕως τῶν ἀρχῶν τοῦ 1455 [37]).

Παλαιωθεὶς ὁ ναὸς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων κατηδαφίσθη τῷ 1462, εἰς τὴν θέσιν δὲ αὐτοῦ διὰ τοῦ ἰδίου ὑλικοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἐκτίσθη τὸ 1470 τὸ μέχρι σήμερον σωζόμενον τέμενος Σουλτάν-Μεχμέτ, τὸ ὁποῖον βλαβὲν ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 1766 ἀποκατεστάθη ὡς ἔχει μικρὸν ἐπαυξηθέν [38]).

† Ὁ Πρ. ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ

---

33) *Γεδεών*, Βυζ. Ἑορτολόγιον, 6.120.

34) Μεσ. Βιβλ. τ. Ζ', 569.

35) *Φραντζῆς*, σ. 304 - 306, ἔκδ. Βόννης.

36) Ἔνθ. ἀνωτ. σ. 307.

37) *Σάρδεων Γερμανοῦ*, Ὁ πατριαρχικὸς οἶκος καὶ ναός. Ἐν «Ὀρθοδοξίᾳ» ἔτος ΙΔ', σελ. 115 καὶ σημ. 16.

38) Schneider, Byzanz, σ. 52. Ebersolt, Sanct. σ. 31. *Πασπάτη*, Μελέται, σ. 398. Wulzinger, Βυζάντιον τ. Ζ (1932), σ. 1. κ ἑξ.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΡΕΙΣ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥΣ ΘΕΟΛΟΓΟΥΣ

Ο ΘΕΡΜΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΦΙΛΟΣ καὶ θαυμαστὴς αἰδεσιμολογιώτατος Don Pierre Dumond, ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς τῆς «Ἑνώσεως» τοῦ Amay—Chevetogne τοῦ Βελγίου, εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ ἀποστείλῃ εἰς ἡμᾶς τὸ προσφάτως ὑπ' αὐτοῦ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ δύο ἄλλων ὁμοστέγων ἀδελφῶν του, τῶν αἰδεσιμολογιωτάτων Πατέρων F. Mercenier καὶ Cl. Lialine, ἐκδοθὲν ἔργον: «Qu'est—ce—que l'Orthodoxie?», ὅπερ ὑπὸ τὸν ἁπλοῦν, καὶ ἀπέριττον τοῦτον τίτλον καὶ εἰς 223 σελίδας συνεκέντρωσε τὴν ἄφθονον καὶ εἰλικρινῆ ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν τῶν συγγραφέων πρὸς τὴν ἡμετέραν γερασμίαν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Μὲ ἀμοιβαίως ἴσην λοιπὸν ἀγάπην καὶ προσοχήν, νομίζομεν, πρέπει νὰ σταματήσωμεν ἐπὶ τοῦ συγγράμματος τούτου τῶν φιλορθοδόξων πατέρων, διὰ τὸ ὁποῖον ἤδη πλεῖσται εὐμενεῖς ἀπηχήσεις καὶ κριτικαὶ ἔχουν φθάσῃ μέχρις ἡμῶν ἐξ ὅλων σχεδὸν τῶν κέντρων τοῦ Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἀνεπιφυλάκτως θὰ ἐλέγομεν, εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς, ὅτι διὰ πρώτην φορὰν γράφεται ἔργον περὶ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἀπὸ μέρους Καθολικῶν Θεολόγων, μὲ τόσην εὐρύτητα πνεύματος καὶ προοπτικῆς. Ἐσυνηθίσαμεν νὰ βλέπωμεν, ἀπὸ αἰώνων τόρα, ἑκατέρωθεν ἔργα μόνον «Χριστιανικῆς Πολεμικῆς», διὸ καὶ μὲ ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν χαιρετίζομεν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἔργου τούτου, ὅπερ καὶ δικαίως ἔχει τὴν φιλοδοξίαν νὰ λάβῃ θέσιν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἔργων τῆς «Χριστιανικῆς Εἰρηνικῆς». Καρπὸς φιλοτίμου συνεργασίας, ὡς πρὸς τὴν προέλευσίν του, τὸ βιβλίον αὐτό, εἰς καρποὺς συνεργασίας καὶ συμπνοίας ἀποβλέπει καὶ τοιούτους σκοποὺς ἐπιδιώκει διὰ τῶν σελίδων του.

Τὸ ὅλον ἔργον, ὅπερ ἔχει κομψοτάτην καὶ ἐπιμεμελημένην ἐμφάνισιν, ἀποτελεῖται ἐκ πέντε κεφαλαίων, ἅτινα καὶ θὰ ἠδύναντο νὰ ὀνομασθῶσιν εἰδικαὶ τοῦτ' αὐτὸ μελέται, ἁπτόμεναι τῶν μεγαλειτέρων πτυχῶν τῆς Ὀρθοδοξίας, τὰς ὁποίας καὶ φωτίζουσι μὲ πολλὴν ἀγάπην καὶ συμπάθειαν καὶ εὐμένειαν, μὲ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ καταστήσωσι γνωστὸν παρὰ τοῖς Καθολικοῖς πᾶν ὅ,τι ἐκ τῆς Ὀρθοδοξίας ἀγνοεῖται ἐκεῖ. Τὰ κεφάλαια ταῦτα κατὰ σειρὰν διανέμονται εἰς τὰ ἑξῆς θέματα: α) Ἡ Ἐκκλησία καὶ αἱ Ἐκκλησίαι, β) Πρὸς τὸ Σχίσμα, γ) Ἡ Ὀργάνωσις τῆς Ὀρ-

θοδοξίας, δ) Τὰ Δόγματα τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ ε) Ἡ Δρᾶσις τῆς Ὀρθοδοξίας.

Πρὶν ἢ ἀναλύσωμεν τὸ ἔργον, ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ συγγραφεῖς του ἀνήκουσιν εἰς τὴν παράταξιν τῶν Θεολόγων ἐκείνων τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας οἱ ὁποῖοι, εὐρέως κατηρτισμένοι, εἶνε ἐνήμεροι ὅλων τῶν ζητημάτων καὶ τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦσι τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Σκαπανεῖς τῆς φιλορθοδόξου ἐν Δύσει κινήσεως, ἡ ὁποία τόσον συστηματικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀθορύβως ἐργάζεται ὑπὸ τὴν στέγην τῆς Μονῆς των, ἔχουν τὰ μέσα καὶ πρὸ παντὸς τὴν προσοχὴν καὶ τὸν ζῆλον νὰ παρακολουθῶσι τὸν καθόλου Ὀρθόδοξον κόσμον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ζωήν του ἐν τῷ παρελθόντι, τὴν δρᾶσίν του ἐν τῷ παρόντι καὶ τὰς κατευθύνσεις του ἐν ὄψει τοῦ μέλλοντος, καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς πλευρᾶς οὐδόλως εἶνε ἀνεδαφικοί, ἀλλ' ἀντιθέτως πάντοτε ἐμπεριστατωμένως πεπληροφορημένοι διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον διαφαίνεται ἄλλωστε καὶ εἰς τὸ πολύτιμον περιοδικόν των, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸν τόσον εἰρηνόφιλον καὶ ἑλληνικώτατον τίτλον «Irénikon».

* * *

Ἤδη ἀπὸ τὰς πρώτας γραμμὰς τοῦ πρώτου κεφαλαίου, ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ αἰδεσιμολογιώτατος Don Pierre Dumond, ἀφήνει νὰ διαφανῇ ὁ καθόλου σκοπὸς τοῦ ἔργου των. «Δὲν πρόκειται, λέγει, νὰ ἐπιχειρήσωμεν ἐδῶ μίαν ἐργασίαν ἀπολογητικήν, οὔτε νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι μόνη ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία πραγματοποιεῖ πλήρως τοὺς ὅρους οἱ ὁποῖοι ἀπαρτίζουν, κατ' ἐξοχήν, τὴν μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν». Τὸ ἔργον, προοριζόμενον δι' ἀναγνώστας Καθολικούς, σκοπὸν ἔχει νὰ κάμῃ ὥστε «καλλίτερον νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ Ὀρθοδοξία ἐν τῇ ὀργανώσει της, ἐν τοῖς δόγμασί της, ἐν τῇ ἱστορίᾳ της καὶ ἐν τῇ ζωῇ της» (σελ. 15).

Ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ τὴν γενικήν της ὄψιν, ὡς εἰκός, ἐνδιαφέρει τὸν συγγραφέα εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς. Δίδων τὸν σαφῆ ὁρισμὸν ταύτης διὰ τῶν λέξεων: «Ἐκκλησία εἶνε ἡ κοινωνία ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ἔχουσι προσχωρήσῃ εἰς τὸ διάγγελμα τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ βαπτίσματος, καὶ στρατεύονται ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν νομίμων ποιμένων», εἰσέρχεται εἰς τὰς λεπτομερείας τοῦ Θεοσυστάτου τούτου Θεσμοῦ καὶ ἀποδεικνύει πῶς διὰ τῆς Ἐκκλησίας ὁδηγούμενος ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεόν, ἀποκτᾷ δεσμοὺς μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θετικούς, μυστικοὺς καὶ ἠθικοὺς συγχρόνως, ἐντὸς δὲ τοῦ ὀρθοδόξου πλαισίου αὐτῶν τοποθετεῖ τὴν πίστιν, τὸ βάπτισμα καὶ τὰ λοιπὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Μία σύντομος ἐν τοῖς ἐφ' ἑξῆς ἔκθεσις τῶν βασικωτέρων δογμάτων ὁδηγεῖ φυσικῶς τὸν συγγραφέα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς

Ἐκκλησίας, καὶ ἀπὸ τῶν μυστηρίων εἰς τοὺς μύστας ἀναγόμενος, ἐξετάζει τὴν θέσιν τῆς Ἱεραρχίας ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, λέγων ὅτι πρὸ τοῦ Σχίσματος ἡ βεβαίωσις τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ Πάπα. Μετὰ τὸ Σχίσμα ἐξέλιπε μὲν ἡ βεβαίωσις αὕτη, χωρὶς ὅμως τὸ τοιοῦτο νὰ θίξῃ τὸ ἔγκυρον τῶν ὑπὸ τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου τελουμένων μυστηρίων. Ἁπλῶς ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολὴ ἐνεφανίζετο ἔκτοτε διοικητικῶς ὑπὸ πλείονας ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

Ὑπερβολικὴ βεβαίως αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν οὖσα ἡ ἀντίληψις αὕτη περὶ τῆς ἑνότητος τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας ἐν τῷ προσώπῳ ἑνός, κρύπτει αὐτὴν ταύτην τὴν γνωστὴν ἀπὸ αἰώνων ἀντίληψιν περὶ τοῦ Παπικοῦ Πρωτείου. Δι' ὅσων ὅμως λέγει περὶ τῆς ἐγκύρου τελέσεως τῶν μυστηρίων καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ μετριάζει τὴν τοιαύτην αὐστηρὰν τοῦ Καθολικισμοῦ ἐκδοχήν, καὶ ἐπιφέρει μάλιστα εἰς ἐνίσχυσιν καὶ τὴν γνωστὴν «cas de conscience», καθ' ἣν καθολικὸς ἑτοιμοθάνατος εὑρεθεὶς ἐν ἀπολύτως ὀρθοδόξῳ περιβάλλοντι δύναται ἐγκύρως νὰ λάβῃ τὰ μυστήρια τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως, τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ τοῦ ἱεροῦ εὐχελαίου ἐκ τῆς χειρὸς ὀρθοδόξου ἱερέως.

Ἡ τελευταία αὕτη «περίπτωσις» παρέχει εἰς τὸν συγγραφέα τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξετάσῃ ἐν τοῖς ἐφ' ἑξῆς τὰς σχέσεις τῶν μελῶν ἑκατέρας τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς ἄλληλα. Ἀκολούθως, ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους εἰς τὰ γενικώτερα ἀναγόμενος, εἰσέρχεται (σελ. 40 - 43) εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς θέσεως τῶν «Ἐκκλησιῶν», ὡς λέγει, ἀπέναντι τῆς «Ἐκκλησίας». Δίδει τοὺς χαρακτῆρας τῆς «μιᾶς» Ἐκκλησίας καὶ ἐπιλέγει ὅτι ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία δικαιοῖ πλήρως πάντα τὰ σημεῖα τῆς ἀληθείας τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς Πίστεως, ἐνῷ αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι δὲν ἀποτελοῦν τὴν «μίαν» Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Δὲν εἶνε ὅμως, ἐρωτᾷ, καὶ αὗται κατά τινα τρόπον Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ; «Αὗται εὑρίσκονται ἐμμέσως, κατ' ἐπιθυμίαν καὶ λόγῳ τῆς διαπνεούσης αὐτὰς θερμῆς πίστεως καὶ καλῆς θελήσεως, τὴν ὁποίαν αὕτη προϋποθέτει, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ». Χωρὶς δὲ νὰ ἐπιτρέπῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὸν τίτλον τῆς «Ἐκκλησίας» καὶ εἰς ὅλας τὰς αὐτοτιτλοφορουμένας Ἐκκλησίας τῶν διαφόρων Προτεσταντικῶν ἀποχρώσεων, ἅπτεται τοῦ ζητήματος τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ δογματικοῦ ἐδάφους, ὅπερ παρέχει ἑκάστη Ἐκκλησία, καὶ ὑποβάλλων τὴν ἐρώτησιν «μὲ ποίαν προτεσταντικὴν πνευματικὴν Ἀρχὴν θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ διαπραγμάτευσις μιᾶς ἑνώσεως;» ἐφ' ὅσον «δὲν ὑπάρχει ἔστω καὶ μία τοιαύτη Ἀρχή, ἡ ὁποία νὰ ἐκπροσωπῇ πᾶσαν τὴν προτεσταντικὴν Παράδοσιν καὶ νὰ ὁμιλῇ ἐξ ὀνόματος αὐτῆς», χαρακτηρίζει τὰς προτεσταν-

τικὰς Ἐκκλησίας ἀνεδαφικὰς ὡς πρὸς τὰ θεμελιώδη κεφάλαια τῆς πίστεως καὶ λέγει ἐν συμπεράσματι ὅτι εἶνε δύσκολος, ἂν μὴ καὶ ἀπραγματοποίητος, μία ἐν συνόλῳ, ἐν σώματι ἕνωσις μετὰ τῶν προτεσταντικῶν ἐκκλησιῶν.

Ὁ αἰδεσιμ. Dom P. Dumond εἰς τὴν μελέτην του αὐτὴν προσεπάθησε μᾶλλον νὰ ἐξετάσῃ τὰς γενικότητας τοῦ ὅλου θέματος καὶ νὰ δώσῃ μίαν γενικὴν ἔκθεσιν τῶν ἀπόψεών του, αἱ ὁποῖαι εἶνε καὶ ἀπόψεις εὐτυχῶς ὅλων ἐκείνων ὅσοι ἀνήκουν εἰς τὸ νέον ρεῦμα τῆς «μετὰ φιλίας στροφῆς» πρὸς τὴν γερασμίαν Ὀρθοδοξίαν.

Τὰ τέσσαρα ἑπόμενα κεφάλαια, διαφόρου χαρακτῆρος ἢ τὸ πρῶτον τοῦτο καὶ γενικόν, ἀποδεικνύουν ἴσως τὸν συγγραφέα τούτου αὐστηρότερον καὶ συντηρητικώτερον τῶν ἄλλων ὡς πρὸς τὰς ἀπόψεις του. Πλὴν καὶ παρὰ τὴν τοιαύτην συντηρητικότητά του, ὁ αἰδεσιμ. Dom P. Dumond ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τὰς σελίδας καὶ γραμμὰς τοῦ τμήματος τούτου οἷος πράγματι εἶνε, φίλος δηλ. τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

* * *

Ὁ αἰδεσιμολογιώτατος Dom F. Mercenier ἀνέλαβε νὰ γράψῃ τὸ Β΄ κεφάλαιον τοῦ ἔργου, ἐπιγραφόμενον «πρὸς τὸ Σχίσμα», μὲ χαρακτῆρα καθαρῶς ἱστορικόν, ἀλλὰ καὶ μὲ χρῶμα οὐδετερότητος καὶ ἀμεροληψίας, τόσον μάλιστα ὥστε μετὰ παρρησίας νὰ ἐπιρρίπτωνται ἐν αὐτῷ εὐθῦναι ἱστορικαὶ εἰς ἀνώτερα πρόσωπα τοῦ Καθολικοῦ στερεώματος καὶ νὰ καυτηριάζωνται ἐνέργειαι Παπῶν καὶ ἄλλων Λατίνων μὲ τὰ μελανώτερα πολλάκις χρώματα. Τὸ κεφάλαιον διαιρεῖ ὁ συγγραφεὺς εἰς 5 μέρη, τὰ ἑξῆς: α) σχίσματα ἀπὸ τοῦ Ε΄ μέχρι τοῦ Θ΄ αἰῶνος, β) τὸ Φωτίειον ζήτημα καὶ αἱ συνέπειαί του (958-ΙΑ΄ αἰῶνος), γ΄) τὸ Σχίσμα Μιχαὴλ Κηρουλαρίου (1054), δ) περίοδος Σταυροφοριῶν, καὶ ε) μάταιαι ἔκτοτε προσπάθειαι μέχρι τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδου (1439).

Τὸ α΄ μέρος (σελ. 48-58) εἶνε μία σύντομος ἀναγραφὴ ὅλων τῶν ἱστορικῶν γεγονότων ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου καὶ τῆς Γ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῆς τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τοῦ Μονοθελητισμοῦ καὶ τῶν διαμελιστικῶν του συνεπειῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, μέχρι τῆς οἰκτρᾶς Εἰκονομαχίας, ἥτις ἐπὶ 118 ὅλα ἔτη συνταράξασα τὴν ἄλλως εὐσεβῆ Ἀνατολήν, ἔληξε μὲ αὐτοκρατορικὸν διάταγμα μιᾶς γυναικός, τῆς Θεοδώρας, δι᾽ οὗ καὶ ἐθεσπίζετο ὁ καισαροπαπισμὸς τοῦ δόγματος ἐν τῇ Ἀνατολῇ, διὰ νὰ τὸν διαδεχθῇ ἀκολούθως ὁ παποκαισαρισμὸς τῆς διοικήσεως ἐν τῇ Δύσει.

Τὸ β΄ μέρος (σελ. 59-76), περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Φωτίου καὶ τῶν συνεπειῶν του, ἀποτελεῖ ἴσως τὸ δυσκολώτερον τεμάχιον τοῦ ὅλου συγγράμ-

ματος, τὸ ὁποῖον καὶ ὡς τοιοῦτο φανερώνει τὴν εὐρεῖαν προοπτικὴν καὶ ἐπιτυχῆ εὐστροφίαν τοῦ συγγραφέως εἰς διαπραγμάτευσιν ἑνὸς τόσον στρυφνοῦ ἱστορικοῦ σημείου. Δὲν περιορίζεται εἰς ἁπλῆν μόνον ἀναγραφὴν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, ἀλλὰ καὶ σχολιάζει αὐτά, ὡς ἄλλωστε ἔδει, καὶ καταλήγει εἰς συμπεράσματα τὰ ὁποῖα οὐχὶ πάντως ὀλίγον θὰ ἐπηρεάζωσι τοὺς ὁμοδόξους ἀναγνώστας του, ἐφ' ὅσον εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς σελίδας αὐτὸς ὅστις μέχρις ἐσχάτων ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐχθρὸς τοῦ Καθολικισμοῦ, ὁ ἱερὸς δηλ. Φώτιος, ἀποδεικνύεται τόρα οὐχὶ ἀπολύτως τοιοῦτος, τὴν δὲ εὐθύνην τῆς διαμάχης τοῦ Θ' αἰῶνος ἐπιρρίπτει καὶ εἰς τὸν ἕτερον τῶν πρωταγωνιστῶν τοῦ δραματικοῦ σχίσματος, εἰς τὸν Πάπαν Νικόλαον τὸν Α'.

Οὐδόλως φειδωλὸς εἰς ἐκφράσεις ἐγκωμιαστικὰς καὶ πρὸς αὐτὸ ἀκόμη τὸ πρόσωπον τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, ἀλλὰ καὶ καυστικῶς στηλιτευτὴς τῶν ὑπερβασιῶν τῆς Ρώμης, ἀφήνει νὰ διαφανῇ ἡ μεγάλη διαφορὰ ἀντιλήψεως ἡ ὁποία ὑπῆρχεν, ὄχι τόσον εἰς τὰς παρεμπεσούσας δογματικὰς ἐκδοχάς, ὅσον εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀργανώσεως. Προσδιορίζων τοὺς χαρακτῆρας τῆς ὀργανώσεως ἐν ἑκατέρᾳ τῶν δύο Πρωτευουσῶν, τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας Ρώμης, καὶ περιγράφων τὰς συνθήκας διαβιώσεως ἑκατέρας τῶν Ἐκκλησιῶν – καὶ ὁμολογεῖ ὅτι «οἱ καιροὶ ἦσαν πολλῷ χείρονες ἐν Ρώμῃ» —συνάγει τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐξωτερικαὶ μᾶλλον, ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ τῆς διοικήσεως τῆς ἐκκλησίας προκληθεῖσαι, διαφοραὶ καὶ ἀντιθέσεις ἀπετέλουν, τοὐλάχιστον διὰ τότε, τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ.

Τὸ γ' μέρος (σελ. 76 86), περὶ τοῦ «ὁριστικοῦ Σχίσματος» τοῦ 1054, ἀποτελεῖ τὰς τολμηροτέρας σελίδας τοῦ συγγράμματος, διὰ τὰς ὁποίας θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἐγράφησαν ὑπὸ Ὀρθοδόξου μᾶλλον καὶ οὐχὶ ὑπὸ Λατίνου. Μὲ ἀποτροπιασμὸν τοῦτ' αὐτὸ ὁμιλεῖ διὰ τὸ πρόσωπον, τὸν ρόλον καὶ τὴν καθόλου στάσιν τοῦ Προέδρου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Παπικῆς Ἀποστολῆς Οὐμβέρτου. Καίτοι δὲ κατηγορεῖ πως καὶ τὸν Πατριάρχην Μιχαὴλ Κηρουλάριον, ἰδίως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν στάσιν του ἀπέναντι τῶν τότε θεολογικῶν ἐρίδων, ὅμως οὐδόλως ἀποδίδει εἰς αὐτὸν τὴν εὐθύνην τοῦ «ὁριστικοῦ Σχίσματος», ἀλλὰ εἰς τὸν Οὐμβέρτον μᾶλλον, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον καὶ τὴν συμβολὴν εἰς τὸ Σχίσμα χαρακτηρίζει διὰ τῶν μελανωτέρων χρωμάτων. Μὲ πικρίαν ὁμιλεῖ διὰ τὸ ὑβριστικὸν ἔγγραφον, ὅπερ συνέταξεν οὗτος διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν (σελ. 80 - 81), εἰσερχόμενος δὲ ἀκολούθως εἰς τὴν τελευταίαν φάσιν τοῦ «ὁριστικοῦ Σχίσματος» ὁμολογεῖ ὅτι τοῦτο καὶ αἱ συνέπειαί του δέον νὰ πληρῶσι μὲ πικρίαν τὴν ψυχὴν παντὸς Καθολικοῦ, μεθ' ὃ καὶ συνοψίζει τὰ πράγματα ὑπὸ τὰς ἑξῆς χαρακτηριστικὰς λέξεις: «Ἰδοὺ ὑπὸ ποίας συνθήκας συνετελέσθη τὸ Σχίσμα, ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ λυπῇ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐν

πλήρει χηρείᾳ τῆς Ἀποστολικῆς Καθέδρας, καὶ ἐξ αἰτίας ἀπεσταλμένων οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον καμμίαν ἐξουσίαν. Καὶ ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ρώμην! Ὁ μὲν Καρδινάλιος Οὐμβέρτος ἐνόμισεν ὅτι ἐνήργησεν ἱκανοποιητικῶς, ἡ δὲ Δύσις ἐπίστευσεν ὅτι εἶχε καταγάγῃ λαμπρὰν νίκην κατὰ τοῦ Κηρουλαρίου».

Εἰς τὰς σελίδας 87 - 92 ἀσχολεῖται ὁ συγγραφεὺς μὲ τὰς ἀλγεινὰς διὰ τὴν Ἀνατολὴν Σταυροφορίας. Ἄρχεται τοῦ λόγου ἀπὸ τῶν πρώτων συνεπειῶν τοῦ Σχίσματος καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀλήθειαν ὅτι «ἐπὶ πολὺ ἀκόμη οἱ Δυτικοὶ ἐπίσκοποι, κληρικοί, μοναχοὶ καὶ ἁπλοῖ πιστοί, διαπερῶντες τὸ κράτος, ἐγίνοντο δεκτοὶ ὡς ἀδελφοὶ ἐν τῇ πίστει, ἰδίως ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν αὐτῇ τῇ αὐλῇ ἀκόμη», ἀπαριθμεῖ σειρὰν ὅλην ἐπαφῶν ἀτομικῶν μεταξὺ Δυτικῶν καὶ Ὀρθοδόξων, καὶ ἐπιλέγει: «Τὸ Σχίσμα εἶνε ἀκόμη κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, τὸ γεγονὸς τῶν ἀνωτέρων ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν, τὸ δὲ πλῆθος τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ μόλις ἀρχίζει νὰ λαμβάνῃ συνείδησιν τούτου» (σελ. 88).

Δυστυχῶς εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς προκαλεσάσας τὰς Σταυροφορίας ἀφορμὰς καὶ τὰς ἀκατονομάστους διὰ τὴν Ἀνατολὴν συνεπείας των, δὲν δύναται ὁ συγγραφεὺς νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν γνωστὴν ἐπιχειρηματολογίαν τῆς «ὑπερασπίσεως», καὶ μένει ὡς ἐκ τούτου μετέωρος, τῇ ἀληθείᾳ, ἐν μέσῳ τόσων ἄλλων εἰλικρινῶν ὁμολογιῶν τοῦ συγγραφέως ἐπὶ τῆς εὐθύνης τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἡ φράσις: ὁ σχῶν τὴν πρωτοβουλίαν τῶν Σταυροφοριῶν Πάπας Οὐρβανὸς ὁ Β' ἔβλεπεν ἐν αὐταῖς ἓν μέσον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἦρε τὸ Σχίσμα...» Δι' ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους πολλῷ πλησιεστέρα θὰ ἦτο ἡ πραγμάτωσις τῆς ἑνώσεως, ἐὰν ἀναληθέστεραι ἦσαν αἱ οἰκτραὶ καὶ τραγικαὶ λεπτομέρειαι τῆς ἱστορίας τῶν Σταυροφοριῶν καὶ τῆς Λατινοκρατίας ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ὡς «ἐφήμερα» χαρακτηρίζει τό τε Λατινικὸν Κράτος καὶ τὸ Λατινικὸν Πατριαρχεῖον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἅτινα μόνον ἐπὶ 57 ἔτη ἦσαν προωρισμένα νὰ ζήσουν, ἀλλὰ καίτοι «ἐφήμερα» ταῦτα, ὅμως αἰώνιοι ὑπῆρξαν αἱ ἐπὶ τῶν Ὀρθοδόξων ψυχῶν συνέπειαι αὐτῶν.

Ὡραιότερα καὶ ἐπιτυχέστερα ἀσφαλῶς εἶνε ὅσα λέγει ὁ συγγραφεὺς ἐν τοῖς κατωτέρω (σελ 92 95) ἀναφορικῶς πρὸς τὰς «προσπαθείας τῆς ἑνώσεως» (1438 - 1439). Ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ νοοτροπία τῆς Δύσεως ἦτο ἐκείνη ἡ ὁποία ἐματαίου πᾶσαν καρποφορωτέραν προσέγγισιν τῶν δύο κόσμων, ἐφ' ὅσον, ὡς λέγει, «τὸ Σχίσμα εἶχε δώσῃ ἤδη τοὺς καρπούς του καὶ ἡ Δύσις ἠγνόει ἢ μᾶλλον παρεγνώριζε ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν πατρότητα τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ρυθμοῦ καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἐδέχετο ὁδὸν πρὸς ἄρσιν τοῦ Σχίσματος εἰμὴ μόνον τὴν πλήρη, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, ἐκλατίνισιν τῆς Ἀνατολῆς». Αὐτονόητον ὅτι μία τοιαύτη νοοτροπία καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυ-

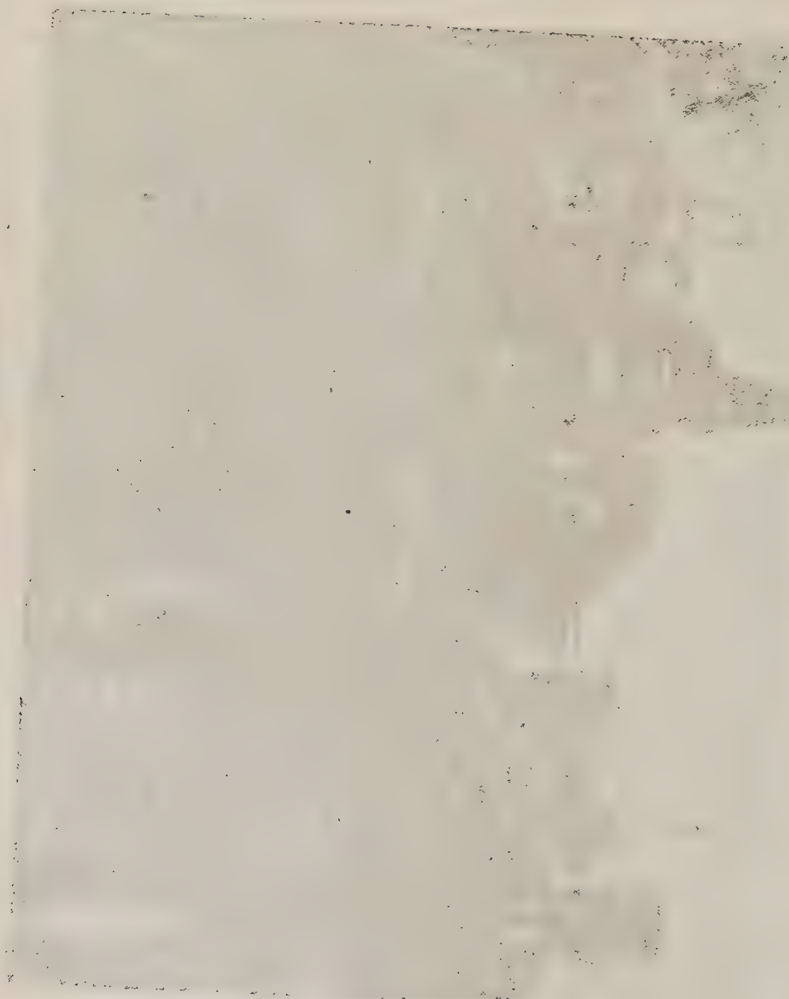
τήν, ἐδημιούργει ἀτμόσφαιραν ἀπωθήσεως μᾶλλον καὶ οὐχὶ προσεγγίσεως. Αἱ δὲ συνθῆκαι τῆς ἐποχῆς, οἰκτραὶ καὶ ἀπελπιστικαὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐκίνησαν, οὐχὶ ἅπαξ ἢ δίς, ταύτην ἵνα στραφῇ πρὸς τὴν Δύσιν καὶ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ἐκεῖθεν, ἀλλὰ... «ὁσάκις, ὁμολογεῖ ὁ συγγραφεύς, οἱ ἐχθροὶ ἀπέβαινον τῷ ὄντι ἐπικίνδυνοι καὶ ηὔξανον τὴν πίεσιν των ἐπὶ τοῦ Βυζαντίου, ἐζητεῖτο βοήθεια ἐκ τῆς Δύσεως, προβαλλομένης ὡς ἀντιδότου τῆς ἑνώσεως· συνετισθέντες ὅμως ὑπὸ τῆς πείρας οἱ Πάπαι ἀπήντων: ἡ ἕνωσις πρῶτον, καὶ ἡ βοήθεια ἀκολούθως» (σελ. 92). Πλὴν διερωτᾶται κανείς: τίνες οἱ συνετισθέντες ἐκ τῆς πείρας; οἱ προσφάτους ἔχοντες εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν τοὺς μώλωπας τῶν Σταυροφοριῶν Βυζαντινοὶ ἢ οἱ Πάπαι; Ἐν πάσῃ περιπτώσει τόσον αἱ λοιπαὶ πᾶσαι κατὰ καιροὺς προσπάθειαι, ὅσον καὶ ἡ τελευταία τοιαύτη τοῦ 1438-39, ἔμειναν ἄκαρποι, μάλιστα δὲ ἡ τελευταία αὐτή, ἡ περιβληθεῖσα ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ τὸ συνοδικὸν κῦρος. Ἔμεινε δὲ ἄκαρπος διότι «ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἐπιβληθεῖσα αὕτη, ἄνευ προηγουμένης προπαρασκευῆς τῶν πνευμάτων καὶ τῶν καρδιῶν τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν, οὐδέποτε ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησίας» (σελ. 95).

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές)

ΔΙΑΚ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

᾿Από τὴν γενομένην εἰς τὴν Α. Θ. Π. ἐπίσημον ὑποδοχὴν ἐπὶ τῇ ἀφίξει Αὐτῆς εἰς Πειραιᾶ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΟ ΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

Η ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΣ τῇ συστάσει τῶν ἰατρῶν Αὐτῆς φρονούντων ὅτι ἐπιβάλλεται ἵνα μεταβῇ εἰς ξένον περιβάλλον μακρὰν τῶν πολλαπλῶν εὐθυνῶν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου πρὸς συνέχισιν τῆς θεραπείας Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἀναλάβῃ σύντομον καὶ ἀνεπίσημον ταξίδιον ἀναψυχῆς καὶ ἀναρρώσεως εἰς Ἑλλάδα.

Τὴν ἀπόφασιν Αὐτῆς ταύτην ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ἀνεκοινώσατο τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 17ης Μαΐου.

Ἵνα δὲ μὴ παρεμποδίζωνται αἱ διάφοροι ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις καὶ εὐθῦναι, διώρισε διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτῆς Πατριαρχικὸν Αὐτῆς Ἐπίτροπον τὸν Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων Δωρόθεον, ὅπως διευθύνῃ τὰς συνοδικὰς ἐργασίας, συμπράττων καὶ συναγωνιζόμενος μετὰ τῶν λοιπῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων καὶ ὑπογράφων καὶ σφραγίζων ἀντ' Αὐτῆς τὰ ἐκ τῶν Πατριαρχείων ἁρμοδίως ἐκδιδόμενα ἔγγραφα.

«Ἐκτιμῶντες, εἶπεν ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, τὴν φιλοτιμίαν, τὸν ζῆλον καὶ τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀγάπην τοῦ Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων, ἐλπίζομεν ὅτι ἀντιπροσωπεύων ἡμᾶς πᾶσαν καταβαλεῖ προσπάθειαν πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ διευθέτησιν τῶν διαφόρων τῆς Ἐκκλησίας ζητημάτων. Βασιζόμενοι δὲ εἰς τὰ αἰσθήματα τῶν ἀδελφῶν πεποίθαμεν ὅτι προθύμως θὰ προσφέρωσιν τὴν ἑαυτῶν συμβολὴν καὶ συνεργασίαν ἐν τοῖς ζητήμασι τῆς Ἐκκλησίας καὶ εὐχόμεθα ὅπως ἡ θεία Χάρις σκέπῃ καὶ διαφυλάττῃ πάντας ὑμᾶς».

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ Ἐπίτροπος Αὐτῆς Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Δωρόθεος, ἀπὸ μέρους καὶ τῶν λοιπῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικροτεῖ τὴν ἀπόφασιν Αὐτῆς, ὅπως ἐπιχειρήσῃ ταξίδιον εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν πρὸς ἀποθεραπείαν. «Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, συνέχισεν ἡ Α. Σεβασμιότης, μὲ πολλὴν προσοχὴν παρηκολούθησε τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας Αὐτῆς καὶ τόρα θέτει συνοδοὺς εἰς τὸ ταξίδιον Αὐτῆς τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ εὔχεται ὅπως μετὰ πλήρη ἀνάρρωσιν ἐπιστρέψῃ, ὡς τάχιον, καὶ ἀναλάβῃ ἐκ νέου τὰ ὑψηλὰ Αὐτῆς καθήκοντα».

Ἡ Α. Σεβασμιότης ηὐχήθη ὅπως τὸ ταξίδιον αὐτό, ἀποκαθιστῶν

πλήρως τὴν ὑγείαν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ἀποβῇ ὡσαύτως ἄγγελος εἰρήνης διὰ τὸν ταλαίπωρον Ἑλληνικὸν λαόν, ὅστις θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ λάβῃ τὰς θεοδέκτους Αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Περαίνων ὁ Σεβασμιώτατος Ἅγιος Ἐπίτροπος ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην μεθ' ἧς περιέβαλεν αὐτόν, καὶ παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ἀνατεθέντων αὐτῷ λεπτῶν καθηκόντων.

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰσηγήσει τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ὥρισε συνοδοὺς ἐν τῷ ταξιδίῳ Αὐτῆς τοὺς Μητροπολίτας Χαλδίας Κύριλλον, Λαοδικείας Μάξιμον καὶ Σάρδεων Μάξιμον, ἀκολουθίαν δὲ τὸν Δευτερεύοντα τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Ἰσίδωρον καὶ τὸν κλητῆρα Δημήτριον Ὀρφανόπουλον.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ.

Εὐθὺς ἅμα τῷ πέρατι τῆς συνεδρίας τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Μητροπολίτης Λαοδικείας Μάξιμος, Τοποτηρητὴς τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας, μετέβη παρὰ τῷ ἐξοχωτάτῳ Νομάρχῃ τῆς Πόλεως, Δρι. Λουτφῆ Κιρδάρ, πρὸς ὃν ἀνεκοινώσατο τὴν περὶ τοῦ εἰς Ἑλλάδα ταξιδίου ἀπόφασιν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ἐζήτησε δ' ἅμα καὶ τὴν πρόφρονα συναντίληψιν τῶν Κυβερνητικῶν Ἀρχῶν πρὸς ταχεῖαν καὶ ἀκώλυτον διεκπεραίωσιν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ταξιδίου. Ἡ Α. Ἐξοχότης ἐδήλωσε τῷ Μητροπολίτῃ Λαοδικείας Μαξίμῳ ὅτι μετ' ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Πρωτευούσης θέλει παράσχῃ πᾶσαν διευκόλυνσιν πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα.

Ἐν τῷ μεταξὺ καταλλήλως ἐγένετο ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ ἀποφασισθέντος ταξιδίου τῆς Αὐτοῦ Θεοτάτης Παναγιότητος καὶ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις καὶ διὰ τηλεγραφήματος αὐτῆς πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα ἐδήλωσε τὴν πρόθεσιν αὐτῆς ὅπως θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτῆς πολεμικὸν σκάφος, ἵνα συνεχίσῃ τὸ ἀπὸ τῶν συνόρων μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς Πρωτευούσης ταξίδιον Αὐτῆς, ὁρίσασα ἅμα καὶ τὰς λοιπὰς ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ ταξιδίου λεπτομερείας.

Τῶν λοιπῶν ἐντεῦθεν ἐπισήμων διατυπώσεων ταχέως καὶ ἐγκαίρως διεκπεραιωθεισῶν ὡρίσθη ὅπως τὸ ταξίδιον γίνῃ τὴν Δευτέραν, 19ην Μαΐου.

Η ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΠΟΜΠΗ.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεως (19 Μαΐου) τὸ Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ἐξεδήλωσεν, αἰσθήματα βαθείας ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ καὶ τιμῆς πρὸς τὸν σεπτὸν Πατριάρχην. Ἀπεκορυφώθησαν δὲ αἱ ἐκδηλώσεις εἰς τὸν Σταθμὸν

τοῦ Σιρκετζῆ μὲ συναγερμὸν καὶ παλλαϊκὴν προπομπήν. Χιλιάδες Χριστιανῶν συνεκεντρώθησαν πολὺ πρὸ τῆς ἀφίξεως τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος διὰ νὰ Τὴν ἀποχαιρετήσωσιν. Ἐκ τῶν ἐπισήμων παρέστησαν ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος Μιχαὴλ Μελᾶς, ὅστις καὶ συνώδευσε τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα μέχρι τῶν Ἑλληνικῶν συνόρων, ὁ Πρόξενος Λ. Καφταντζόγλου καὶ τὸ ἀνώτερον προσωπικὸν τοῦ Προξενείου, οἱ Ὀφφικιάλοι τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορεία Σταυροδρομίου, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορεία Χαλκηδόνος, πλεῖστοι ἰατροί, ἐν οἷς οἱ Β. Κῶνος καὶ Ἀθ. Κουκούλης, αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, αἱ Ἐφορεῖαι τῶν Σχολῶν, πλεῖστοι κληρικοί, οἱ δημοσιογράφοι, ὁμογενεῖς, τοῦρκοι καὶ ξένοι. Εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Πατριάρχου, τιμῆς ἕνεκεν, ἐτέθη δωρεὰν ἰδιαίτερον βαγόνιον. Τὴν τάξιν ἐτήρουν μέγας ἀριθμὸς ἀστυφυλάκων.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης προσῆλθεν εἰς τὸν Σταθμὸν τὴν 20ὴν καὶ 10΄, συνοδευομένη ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων Δωρόθεον καὶ τοὺς Μητροπολίτας Θεοδωρουπόλεως Λεόντιον, Αἴνου Γερμανόν, Προικοννήσου Φιλόθεον, Χαλδίας Κύριλλον, Νεοκαισαρείας Χρυσόστομον, Λαοδικείας Μάξιμον καὶ Σάρδεων Μάξιμον, τοὺς Ἐπισκόπους Παμφίλου Γεράσιμον καὶ Δαφνουσίας Γρηγόριον, τὸν Μέγαν Ἀρχιδιάκονον Μελέτιον καὶ πάντας τοὺς κληρικοὺς τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς. Εἰς τὸν Σταθμὸν ἀνέμενον οἱ Μητροπολῖται Χαλκηδόνος Θωμᾶς, Προύσης Πολύκαρπος, Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντῖνος καὶ Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελος. Ἐν τῷ μεταξὺ προσῆλθον ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας Α. Δεμὴρ καὶ ὁ Σταθμάρχης καὶ ηὐχήθησαν εἰς τὸν Πατριάρχην καλὸν ταξίδιον. Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ηὐχαρίστησε καὶ τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως ἐδόθη εἰς τὰς 20 καὶ 25΄ ἀκριβῶς, ὅτε ὁ Πατριάρχης ἐνεφανίσθη εἰς τὸ παράθυρον καὶ ηὐλόγησε τὰ πλήθη, ἅτινα ἐπευφήμησαν Αὐτὸν καὶ ηὐχήθησαν ὑπὲρ τῆς ταχείας ἀποκαταστάσεως τῆς ὑγείας Αὐτοῦ.

Τὸν Πατριάρχην μέχρι τῶν συνόρων συνώδευσαν ἐκτὸς τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Μητροπολίτης Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελος καὶ ὁ θεράπων ἰατρὸς Εὐάγγελος Φουντόπουλος.

Η ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΝΤΑΥΘΑ ΠΟΙΜΝΙΟΝ ΑΥΤΗΣ.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ἐπὶ τῇ ἐντεῦθεν ἀναχωρήσει Αὐτῆς ἀπηύθυνε διὰ τοῦ Τύπου πρὸς τὰ εὐσεβῆ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας Αὐτῆς διὰ τῶν κάτωθι:

> Ἀναχωροῦντες εἰς Ἀθήνας πρὸς συνέχισιν τῆς περιθάλψεως τῆς κλονισθείσης ἡμῶν ὑγείας, ἀπευθύνομεν πρὸς τὰ ἐνταῦθα προσφιλῆ

καὶ εὐσεβῆ ἡμῶν ἐν Χριστῷ τέκνα τὰς Πατριαρχικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἐπικαλούμενοι ἐπ' αὐτὰ τὴν ἐξ ὕψους χάριν τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, καὶ ἀποδεχόμενοι ἐν χαρᾷ τὴν εὐλαβῆ αὐτῶν διάθεσιν καὶ ἀγάπην.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ***Μάξιμος.***

ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ἐδέχθη, ὀλίγα λεπτὰ πρὸ τῆς ἐκκινήσεως τοῦ σιδηροδρομικοῦ εἱρμοῦ, τοὺς προσελθόντας δημοσιογράφους καὶ ἀνταποκριτὰς τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων Ἐφημερίδων καὶ Πρακτορείων, πρὸς οὓς προέβη εἰς τὰς κάτωθι δηλώσεις:

Βελτιωθείσης τῆς ὑγιεινῆς ἡμῶν καταστάσεως μεταβαίνομεν, ὅλως ἀνεπισήμως, εἰς Ἀθήνας, ἔνθα καὶ θὰ παραμείνωμεν ἐπί τι διάστημα πρὸς ἀνάρρωσιν.

Ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰς ἐνταῦθα Ἀρχὰς διὰ τὴν πρόφρονα προσοχὴν καὶ τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, ὅπερ, ὡς πάντοτε, καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐπέδειξαν, παρασχοῦσαι πᾶσαν διευκόλυνσιν διὰ τὴν ἀναχώρησιν ἡμῶν.

Μετὰ συγκινήσεως ἀποχωριζόμεθα, ἔστω καὶ ἐπὶ μικρόν, τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν Πατρίδος.

Εὐχόμεθα ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς ἐνισχύῃ τὸν ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καὶ τοὺς Κυβερνήτας τῆς Χώρας ἐν ταῖς ὑψηλαῖς αὐτῶν εὐθύναις, πλουσίαν καταπέμπων ἐπὶ πάντας τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΚΑΙ ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ.

Ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἀναχωρήσεως τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ἀπηύθυνε πρὸς τὰ ἐνταῦθα τέκνα τῆς Ἐκκλησίας τὰς κάτωθι εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ ἀναχωρήσαντος Πατριάρχου καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὰς σεβαστὰς Κυβερνητικὰς Ἀρχὰς διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν λεπτὴν προσοχὴν καὶ συναντίληψιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὸ Πατριαρχικὸν Ταξίδιον.

Καὶ ἤδη ὅτε ἡ Πόλις μὲ αἰσθήματα βαθείας ἀγάπης προέπεμψε τὸν Σεπτὸν Πατριάρχην της, ταξιδεύοντα εἰς Ἑλλάδα πρὸς ἀνάρρωσιν, εἶνε καιρὸς νὰ σταθῶμεν ὀλίγας στιγμὰς μὲ τὴν ἑαυ-

τόν μας, διὰ νὰ καταξιώσωμεν τὸ βάθος τῆς χριστιανικῆς εὐσεβείας τοῦ λαοῦ ἡμῶν, τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ του, τῆς ἀφθάστου ἐσωτερικῆς εὐγενείας του.

Βεβαιοῦμεν τὸν περιούσιον ἡμῶν λαόν, τὸν μοναδικὸν τοῦτον θησαυρὸν ἡμῶν, ὅτι ἡ προσευχὴ τοῦ εὐγνωμονοῦντος Πατριάρχου, προσευχὴ Μεγάλου Ἀσθενοῦς, προσευχὴ Ποιμένος γινομένη διὰ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, ἀποτελεῖ δι' αὐτὸ φῶς, ἴασιν, βακτηρίαν, οἰκοδομήν, εὐτυχίαν.

Τὰ ἐπὶ τῆς προπομπῆς καὶ πορείας τοῦ Σεπτοῦ ἡμῶν Πατριάρχου αἰσθήματα ἡμῶν ἀναβαίνουσιν ὡσαύτως εἰς ἔκφρασιν βαθείας εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Σεβαστὴν καὶ Ὑπέροχον Κυβέρνησιν τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν Τουρκικῆς Χώρας, καὶ τὰς σεβαστὰς Ἀρχὰς τῆς Πόλεως, διὰ τὴν καταβληθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν λεπτὴν προσοχήν, ἐνίσχυσιν καὶ τιμήν.

Εἴη τὸ Ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον!

Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος,
Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος,***

ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ.

Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, ἅμα τῇ ἐκκινήσει τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος ἐκ τῆς Πόλεως ἡμῶν, διὰ τοῦ κάτωθι τηλεγραφήματος αὐτοῦ ἀνήγγειλε τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Πατριάρχου εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος Δαμασκηνόν.

Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
Κύριον ***Δαμασκηνόν,***
Ἀθήνας.

Σταμπούλ, 19. 5. 1947.

Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης αἰσίαις ὥραις ἀνεχώρησεν ἀπόψε Δευτέρᾳ ἐρχομένη Ἀθήνας. Κύριος μετ' Αὐτῆς.

Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος,***
Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος.

Η ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Τὸν ὑπὸ τόσον θερμὰς ἐκδηλώσεις ἐκκινήσαντα σιδηροδρομικὸν εἱρμόν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε προσδεθῇ ἡ ἰδιαιτέρα Πατριαρχικὴ κλινάμαξα, ὑπε-

δέχθησαν εἰς τοὺς διαφόρους ἔξω τῆς Πόλεως προαστειακοὺς σταθμοὺς πλήθη ἐκ τοῦ εὐσεβοῦς ὀρθοδόξου πληρώματος, δεχόμενα ἐν καταφανεῖ συγκινήσει τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τοῦ Πατριάρχου αὐτῶν.

Ἡ ἁμαξοστοιχία ἔφθασε, κατόπιν ὁμαλοῦ ταξιδίου, εἰς τὰ Τουρκοελληνικὰ σύνορα περὶ τὴν 5ην πρωϊνὴν ὥραν τῆς Τρίτης, 20ῆς Μαΐου, προσεδέθη δὲ ἡ κλινάμαξα τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητας εἰς Τουρκικὴν ἀτμομηχανὴν καὶ ὡδηγήθη μέχρι Πυθίου, ἔνθα οἱ Μητροπολῖται Ἀλεξανδρουπόλεως Ἰωακεὶμ καὶ Μαρωνείας Βασίλειος μετὰ τοῦ ἐκεῖ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ κλήρου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων ὑπεδέχθησαν τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα μετ' ἐκδηλώσεων εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ, λόχου ἐκ 200 ἀνδρῶν ἀποδίδοντος τὰς τιμάς.

Ἀκολούθως τὸ Πατριαρχικὸν βαγόνιον, συρόμενον ὑπὸ ἑλληνικῆς ἀτμομηχανῆς, ὡδηγήθη μέχρι Σουφλίου, ἔνθα, καθὼς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐνδιαμέσους σταθμούς, ἐπεφυλάχθη εἰς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα ἐξαιρετικὴ ὑποδοχή.

Ἐκ Σουφλίου ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης καὶ ἡ Ἀκολουθία Αὐτῆς ἐπεβιβάσθησαν στρατιωτικῶν αὐτοκινήτων καὶ ἀνεχώρησαν δι' Ἀλεξανδρούπολιν.

Εἰς Ἀλεξανδρούπολιν ὁ Πατριάρχης ἔφθασε περὶ τὴν 15ην ἀπογευματινὴν ὥραν, δεχθεῖσα δὲ τὸν εὐλαβῆ χαιρετισμὸν τῶν προσελθόντων ἐπισήμων, κατηυθύνθη, τῇ συνοδείᾳ τῶν Μητροπολιτῶν τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς καὶ τῶν Ἁγίων Ἀλεξανδρουπόλεως, καὶ Μαρωνείας, εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως ἔνθα καὶ προσεκύνησε. Τόσον κατὰ τὴν εἴσοδον, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ Ναοῦ ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ἔτυχε θερμοτάτων ἐκδηλώσεων, τμῆμα στρατοῦ παρατεταγμένον ἑκατέρωθεν ἀπέδιδε τὰς τιμάς, οἱ δὲ μαθηταὶ καὶ αἱ λοιπαὶ προσκοπικαὶ ὀργανώσεις τῆς περιφερείας προσέφερον Αὐτῇ ἄνθη.

Ἐν τῷ μεταξὺ κατέφθασεν εἰς Ἀλεξανδρούπολιν, διὰ τοῦ προφρόνως τεθέντος εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος ἀντιτορπιλλικοῦ «Κρήτη», ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τῆς Βορείου Ἑλλάδος Ροδόπουλος, ἐκπροσωπῶν τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ οἱ Μητροπολῖται Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος καὶ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰάκωβος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα οἱ δύο οὗτοι συνοδεύσωσι τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα μέχρις Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως προσρήσεων πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, Αὕτη ἀπεχαιρέτησε τοὺς ἐπισήμους καὶ ηὐλόγησε τὰ συρρεύσαντα πλήθη, μεθ' ὃ τὸ πολεμικὸν «Κρήτη» τὴν 16ην καὶ 30' ἀκριβῶς ὥραν ἀπῆρεν διὰ Φάληρον, ἀφοῦ πρότερον ἐχαιρέτησεν τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, ἐπιβιβαζομένην διὰ τῶν νενομισμένων κανονιοβολισμῶν.

Ἀπὸ τὴν ἄφιξιν τῆς Α. Θ. Π. εἰς Πειραιᾶ.

Τὴν 13ην καὶ 30′ ἀκριβῶς τῆς ἐπιούσης Τετάρτης τὸ σκάφος κατέφθασεν εἰς Πειραιᾶ, ἠγκυροβόλησε δὲ πρὸ τῆς πλωτῆς ἀποβάθρας τῆς Σχολῆς Δοκίμων τοῦ Ναυτικοῦ.

Ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας ἀνέμενον τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Δαμασκηνὸς μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἀρχιστράτηγος Παπάγος, ἐκπροσωπῶν τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Παῦλον τὸν Α′, ὁ ἐξοχώτατος Πρωθυπουργὸς Δ. Μάξιμος μετὰ τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως ἐξοχωτάτων Κ. Τσαλδάρη καὶ Σοφ. Βενιζέλου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας Παπαδήμα, οἱ ἀνώτεροι Τμηματάρχαι τῶν Ὑπουργείων, ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἐθιμοτυπίας τῆς Βασιλικῆς Αὐλῆς Βικέλας, ὁ Ναύαρχος Μεζεβύρης καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, οἵτινες ἀνῆλθον ἀμέσως ἐπὶ τοῦ πλοίου καὶ ὑπέβαλον τὰ σέβη καὶ τὰς εὐχὰς αὐτῶν πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα.

Ἀκολούθως ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ἀπεβιβάσθη τοῦ πλοίου, καθ' ἣν στιγμὴν τὰ παράκτια πυροβολεῖα τῆς Σχολῆς ἐχαιρέτων Αὐτήν, ἀποβιβαζομένην εἰς τὴν Ἀττικὴν γῆν διὰ 21 κανονιοβολισμῶν. Τὰς τιμὰς ἀπέδιδον τμῆμα στρατοῦ, παρουσιάζον ὅπλα, καὶ ἡ μουσικὴ τῆς Φρουρᾶς.

Τὸν ἐπίσημον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως χαιρετισμὸν τῷ Ὑψηλῷ Ἐπισκέπτῃ ὑπέβαλεν ὁ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς Παπαδήμας, προσφωνήσας τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα διὰ τῶν ἑξῆς:

> Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις μετ' ἐξαιρετικῆς συγκινήσεως καὶ ὑψίστης εὐλαβείας ὑποδέχεται καὶ χαιρετίζει σήμερον τὴν τιμῶσαν τὸ πάτριον ἔδαφος διὰ τῆς ἐπισκέψεώς Της τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, τὴν Κεφαλὴν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.
>
> Ἀναποσπάστως συνδεδεμένος ὁ Ἑλληνικὸς Χριστιανικὸς Κόσμος μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖτε τὴν Κορυφήν, διατηρεῖ, πλὴν τῆς εὐλαβείας καὶ τοῦ σεβασμοῦ, καὶ αἰσθήματα ἀπείρου εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς Ἕλληνας Πατριάρχας, ὧν ἀντάξιος τυγχάνετε διάδοχος, διὰ τὰς μεγάλας ὑπὲρ τοῦ Γένους ὑπηρεσίας, αἵτινες ἀνέκαθεν ἀπετέλεσαν ἱερὰν παράδοσιν διὰ τὴν περίλαμπρον ἱστορίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.
>
> Ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, βαθύτατα ἐμπεποτισμένος ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐκκλησίας μας, εὔχεται εἰς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα μακρότητα ἡμερῶν.

Εἰς ταῦτα ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ἀπήντησεν οὕτως:

Αἰσθανόμεθα βαθεῖαν χαρὰν καὶ συγκίνησιν δεχόμενοι τὸν χαιρετισμὸν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν λοιπῶν ἀξίων Κυβερνητῶν τῆς δεινοπαθοῦς ἀλλ' ἐνδόξου καὶ ἀγαπητῆς Χώρας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τοὺς πρόφρονας χαιρετιστηρίους λόγους καὶ διὰ τὴν ἐκδηλουμένην πρὸς ἡμᾶς τιμήν, εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην.

Εὐχόμεθα ὅπως ὁ Ἅγιος Θεὸς σκέπῃ καὶ φρουρῇ τὴν Α. Μεγαλειότητα καὶ τὸν εὐσεβῆ Βασιλικὸν Οἶκον, στηρίζῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ πολύμοχθον αὐτῆς ἔργον, καταπέμπῃ δὲ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ εἰς τὸν περιούσιον Ἑλληνικὸν λαόν, εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου Αὐτοῦ Ὀνόματος.

Ἀκολούθως ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότητος καὶ ἡ Ἀκολουθία Αὐτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων, ἐπιβαίνοντες αὐτοκινήτων, κατηυθύνθησαν εἰς τὸ ἐν Ψυχικῷ θέρετρον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Δαμασκηνοῦ, ἔνθα καὶ ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος. Καθ' ὅλην τὴν ἀπὸ τοῦ Πειραιῶς μέχρι Ψυχικοῦ διαδρομὴν οἱ κώδωνες τῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν πέριξ ἤχουν χαρμοσύνως, τὰ δὲ πλήθη τοῦ λαοῦ παρατεταγμένα ἑκατέρωθεν τῶν ὁδῶν ἐξ ὧν διήρχετο ἡ Πατριαρχικὴ πομπή, προέβαινον εἰς θερμὰς ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, πολλῶν ἐν εὐλαβεῖ γονυκλισίᾳ ἀπεκδεχομένων τὰς εὐλογίας Αὐτῆς.

ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, ἅμα ἀφιχθεῖσα εἰς Ἑλλάδα, ἀπηύθυνε πρὸς τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν Λαὸν τὸν κάτωθι χαιρετισμόν:

Ἡ χαρὰ ἡμῶν εἶνε βαθυτάτη, διότι ἐπισκεπτόμεθα τὴν ἱστορικὴν καὶ ἔνδοξον Χώραν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ εὐσεβὴς καὶ ἄξιος αὐτῆς Λαός, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς σκοτεινὰς ἡμέρας τῆς παγκοσμίου λαίλαπος ἐκράτησεν ἀνημμένον τὸ φῶς τῆς πίστεως εἰς τὰ εὐγενέστερα ἰδεώδη τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐνέπνευσε τὴν παγκόσμιον συνείδησιν, δικαιοῦται καὶ καθῆκον ἔχει νὰ ἐπανεύρῃ ἑαυτὸν καὶ ἀξιοποιήσῃ τὰς μεγάλας δοκιμασίας καὶ θυσίας αὐτοῦ. Διὸ ἡμεῖς, ὡς πνευματικὸς πατὴρ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ποιούμεθα θερμὴν πρὸς πάντας ἔκκλησιν, ὅπως τεθῇ τέρμα εἰς τὸν ἀδελφοκτόνον

σπαραγμόν, ὅπως τὸ φῶς τῆς ἀγάπης διαλύσῃ τὸ σκότος τῶν παρεξηγήσεων καὶ τοῦ μίσους, καὶ φωτίσῃ τὸν δρόμον τῶν σχέσεων πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὴν Χώραν. Διότι μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ ἔλθῃ ἡ σωτηρία καὶ θὰ ἐξανθήσῃ ἡ εὐτυχία καὶ θὰ ἐκλάμψῃ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου Ὀνόματος τοῦ Παναγάθου Θεοῦ.

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΡΑ ΤΗι ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗι ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΙ. — Η ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΤΕΠΙΣΚΕΨΙΣ.

Τὴν 25ην Μαΐου, τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα ἐπεσκέφθη ἐν τῷ ἐν Ψυχικῷ θερέτρῳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἔνθα διέμενεν, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Παῦλος ὁ Α΄. Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ηὐχήθη τῷ Πατριάρχῃ τὸ ὡς εὖ παρέστη, διηρώτησε τὰ τῆς ὑγείας Αὐτοῦ, καὶ μετὰ ἡμίωρον παρ' Αὐτῷ παραμονὴν ἀνεχώρησεν, εὐχηθεῖσα ὑγιεινὴν τὴν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χώρᾳ διατριβὴν Αὐτοῦ. Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως Αὐτῆς ἐφωτογραφήθη πρὸ τῶν προπυλαίων τῆς ἐπαύλεως μετὰ τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος.

Τὴν Βασιλικὴν ταύτην ἐπίσκεψιν ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ἀνταπέδωκεν μετὰ τριήμερον, ἀνελθοῦσα εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Τὸν Πατριάρχην εἰσερχόμενον ἐχαιρέτησεν ἄγημα εὐζώνων τῆς Βασιλικῆς Φρουρᾶς, παρουσιάσαν ὅπλα, ἡ δὲ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς προϋπήντησεν Αὐτὸν ἀπὸ τῶν Προπυλαίων τῶν Ἀνακτόρων. Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης μετὰ εἰκοσάλεπτον διαμονὴν παρὰ τῷ Ἄνακτι ἀνεχώρησε, προπεμφθεῖσα μετὰ τῶν αὐτῶν ἐξαιρετικῶν τιμῶν.

Ο ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΟΥΡΚΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΠΑΡΑ ΤΗι ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗι ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΙ.

Ὁ κατὰ τὴν ἄφιξιν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος εἰς Πειραιᾶ μὴ δυνηθεὶς—ἐξ ἐσφαλμένης πληροφορίας περὶ τῆς ὥρας τῆς ἀφίξεως τοῦ πλοίου—νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐπίσημον ὑποδοχὴν ἐξοχώτατος Πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας Ρουσὲν Ἐσρέφ Οὐναϊντίν, ἐπεσκέφθη τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν τῷ ἐν Κηφησσίᾳ θερέτρῳ τοῦ Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰακώβου, τὴν 4ην Ἰουνίου καὶ παρέμεινεν παρ' Αὐτῇ ἐπὶ ἀρκετόν, διερωτήσασα μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὰ κατὰ τὴν ὑγείαν Αὐτῆς.

Τὸν ἐξοχώτατον Πρεσβευτὴν ἀντεπεσκέφθη ἀπὸ μέρους τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος ὁ παρ' Αὐτῇ διαμένων Μητροπολίτης Λαοδικείας Μάξιμος.

* * *

Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑΣ ΑΡΧΑΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ.

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν Πατριαρχικῶς ἀνατεθέντων Αὐτῇ καθηκόντων, ἀνήγγειλε διὰ τῶν κάτωθι τηλεγραφημάτων τὸν διορισμὸν Αὐτῆς ταῖς Κυβερνητικαῖς Ἀρχαῖς τῆς Χώρας, ἤτοι τῷ Ἐξοχωτάτῳ Προέδρῳ τῆς Δημοκρατίας, τοῖς ἐξοχωτάτοις Πρωθυπουργῷ καὶ Ὑπουργῷ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς καὶ τῷ Νομάρχῃ καὶ Δημάρχῳ τῆς Πόλεως. Εἰς ταῦτα ἐλήφθησαν θερμὰ παρ' ἁπάντων ἀπαντητικὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα.

Τὰ ἀποσταλέντα ἐξαγγελτικὰ τοῦ διορισμοῦ τηλεγραφήματα:

Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Κύριον Ἰσμὲτ Ἴνονου.

Εἰς Ἄγκυραν.

Ὑπὸ τοῦ ταξιδεύσαντος εἰς Ἑλλάδα, πρὸς ἐφησύχασιν καὶ ἀνάρρωσιν, Παναγιωτάτου Πατριάρχου ἡμῶν Κυρίου Μαξίμου διορισθείς, διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτοῦ, Πατριαρχικὸς Αὐτοῦ Ἐπίτροπος καὶ ἀναλαβὼν τὰ νέα μου καθήκοντα, μετὰ τιμῆς ὑποβάλλω τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι ἐγκαρδίους προσρήσεις καὶ εὐχάς. Ἐσώσατε καὶ ἐστηρίξατε τὴν Πατρίδα, κατεστήσατε αὐτὴν εὐτυχῆ, σεβαστήν, ἔνδοξον. Ὡς ἀρχιτέκτων μέγας, ὁ ὁποῖος περικλείει εἰς τὸν Ναὸν αὐτοῦ τὸν ἀπερίκλειστον Θεόν, περιεκλείσατε εἰς τὴν Χώραν ἡμῶν, μὲ τὰς μεγάλας γραμμὰς τῆς συνέσεως καὶ δυνάμεως Ὑμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν πρόοδον, παρὰ τὸν τρομερὸν γύρω μας πόλεμον καὶ τὴν ἀνήκουστον κακοδαιμονίαν. Εἶμαι εὐτυχὴς ἐπικοινωνῶν μετὰ τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος. Κύριος ποιήσαι Αὐτὴν μακροχρόνιον.

Φανάριον, 23. 5. 1947.

Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος

Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος.***

Ἐξοχώτατον Πρωθυπουργὸν Κύριον Ῥετζὲπ Πέκερ.

Εἰς Ἄγκυραν.

Ὑπὸ τοῦ ταξιδεύσαντος εἰς Ἑλλάδα, πρὸς ἐφησύχασιν καὶ ἀνάρρωσιν, Παναγιωτάτου Πατριάρχου ἡμῶν Κυρίου Μαξίμου, διορισθείς, διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτοῦ, Πατριαρχικὸς Αὐτοῦ Ἐπίτροπος καὶ ἀναλαβὼν τὰ νέα μου καθήκοντα, μετ' ἀγάπης ὑποβάλλω τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι ὁλόθερμον χαιρετισμὸν καὶ εὐχάς. Κύριος ὁ Θεὸς εἴθε νὰ σκέπῃ τὸ ὑψηλὸν καὶ ὑπέροχον πρόσωπον Αὐτῆς, ἐνισχύῃ τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν καὶ εὐλογῇ τὴν μεγάλην καὶ ἔνδοξον ἡμῶν Πατρίδα, τὴν Νέαν Τουρκίαν τοῦ Ἀτατούρκ, τοῦ Ἴνονου καὶ τῶν ἀξίων συναθλητῶν αὐτῶν.

Φανάριον, 23. 5. 1947. Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος
Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος.***

Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν
Κύριον Σουκροῦ Σοκμένσουερ.

Εἰς Ἄγκυραν.

Ὑπὸ τοῦ ταξιδεύσαντος εἰς Ἑλλάδα, πρὸς ἐφησύχασιν καὶ ἀνάρρωσιν, Παναγιωτάτου Πατριάρχου ἡμῶν Κυρίου Μαξίμου, διορισθείς, διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτοῦ, Πατριαρχικὸς Αὐτοῦ Ἐπίτροπος καὶ ἀναλαβὼν τὰ νέα μου καθήκοντα, μετ' ἐκτιμήσεως ἀπευθύνω τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι ἐγκαρδίους χαιρετιστηρίους εὐχάς. Εἴθε νὰ χαρίζῃ ὁ Θεὸς εἰς Αὐτήν, ἄξιον τέκνον τῆς μεγάλης καὶ ἀγαπητῆς Πατρίδος, ὑγείαν, ἐνίσχυσιν καὶ εὐλογίαν.

Φανάριον 23. 5. 1947. Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος
Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος.***

Ἐξοχώτατον Νομάρχην Ἰσταμποὺλ Κύριον Λουτφῆ Κιρδάρ.

Ἰσταμπούλ.

Ὑπὸ τοῦ ταξιδεύσαντος εἰς Ἑλλάδα, πρὸς ἐφησύχασιν καὶ ἀνάρρωσιν, Παναγιωτάτου Πατριάρχου ἡμῶν Κυρίου Μαξίμου, διορισθείς, διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτοῦ Πατριαρχικὸς Αὐτοῦ Ἐπίτροπος καὶ ἀναλαβὼν τὰ νέα μου καθήκοντα, γηθοσύνως ἀπευθύνω τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι ὁλοθέρμους χαιρετιστηρίους εὐχάς. Ἡ μεγάλη καὶ ἱστορικὴ Ἰσταμποὺλ περιβάλλει μὲ ἰδιαιτέραν τιμὴν καὶ ἀγάπην τὸν καλὸν Νομάρχην αὐτῆς. Ὁ Θεὸς νὰ χαρίζῃ ὑγείαν εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα καὶ νὰ εὐλογῇ τὸ ἔργον Αὐτῆς.

Φανάριον 23. 5. 1947. Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος
Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος.***

Τὰ ληφθέντα συγχαρητήρια τηλεγραφήματα :

Πρὸς τὸν Ἐπίτροπον τοῦ Ρωμ. Πατριάρχου

Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων Κύριον Δωρόθεον.

Ἄγκυρα, 27. 5. 947. Σταμπούλ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἡμῶν συνεκινήθη ἐκ τοῦ τηλεγραφήματος ὅπερ ἐστείλατε καὶ διέταξεν ὅπως ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας Αὐτοῦ, ἃς μετὰ σεβασμοῦ ὑποβάλλω.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας
Κεμὰλ Γκεδελέτς.

Κύριον Δωρόθεον,

Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον.

Ἄγκυρα, 26. 5. 947. Ἰσταμπούλ.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ λείψητε δεόμενος ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ εὐτυχίας τῆς Πατρίδος ἡμῶν. Εὔχομαι ἐπιτυχίας εἰς τὰ ἀπὸ μέρους ὑμῶν ἀνειλημμένα ὑψηλὰ καθήκοντα ὑμῶν, καὶ ὑγείαν εἰς τὸν σεβαστὸν Πατριάρχην Κύριον Μάξιμον.

Πρωθυπουργὸς ***Ρ. Πέκερ.***

Πρὸς τὸν Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον

Κύριον Δωρόθεον.

Ἄγκυρα, 27. 5. 947. Ἰσταμπούλ.

Ἔλαβον τὸ τηλεγράφημα ὅπερ εὐηρεστήθητε νὰ στείλητε. Προσάγω τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὰ καλὰ αἰσθήματα ἅπερ ἐξεδηλώσατε ἐπὶ τῇ ἡσυχίᾳ καὶ ἀσφαλείᾳ τῆς Χώρας καὶ εὔχομαι ἐπιτυχίαν.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Σ. Σοκμένσουερ.

Σεβαστὸν Κύριον Δωρόθεον,
Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον καὶ Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων.
Ἰσταμπούλ, 24. 5. 1947.

Εὐχαριστηθεὶς καὶ συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ὑψηλοῦ ὑμῶν Προσώπου ὡς Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου ὑπὸ τοῦ λόγῳ ἀναπαύσεως καὶ ἀναρρώσεως ἀποχωρήσαντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ Σεβαστοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μαξίμου, εὔχομαι τῷ μὲν Σεβαστῷ Πατριάρχῃ ὑγιείαν, εἰς δὲ τὸ ὑψηλὸν ὑμῶν Πρόσωπον ἐπιτυχίας εἰς τὰ θρησκευτικὰ καὶ πνευματικὰ ὑμῶν καθήκοντα, καὶ εὐχαριστῶ διὰ τοὺς πρὸς ἐμὲ ἐπιδαψιλευθέντας φιλόφρονας λόγους ὑμῶν.

Νομάρχης Δόκτωρ ***Λουτφῆ Κιρδάρ.***

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΣ, ΤΟΥΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ, ΤΟΥΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΣ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΡΧΗΓΟΥΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ.

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος διὰ Γραμμάτων Αὐτοῦ ἀνήγγειλε τὸν διορισμὸν Αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου πρὸς τοὺς Μακαριωτάτους Πατριάρχας καὶ Προέδρους τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, πρὸς τοὺς Μητροπολίτας τοῦ Θρόνου καὶ πρὸς τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν φίλων Ἐκκλησιῶν.

Ἐν τοῖς κατωτέρω καταχωρίζομεν τὰ Γράμματα ταῦτα.

Τῷ Μακαριωτάτῳ καὶ Ἁγιωτάτῳ
Πάπᾳ καὶ Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου
Κυρίῳ Χριστοφόρῳ.

Εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Μακαριώτατε,

Κατόπιν πολυμήνου ἀσθενείας, ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Μάξιμος, κατὰ σύστασιν τῶν θεραπόντων Αὐτοῦ ἰατρῶν, μετέβη ἐσχάτως διά τινα χρόνον, πρὸς ἐφησύχασιν καὶ ἀνάρρωσιν, εἰς Ἑλλάδα. Ἵνα δὲ μὴ παρεμποδίζωνται αἱ διάφοροι ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις καὶ εὐθῦναι, διώρισε διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτοῦ, Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον Αὐτοῦ τὴν ταπεινότητα ἡμῶν, ἵνα διευθύνωμεν τὰς συνοδικὰς ἐργασίας, συμπράττοντες καὶ συναγωνιζόμενοι μετὰ τῶν λοιπῶν Ἁγίων

Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, καὶ ὑπογράφωμεν καὶ σφραγίζωμεν ἀντ' Ἐκείνου τὰ ἐκ τῶν Πατριαρχείων ἁρμοδίως ἐκδιδόμενα ἔγγραφα.

Ἀναγγέλλοντες τοῦτο τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Μακαριότητι διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ἐπιστολῆς, ἀπευθύνομεν Αὐτῇ ἐγκάρδιον ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως καὶ Αὐτὴ ἑνώσῃ τὰς ἁγίας Αὐτῆς προσευχὰς μετὰ τῶν θερμῶν ἡμῶν πρὸς Κύριον ἱκεσιῶν ὑπέρ τε ταχείας καὶ πλήρους ἀποκαταστάσεως τῆς πολυτίμου ὑγείας τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν ἀνατεθέντων ἡμῖν λεπτῶν καθηκόντων.

Εὐχόμενοι τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Μακαριότητι ὑγείαν ἀδιάπτωτον καὶ πᾶσαν ἅμα ἀγαθωσύνην καὶ εὐλογίαν παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ πάσης τιμῆς.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 26ῃ Μαΐου 1947.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† ὁ Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος***,
Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος,

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ
Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κυρίῳ Ἀθηναγόρᾳ.

Εἰς Νέαν Ὑόρκην.

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Τὴν 19ην λήγοντος μηνὸς ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Μάξιμος, κατόπιν μακρᾶς ἀσθενείας, συστάσει τῶν θεραπόντων ἰατρῶν, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας, ἔνθα θὰ διαμείνῃ ἐπί τινα χρόνον πρὸς ἐφησύχασιν καὶ ἀνάρρωσιν. Ἵνα δὲ μὴ παρεμποδίζωνται αἱ διάφοροι ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις καὶ εὐθῦναι, διώρισε διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτοῦ, Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον Αὐτοῦ τὴν ταπεινότητα ἡμῶν, ἵνα διευθύνωμεν τὰς συνοδικὰς ἐργασίας, συμπράττοντες καὶ συναγωνιζόμενοι μετὰ τῶν λοιπῶν Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, καὶ σφραγίζωμεν ἀντ' Ἐκείνου τὰ ἐκ τῶν Πατριαρχείων ἁρμοδίως ἐκδιδόμενα ἔγγραφα.

Ἀνακοινούμενοι τοῦτο τῇ Ὑμετέρᾳ ἀγαπητῇ Σεβασμιότητι διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν Ἐπιστολῆς, ἀπευθύνομεν Αὐτῇ ἐγκάρδιον ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως καὶ Αὐτὴ ἑνώσῃ τὰς προσευχὰς Αὐτῆς μετὰ τῶν θερμῶν ἡμῶν πρὸς Κύριον ἱκεσιῶν

ὑπέρ τε ταχείας καὶ πλήρους ἀποκαταστάσεως τῆς πολυτίμου ὑγείας τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν ἀνατεθέντων ἡμῖν λεπτῶν καθηκόντων.

Εὐχόμενοι τῇ Ὑμετέρᾳ φίλῃ Σεβασμιότητι ὑγείαν ἀδιάπτωτον καὶ πᾶσαν ἅμα ἀγαθωσύνην καὶ εὐλογίαν παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ πολλῆς τιμῆς.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28ῃ Μαΐου 1947.

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† ὁ Πριγκηποννήσων **Δωρόθεος**,
Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος.

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Καντουαρίας καὶ Πρωθιεράρχῃ πάσης Ἀγγλίας Κυρίῳ Τζώφφρεϋ.

Εἰς Λονδῖνον.

Σεβασμιώτατε,

Κατόπιν πολυμήνου ἀσθενείας, ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Μάξιμος, κατὰ σύστασιν τῶν θεραπόντων Αὐτοῦ ἰατρῶν, μετέβη ἐσχάτως διά τινα χρόνον εἰς Ἑλλάδα πρὸς ἐφησύχασιν καὶ ἀνάρρωσιν. Ἵνα δὲ μὴ παρεμποδίζωνται αἱ διάφοροι ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις καὶ εὐθῦναι, διώρισε, διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας Αὐτοῦ, Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον Αὐτοῦ τὴν ταπεινότητα ἡμῶν, ἵνα διευθύνωμεν τὰς συνοδικὰς ἐργασίας, συμπράττοντες καὶ συναγωνιζόμενοι μετὰ τῶν λοιπῶν Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, καὶ ὑπογράφωμεν καὶ σφραγίζωμεν ἀντ' Ἐκείνου τὰ ἐκ τῶν Πατριαρχείων ἁρμοδίως ἐκδιδόμενα ἔγγραφα.

Ἀναγγέλλοντες τοῦτο τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Σεβασμιότητι διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν Ἐπιστολῆς, ἀπευθύνομεν Αὐτῇ ἐγκάρδιον ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως καὶ Αὐτὴ ἑνώσῃ τὰς προσευχὰς Αὐτῆς μετὰ τῶν θερμῶν ἡμῶν πρὸς Κύριον ἱκεσιῶν ὑπέρ τε ταχείας καὶ πλήρους ἀποκαταστάσεως τῆς πολυτίμου ὑγείας τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν ἀνατεθέντων ἡμῖν λεπτῶν καθηκόντων.

Εὐχόμενοι τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Σεβασμιότητι ὑγείαν ἀδιάπτωτον καὶ πᾶσαν ἅμα ἀγαθωσύνην καὶ εὐλογίαν παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ πολλῆς τιμῆς.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 30ῇ Μαΐου 1947.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† ὁ Πριγκηποννήσων **Δωρόθεος**,
Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ

ΠΕΡΥΣΙ, κατόπιν ἰδιαιτέρων ἐνεργειῶν τοῦ Πατριαρχείου παρὰ τῇ Σεβαστῇ Κυβερνήσει (Μάϊος καὶ Ἰούνιος τοῦ 1946) ἐπὶ ἐκκρεμούντων ζητημάτων, ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ὁμογενῆ ἐνταῦθα Κοινότητα ἡμῶν, ἐπετεύχθη ἡ ἀπὸ τοῦ Μοναδικοῦ Ἐπιτρόπου ἀπαλλαγὴ καὶ ἐπιστροφὴ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κοινότητα τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ.

*

Συνεχίζουσα ἡ Ἐκκλησία τὴν ὀφειλετικὴν αὐτῆς μέριμναν πρὸς διευθέτησιν καὶ τῶν λοιπῶν ζητημάτων, ἐπανέλαβε τὴν μετὰ τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως συνομιλίαν αὐτῆς δι' Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων Δωροθέου, Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Ἄρχοντος Μεγάλου Λογοθέτου Κυριακοῦ Γκιώκα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ μεταβᾶσα εἰς Ἄγκυραν (12-16 Μαΐου 1947) ἐγένετο φιλοφρόνως δεκτὴ παρὰ τοῦ ἐξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ Ρετζὲπ Πέκερ, πρὸς ὃν ἐκόμισε τὸν χαιρετισμὸν καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἀνέπτυξεν ὅσα ζητήματα τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Κοινότητος ἀπαιτοῦσιν ἄμεσον λύσιν καὶ διευθέτησιν, διότι ἡ παρατεινομένη ἐκκρεμότης αὐτῶν ἀποβαίνει ἐπιζήμιος.

Ὁ ἐξοχώτατος Πρωθυπουργὸς ηὐχαριστήθη ἰδιαιτέρως διὰ τὸν θερμὸν χαιρετισμὸν καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅσα δι' ἡ Ἐπιτροπὴ εἶπε διὰ τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ πρόσωπον, ἓν ἐκ τῶν ἰσχυρῶν παραγόντων τῆς σωθείσης καὶ ἀναγεννηθείσης καὶ μεγαλυνθείσης ἡμῶν Πατρίδος. Ἐξέφρασεν εὐχαριστίας, θερμὰς εὐχὰς διὰ τὴν ὑγείαν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, καὶ παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν τῶν εἰλικρινῶν αὐτοῦ διαθέσεων καὶ αἰσθημάτων ἀπέναντι τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Κοινότητος.

*

Τὰ ὑποβληθέντα αἰτήματα τοῦ Πατριαρχείου ἔχουσιν ἐν συνόψει ὡς ἑξῆς:

1) Νὰ ἀρθῇ ἀπὸ τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ κοινοτικὰ ἱδρύματα ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Βακουφικοῦ Νόμου καὶ τοῦ συστήματος τοῦ Μοναδικοῦ Ἐπιτρόπου, καὶ ἐπανέλθῃ τὸ σύστημα τῶν κοινοτικῶν ἐκλογῶν.

2) Νὰ ἀπαλλαγῶσι τὰ ἱδρύματα ἡμῶν ἀπὸ τοῦ φόρου Μουκαταᾶ.

3) Νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ κτηματολογικὴ μεταγραφὴ τοῦ κτιρίου τῆς

ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν ᾗ στεγάζεται ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολή, ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιούχου αὐτῆς Πατριαρχείου.

4) Νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ εἰς τὴν παλαιὰν αὐτῆς μορφὴν καὶ θέσιν, οὕτως ὥστε τὸ πρῶτον αὐτῆς τμῆμα νὰ εἶναι καὶ νὰ θεωρῆται τέλειον Λύκειον ἀπὸ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ νὰ ἐνισχυθῇ τὸ εἰδικὸν Θεολογικὸν τμῆμα αὐτῆς.

Ἐν ἰδιαιτέρῳ τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ὀρθοδοξίας» κεφαλαίῳ περὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀναλύεται ὡς διετυπώθη εἴς τε τὸν ἐξοχώτατον Πρωθυπουργὸν καὶ τὸν ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας Ρεσὰτ Σιρμὲν τοῦτο τὸ αἴτημα τῆς Ἐκκλησίας.

*

Ὁ Ἐξοχώτατος Πρωθυπουργὸς μετὰ βαθείας προσοχῆς ἤκουσε τὴν Ἐπιτροπήν, ἔλαβε σημειώσεις ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου αἰτήματος, καὶ παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ὅσα ἐκ τῶν ζητημάτων δύνανται ἀμέσως νὰ λυθῶσι θὰ διενεργηθῇ τὸ προσῆκον καὶ θὰ δώσῃ ἄμεσον ἐντολὴν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑπηρεσίαν ἵνα μεταγραφῇ τὸ κτίριον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Πατριαρχείου, ἐπιστραφῇ ὁ ναὸς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Γαλατᾶ καὶ διευθετηθῇ τὸ ἐν ἐκκρεμότητι εὑρισκόμενον ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα τῶν Σχολῶν τῆς Ἴμβρου, θὰ μελετήσῃ δὲ μὲ τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ τὰ λοιπὰ ζητήματα καὶ θὰ πράξῃ τὸ ἐνδεικνυόμενον, ἐν τέλει δὲ ἐζήτησεν ὅπως μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανερχομένη ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς Ἄγκυραν ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Πρωθυπουργίας καὶ ἄλλων, παρ' οἷς εὕρηνται οἱ οἰκεῖοι φάκελλοι καὶ πρὸς οὓς θέλουσι δοθῇ αἱ σχετικαὶ ἐντολαὶ πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ζητημάτων.

*

Συμφώνως πρὸς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ταύτην ἐπιθυμίαν καὶ σύστασιν τοῦ ἐξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ, ὁ Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Ἄρχων Μέγας Λογοθέτης Κυριάκος Γκιώκας μετέβησαν αὖθις τὴν 24ην Μαΐου εἰς Ἄγκυραν, ἔνθα καὶ προῆλθον εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας, ἐπικοινωνήσαντες μετὰ τοῦ ἐξοχωτάτου Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως Μουμτὰζ Ὀκμὲν καὶ τοῦ ἐξοχωτάτου Ὑφυπουργοῦ τῆς Πρωθυπουργίας Τζεμὰλ Γεσίλ, καὶ συνειργάσθησαν μετ' αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὑποβεβλημένων αἰτημάτων.

Ἀπεκόμισαν δὲ τὴν διαβεβαίωσιν καὶ πεποίθησιν, ὅτι ἕκαστον τῶν ζητημάτων τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Κοινότητος, μετὰ τὴν προσήκουσαν προσεκτικὴν μελέτην, θὰ τύχῃ τῆς δεούσης λύσεως καὶ διευθετήσεως.

ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ

Α'. ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΔΙΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγένοντο παρὰ τοῖς ἐξοχωτάτοις Πρωθυπουργῷ Ρετζὲπ Πέκερ καὶ Ὑπουργῷ τῆς Παιδείας Ρεσὰτ Σιρμὲν ἰδιαίτεραι ἐνέργειαι διὰ τὴν Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης. Ἀμφότεροι ὑπεσχέθησαν τὴν εὐνοϊκὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἐν συνόψει ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ ἐν Φαναρίῳ Πατριαρχείου ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τμήματα: τὸ πρῶτον, συγκείμενον ἐκ τεσσάρων Γυμνασιακῶν τάξεων, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἱδρύσεως τῆς Σχολῆς, ἤτοι ἀπὸ 104 ἐτῶν, εἶνε πλῆρες Λύκειον, καὶ τὸ δεύτερον, εἰδικὴ Θεολογικὴ Σχολή. Κατὰ τὰ τελευταῖα ὅμως, ἀπὸ τοῦ 1923, ἔτη, τὸ πρῶτον τμῆμα ἤρξατο θεωρούμενον ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς Μέση Σχολή, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μειώνει τὴν θέσιν τῆς Σχολῆς, τοὐλάχιστον ἀπέναντι τοῦ Κράτους, ὡς ἀνωτέρας Θεολογικῆς Σχολῆς μὲ τὴν σημερινὴν πρόοδον τῆς Χώρας ἡμῶν ἐπὶ παντὸς ἐπιπέδου, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ, πρέπει ἡ Σχολὴ νὰ τύχῃ ὅλως ἰδιαιτέρας μερίμνης τοῦ Κράτους, διότι ἔρχονται εἰς τὴν Χώραν μας, διὰ νὰ φοιτήσωσιν εἰς αὐτήν, πλεῖστοι μαθηταὶ ἐκ ξένων χωρῶν, τοῦθ' ὅπερ εἶνε πρὸς τιμὴν τῆς φίλης Πατρίδος.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς τὸ Πατριαρχεῖον παρεκάλεσε τὴν σεβαστὴν Κυβέρνησιν ὅπως γίνωσι δεκτὰ τὰ ἑξῆς διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης αἰτήματα, στοχαζόμενα τὴν ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἀποκατάστασιν τῆς Σχολῆς εἰς ἣν ἀνέκαθεν εἶχε θέσιν καὶ μορφήν, ὡς καὶ τὴν ἐναρμόνισιν αὐτῆς πρὸς τὰς συντελεσθείσας ἐν τῇ Χώρᾳ ἡμῶν ἀληθινὰς προόδους εἰς τὴν Παιδείαν.

1) Νὰ ἀναγνωρισθῇ τὸ πρῶτον τμῆμα αὐτῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Κράτους ὡς πλῆρες Λύκειον.

2) Νὰ προστεθῇ εἰς τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ Θεολογικοῦ Τμήματος καὶ μία ἀκόμη τάξις.

3) Νὰ ἐπιτραπῇ ὅπως διὰ τὸ Θεολογικὸν Τμῆμα προσληφθῶσι Καθηγηταὶ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

4) Νὰ ἀρθῇ ἀπὸ τὸ Θεολογικὸν Τμῆμα ἡ διδασκαλία τῆς Ἱστορίας, Γεωγραφίας καὶ Κοινωνιολογίας.

5) Νὰ ἔχωσιν οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς τὸ δικαίωμα τῆς διδασκαλίας εἰς τὰς ὁμογενεῖς κοινοτικὰς σχολάς.

6) Νὰ παρέχωνται εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς, προκειμένου νὰ μεταβῶσιν εἰς Εὐρώπην πρὸς μετεκπαίδευσιν, αἱ αὐταὶ διευκολύνσεις αἱ παρεχόμεναι εἰς τοὺς ἀποφοίτο ς τῶν ἐπισήμων κρατικῶν σχολῶν. Καὶ

7) Νὰ ἐξουσιοδοτηθῶσι τὰ ἐν ταῖς ξέναις Χώραις Προξενεῖα ἡμῶν νὰ ἐπιτρέπωσιν εἰς τοὺς ἐρχομένους ἐνταῦθα πρὸς φοίτησιν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης τὴν ἐνταῦθα ἔλευσιν αὐτῶν, ἄνευ ἰδιαιτέρας τῆς Ἀγκύρας δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἀποφάσεως.

*

Β'. ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀπὸ τοῦ Σχολικοῦ ἔτους 1944-1945 εἰσόδου τῆς Σχολῆς εἰς τὴν δευτέραν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς ἑκατονταετηρίδα, παρεπέμφθη συνοδικῶς πρὸς μελέτην εἰς τὴν Ἐφορείαν εἰσήγησις, ὅπως καταρτισθῇ Ἐπετηρὶς τῶν κληρικῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς, ἤτοι εἰδικὸν Μητρῷον, ἀναγράφον τὸ ἔτος τῆς ἀποφοιτήσεως ἑκάστου καὶ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα, ὀργανουμένης συστηματικῶς τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παρακολουθήσεως αὐτῶν, τὸ μὲν ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀξιοπρεπὴς συντήρησις αὐτῶν δι' ἐπὶ τούτῳ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως τῆς Ἐκκλησίας, συμπληρούσης τὸν ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν μισθόν, τὸ δὲ ρυθμίζηται συστηματικῶς ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὐτῶν σταδιοδρομία, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, τῶν ἰδιαιτέρων προσόντων καὶ τῆς ἐπιδόσεως ἑκάστου αὐτῶν.

*

Γ'. ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵνα τοὐντεῦθεν οἱ μαθηταὶ τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς φέρωσιν, ἀντὶ τῆς ἄχρι τοῦδε στολῆς, ἀνοικτὴν ὁμοιόμορφον ἐνδυμασίαν, χρώματος βαθέος κυανοῦ μετὰ λευκοῦ ὑποκαμίσου καὶ μέλανος λαιμοδέτου καὶ διακριτικοῦ σήματος, φέροντος τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῆς Σχολῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΣΚΕΨΕΩΣ

ΕΛΗΦΘΗ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Γράμμα τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας κυρίου 'Αλεξίου ἀπὸ 4 'Απριλίου ἐ. ἔ. δι' οὗ ἀνακοινοῦται ὅτι ἡ Ρωσσικὴ 'Εκκλησία κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ὑπ' αὐτῆς τηρουμένην τακτικὴν τῆς συνεργασίας μετὰ τῶν ἀδελφῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς ὅπως ἀπὸ κοινοῦ ἐξετασθῶσι καὶ λυθῶσι τὰ διάφορα, λόγῳ τῆς κατὰ τὰς διαρρευσάσας δεκαετίας διακοπῆς τῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν, συσσωρευθέντα γενικῆς φύσεως ζητήματα, ἀναλαμβάνει τὴν ὀργάνωσιν καὶ σύγκλησιν ἐν Μόσχᾳ, κατὰ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον, κοινῆς Συσκέψεως τῶν Προκαθημένων πασῶν τῶν 'Ορθοδόξων Αὐτοκεφάλων 'Εκκλησιῶν, εἰς ἥν, προσκαλῶν ὅπως μετάσχῃ καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, παρακαλεῖ ὅπως τιμήσῃ αὐτὴν διὰ τῆς παρουσίας Αὐτῆς ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης. 'Επιδηλοῦσα ἐν συνεχείᾳ ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ὅτι αἱ διὰ τὴν Σύσκεψιν εἰσηγήσεις θὰ διατυπῶνται εἰς τὴν Ρωσσικήν, Γαλλικὴν καὶ τὴν 'Αγγλικήν, αἵτινες ὁμοῦ μετὰ τῆς 'Ελληνικῆς θὰ θεωρῶνται ἐπίσημοι γλῶσσαι τῆς συσκέψεως, παρακαλεῖ ὅπως ἐγκαίρως ἀνακοινωθῶσιν αὐτῇ τὰ ὀνόματα τῶν ὁρισθησομένων εἰσηγητῶν καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

'Επισυνάπτει εἰς τὸ γράμμα τοῦτο ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης τὸν κατάλογον τῶν ὑπὸ τῆς Ρωσσικῆς 'Εκκλησίας ὑποβληθησομένων ἐν τῇ Συσκέψει ζητημάτων, ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

α') Σχέσις τοῦ Βατικανοῦ πρὸς τὴν 'Ορθοδοξίαν κατὰ τὰ τελευταῖα τριάκοντα ἔτη.

β)' 'Η 'Ορθόδοξος 'Εκκλησία καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις.

γ') Τὸ δυνατὸν τῆς ἀποδοχῆς τῶν 'Αγγλικανικῶν χειροτονιῶν ὑπὸ τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

δ') 'Αρμενο - Γρηγοριανὴ 'Εκκλησία, Συρο - 'Ιακωβιτικὴ 'Εκκλησία, 'Αβησσυνιακὴ 'Εκκλησία, Συρο - Χαλδαίων 'Εκκλησία, καὶ αἱ σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὴν 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν.

ε'). Κανονικὰ ζητήματα τῆς Ρωσσικῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας: περὶ τοῦ Σχίσματος, τοῦ 'Ημερολογίου, τῆς ἀποδοχῆς τῶν ἐκπεσόντων κληρικῶν καὶ ἄλλα.

Προσκλήσεις ἀπὸ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας ἐστάλησαν καὶ τοῖς ἑξῆς ἐκ τῶν Μακαριωτάτων Προέδρων καὶ 'Αρχηγῶν τῶν ἄλλων 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν:

1. Χριστοφόρῳ, Πάπᾳ καὶ Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Αἰγύπτου.
2. Ἀλεξάνδρῳ, Πατριάρχῃ Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς.
3. Τιμοθέῳ, Πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης.
4. Γαβριήλ, Πατριάρχῃ Σερβίας, Μητροπολίτῃ Βελιγραδίου καὶ Καρλοβιτσίου, Ἀρχιεπισκόπῳ Πεκίου.
5. Νικοδήμῳ, Πατριάρχῃ Βουκουρεστίου καὶ πάσης Ρουμανίας.
6. Λεοντίῳ, Μητροπολίτῃ Πάφου, Τοποτηρητῇ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου Κύπρου.
7. Δαμασκηνῷ, Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.
8. Στεφάνῳ, Μητροπολίτῃ Σόφιας, Βουλγάρῳ Ἐξάρχῳ.
9. Χριστοφόρῳ, Ἀρχιεπισκόπῳ Τυράννων καὶ πάσης Ἀλβανίας.
10. Καλλιστράτῳ, Καθολικῷ πάσης Ἰβηρίας.

* * *

Τὸ Γράμμα τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας, ἐμελετήθη ὑπὸ τῆς Κανονικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν παρεπέμφθη Συνοδικῶς, καὶ κατηρτίσθη εἰσηγητικὴ αὐτῆς ἔκθεσις. Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος εἰς δύο συνεχεῖς Συνεδρίας (26 καὶ 28 Ἰουνίου ἐ. ἔ.), ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβληθέντων, διεσκέφθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἵνα ἀποσταλῇ εἰς τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα τὸ καταχωριζόμενον ὧδε ἀπαντητικὸν Γράμμα, ἀνακοινωθῇ δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Ἐκκλησίας εἰς πάσας τὰς Ὀρθοδόξους Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας.

* * *

ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΜΟΣΧΑΣ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ.

Ἀριθμ. Πρωτ. 333.

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πατριάρχα Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἀλέξιε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐλήφθησαν μεσοῦντος τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαΐου τὰ ἀπὸ δ′ Ἀπριλίου ἐνεστῶτος ἔτους Γράμματα τῆς Ὑμετέρας σεβασμιοποθήτου Μακαριότητος καὶ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ τοῦ

προσήκοντος ἐνδιαφέροντος ἀνεγνώσθησαν ἐν συνεδρίᾳ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ὅσα Αὕτη, ἐξ ἀφορμῆς τῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἰδίᾳ δεκαετίας ἐν τοῖς κόλποις τῆς ἀδελφῆς Ἁγιωτάτης Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας προκυψάντων καὶ μονονουχὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν αὐτῆς ἐκ θεμελίων ἀπειλησάντων, νῦν δ' ἔτι σοβαρῶς αὐτὴν ἀπασχολούντων ποικίλης φύσεως ζητημάτων, ἐφ' ὧν αὕτη δεῖται τῆς φιλαδέλφου συναντιλήψεως τῶν σεπτῶν Πατριαρχικῶν τῆς Ἀνατολῆς Θρόνων καὶ τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐκτίθησι περὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἀφορώντων εἰς τὴν ζωὴν τῆς καθόλου Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινῆς τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν μελέτης καὶ συνεργασίας ἐπιδεομένων, ὧν πρὸς ἐπίλυσιν καὶ ἀπεφάσισεν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης μετὰ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἱερᾶς Συνόδου ἀναλαβεῖν, καθ' ἃ ἀναγγέλλει, τὴν ὀργάνωσιν κοινῆς Συσκέψεως τῶν Προκαθημένων πασῶν τῶν Ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, συγκαλουμένης κατὰ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον ἐν τῇ πόλει τῆς Μόσχας.

Ὅτι ὑπάρχουσι ζητήματα ἐκκλησιαστικά, ἀφορῶντα εἴς τινα τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κοινὰ πάσαις ταῖς ἀδελφαῖς Ἐκκλησίαις, χρήζοντα πάντα τῆς κοινῆς αὐτῶν συνεργασίας πρὸς τὴν τακτικὴν καὶ καλὴν αὐτῶν μελέτην καὶ ἐπίλυσιν, τοῦτο ἴσασι πάντες οἱ σεβάσμιοι ἀδελφοί, οἱ ἄνωθεν τὴν τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν πηδαλιουχίαν ἐγκεχειρισμένοι καὶ ἐν συνεχεῖ πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς Ἁγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον κοινωνίᾳ καὶ ἐπαφῇ διατελοῦντες, καὶ βαθύτατα αἰσθάνονται τὴν ἐπιβαλλομένην ἀνάγκην κοινῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνελεύσεως, πρὸς ἐμπεριστατωμένην τῶν ζητημάτων τούτων μελέτην καὶ ἐξέτασιν, ἡγουμένης τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς τὸ πρεσβεῖον καὶ τὴν ἡγεσίαν ἐχούσης ἐκ παλαιοῦ.

Τὴν ἀνάγκην δὲ ταύτην ἰδιαίτατα αἰσθανόμενος καὶ ἐκτιμῶν ὁ καθ' ἡμᾶς Ἁγιώτατος Πατριαρχικὸς Οἰκουμενικὸς Θρόνος, καὶ κατὰ τοὺς νεωτάτους χρόνους, ὁσάκις προέκυψαν ζητήματα εὐρυτέρου χαρακτῆρος καὶ τὴν δικαιοδοσίαν μιᾶς ἑκάστης τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν ὑπερβαίνοντα, προφρόνως ἀνέλαβε, καθ' ὃ κέκτηται δικαίωμα καὶ καθῆκον, τὴν πρωτόβουλον ἐνέργειαν, καὶ προέβη, μετὰ μελέτην καὶ δι' ἐπὶ τούτῳ γραμμάτων μετὰ τῶν ἐπὶ μέρους ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐπικοινωνίαν, εἰς τὴν προσήκουσαν αὐτῶν κατεύθυνσιν, ὑπ' ὄψει ἔχων ἐν προκειμένῳ ὅσα ἡ μακραίων τάξις

καθιέρωσε περὶ δι' ἀνακοινώσεων ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἄνευ συγκροτήσεως Συνόδου λύσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Οὕτω, ἵνα εἰς τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν περιορισθῶμεν, ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης Ἰωακεὶμ ὁ Γ', κατὰ τὴν δευτέραν πατριαρχείαν αὐτοῦ, ἐξαπέλυσεν ἐν ἔτει 1902ῳ ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἐζήτει τὴν γνώμην τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὸν ἐξωτερικὸν τῆς ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας βίον, καὶ ἐν ἔτει 1920ῷ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπέλυσεν ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἐκάλει πάσας τὰς Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας εἰς συνεργασίαν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ πεδίου καὶ ἐπὶ ζητημάτων σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὸν καθόλου Χριστιανισμόν. Γνωστὴ ὡσαύτως τυγχάνει ἡ διορθόδοξος σημασία καὶ σπουδαιότης τῶν ἐργασιῶν καὶ ἀποφάσεων τοῦ τε συγκληθέντος ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Μελετίου τοῦ Δ', κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1923ου ἔτους, ἐν Κωνσταντινουπόλει, Πανορθοδόξου Συνεδρίου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Φωτίου τοῦ Β' ἐν ἔτει 1930ῷ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συγκληθείσης Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς, κατ' ἀπόφασιν τῆς ὁποίας καὶ προὔκειτο, ὡς γνωστόν, ἵνα συνέλθῃ ἐν ἔτει 1932ῳ ἡ Προσύνοδος.

Καὶ ἀνεβλήθη μὲν ἕνεκα τῶν περιστάσεων ἡ σύγκλησις τῆς Προσυνόδου, τὸ Οἰκουμενικὸν ὅμως Πατριαρχεῖον σοβαρῶς καὶ ἐφεξῆς ἠσχολήθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰ προηγηθέντα τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου τελευταῖα ἔτη, ὅτε καὶ προὐτίθετο ἵνα δι' ἐπὶ τούτῳ ἐγκυκλίων πρὸς πάσας τὰς ἀδελφὰς Ἐκκλησίας γραμμάτων ἀναλύσῃ τὴν ἐπιβαλλομένην ἀνάγκην συγκλήσεως πρὸ τῆς Προσυνόδου, ἣν εἶχεν ἀποφασίσασα ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Διορθόδοξος Ἐπιτροπή, Πανορθοδόξου Συσκέψεως, θεωρῆσαν σκόπιμον τὴν σύγκλησιν τοιαύτης Συσκέψεως ὡς σταθμοῦ πρὸ τῆς συγκροτήσεως τῆς Προσυνόδου, ἵνα διὰ τῆς νέας ταύτης ἐπικοινωνίας αἱ ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἔλθωσιν εἰς στενωτέραν ἐπαφήν, ἐμποτισθῶσι βαθύτερον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ ἀκριβέστερον καθορίσωσι τὰ ζητήματα τὰ ἀπασχολήσοντα τὴν Προσύνοδον, ἥτις ἤθελεν ἀποτελέσῃ τὸ τελευταῖον στάδιον διὰ τὴν μέλλουσαν συγκληθῆναι Ὀρθόδοξον Οἰκουμενικὴν Σύνοδον.

Δυστυχῶς τὰ μεσολαβήσαντα παγκόσμια πολιτικὰ γεγονότα ἀνέκοψαν τὴν προσπάθειαν ταύτην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Εἰ δὲ ἡ ἀναβολὴ τῆς συγκλήσεως ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Πανορθοδόξου Συσκέψεως παρατείνεται εἰσέτι, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰς περιστάσεις, αἵτινες οὐ μόνον βελτίωσίν τινα οὐκ

ἐνεφάνισαν, ἀλλὰ καὶ χείρονες ἀπέβησαν, προκαλέσασαι τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον καὶ μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν ἐχθροπραξιῶν δημιουργήσασαι παρά τισιν ἀδελφαῖς Ἐκκλησίαις ἔδαφος ἥκιστα πρόσφορον διὰ συσκέψεις πανορθοδόξου χαρακτῆρος, ὧν ἡ ὑπὸ ἀνωμάλους συνθήκας σύγκλησις δυνατὸν ἵνα ἀποβῇ, κατὰ Γρηγόριον τὸν Θεολόγον εἰπεῖν, εἰς βάρος τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πληρώματος αὐτῆς. Παρὰ πάντα ταῦτα τὸ ζήτημα τῆς συγκλήσεως Πανορθοδόξου Συσκέψεως, ζήτημα ζωτικωτάτης φύσεως καὶ κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, εὕρηται πάντοτε ἐντὸς τῆς προοπτικῆς τῆς ἀμέσου ἐκκλησιαστικῆς ἐνεργείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς ἐπισήμως ἤδη ἐδηλώθη ἔν τε τῷ ἐνθρονιστηρίῳ ἡμῶν λόγῳ και ἐν τοῖς πρὸς τοὺς σεβασμίους Προκαθημένους τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἐνθρονιστηρίοις ἡμῶν Γράμμασι.

Καὶ τυγχάνει μὲν ἴσως δεδικαιολογημένη ἡ ἄγνοια τῆς ἀδελφῆς Ἁγιωτάτης Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῶν ἄχρι τοῦδε ἀπὸ μέρους τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, καταβληθεισῶν ἐνδελεχῶν ἐν προκειμένῳ προσπαθειῶν, ὡς ἐκ τῆς ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν ὅλην καὶ πλέον ταλαιπωρησάσης αὐτὴν ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἤδη ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, μετὰ τήν, θείᾳ χάριτι, ἀποκατάστασιν ὁπωσοῦν τῶν αὐτόθι ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, αἰσθάνεται τὴν κατ' Αὐτὴν Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν κυκλουμένην ὑπὸ πλήθους ἐσωτερικῶν καὶ ἄλλων γενικωτέρου χαρακτῆρος ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, καὶ τὴν ἀνάγκην ἅμα ὅπως προβάλῃ τὴν τούτων ἐξέτασιν ἐνώπιον τοῦ συνόλου τῶν σεβασμίων Προκαθημένων πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἀνεμένετο, καθ' ὃ Αὕτη ἔχει καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν, ὅπως ἀνανεχθῇ πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον καὶ δι' αὐτοῦ, κατὰ τὴν τάξιν, ἐπιζητήσῃ καὶ λάβῃ τὴν ἔγκυρον γνώμην αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῆς διαπιστουμένης ὑπ' Αὐτῆς ἀνάγκης ἀμέσου νῦν συγκλήσεως Πανορθοδόξου Συσκέψεως, καὶ οὐχὶ ὅπως προέλθῃ Αὐτὴ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοιαύτης Συσκέψεως, ἀναλαμβάνουσα οὕτω πρωτοβουλίαν ἀνήκουσαν μόνῳ τῷ Ἁγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ, ὑφ' οὗ τὴν κανονικὴν ἐξάρτησιν ἐπὶ αἰῶνας διετέλεσε καὶ ἡ ἀδελφὴ Ἁγιωτάτη Ρωσσικὴ Ἐκκλησία, παρ' αὐτοῦ χειραφετηθεῖσα καὶ δι' αὐτοῦ διὰ τῆς πατριαρχικῆς τιμηθεῖσα ἀξίας, τοῦθ' ὅπερ καὶ δικαίως προὐκάλεσε βαθεῖαν παρ' ἡμῖν αἴσθησιν.

Ἔχοντες τοίνυν ὑπ' ὄψει τὴν πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας, τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς καὶ τὴν Μητέρα Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν πολλὴν εὐλάβειαν τῆς ἀδελφῆς Ἁγιωτάτης Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, πεποίθαμεν ὅτι ἡ Ὑμετέρα περισπούδαστος ἡμῖν Μακαριότης μέλλει ἔχειν πάντοτε ὑπ' ὄψει Αὐτῆς ἐν ταῖς ἐπὶ παρομοίων περιπτώσεων ἐνεργείαις Αὐτῆς τὴν ἐν προκειμένῳ κρατήσασαν ἔκπαλαι ἐν τῇ Ἁγίᾳ ἡμῶν Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ κανονικὴν τάξιν, ἥτις ἐστὶν ἡ βάσις τῆς καλῆς τῶν πάντων οἰκονομίας καὶ διεξαγωγῆς, καὶ ἀφ' ἧς καὶ μικρὰ ἔτι παρέκκλισις δύναται ἵνα συνεπαγάγηται σπουδαίους κλονισμοὺς καὶ διαταράξῃ τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις καὶ τὴν ἑνότητα τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἐπὶ τούτοις, ἐκφράζοντες τὴν ἐνδόμυχον ἡμῶν ἐπιδοκιμασίαν δι' ὅσα ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης εἰσηγεῖται περὶ τῆς ἀνάγκης στενωτέρας πρὸς ἀλλήλας ἐπικοινωνίας καὶ ἐπαφῆς τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, δηλοῦμεν ὅτι ὁ καθ' ἡμᾶς Ἁγιώτατος Ἀποστολικὸς καὶ Πατριαρχικὸς Οἰκουμενικὸς Θρόνος προφρόνως καταχωρίσει ἐν τῷ ὑπὸ τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντι καταλόγῳ τῶν θεμάτων τῆς μελλούσης συγκληθῆναι Προσυνόδου καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος θιγόμενα ζητήματα, καὶ εὐχόμεθα ὅπως, ἐν τάχει ἀποκαθισταμένης ἐν τῷ κόσμῳ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς γαλήνης, καὶ ἀπαλλασσομένης οὕτω τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας τῆς θλίψεως καὶ τῶν δοκιμασιῶν, καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐν τῷ ἐγγὺς μέλλοντι τῶν Προκαθημένων τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέλευσις.

Κύριος ὁ Θεὸς ἐνισχύοι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἑνότητος καὶ τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ πασῶν τῶν Χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν, εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου Ὀνόματος τοῦ Ἑνὸς Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ταῦτα, ἐξ ἀποφάσεως συνοδικῆς, ἀποκρινόμενοι τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ Μακαριότητι, κατασπαζόμεθα Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν Κυρίῳ καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς.

,αϡμζ'. Ἰουνίου λ'.

Ἀντὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἀπουσιαζούσης,
ὁ Πατριαρχικὸς Αὐτῆς Ἐπίτροπος
† ὁ Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος***.

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΜΕΤΑΒΑΣΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΕΞΑΡΧΙΑΣ

Η ΕΚ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου καὶ Περγάμου Ἀδαμαντίου συνοδικῶς ὁρισθεῖσα Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, ἐν συνοδείᾳ τοῦ Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διακόνου Ἰακώβου, ἀναχωρήσασα ἐντεῦθεν ἀεροπορικῶς τῇ 17ῃ Ἀπριλίου, ἀφίκετο μέσῳ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης τῇ 24ῃ Ἀπριλίου εἰς Ἅγιον Ὄρος.

Ἐν τῷ Ἱερῷ Τόπῳ ἐπεφυλάχθη τῇ Πατριαρχικῇ Ἐξαρχίᾳ θερμοτάτη ὑποδοχὴ μετ' ἐκδηλώσεων βαθυτάτης εὐλαβείας πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν. Ἐν μέσῳ τῶν ποικίλων προβλημάτων καὶ τῶν πολυμόρφων ἀναγκῶν, ὑφ' ὧν εὑρέθη κυκλουμενος ὁ Ἱερὸς Τόπος, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, τὴν ἄφιξιν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας ἐχαιρέτισε μετ' ἐλπίδων χρηστῶν ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν περιπετειῶν, αἵτινες ἐταλαιπώρησαν αὐτόν, καὶ ἀναγεννήσεως εἰς νέαν ζωήν.

Ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, ἀφιχθεῖσα εἰς Καρυὰς τῇ Παρασκευῇ, 25ῃ Ἀπριλίου, περὶ ὥραν 10ην πρωϊνήν, ἐγένετο τιμητικῶς δεκτὴ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Δημητρίου Παπαδημητρίου καὶ ὡδηγήθη εἰς τὸν ἱστορικὸν Ναὸν τοῦ Πρωτάτου, ἔνθα ἐψάλη δοξολογία, προσεφώνησαν δὲ αὐτῇ ὁ ἐν τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Γέρων Ἀλέξανδρος, διατρανώσας τὰ διακατέχοντα τὰς ψυχὰς τῶν Ἁγιορειτῶν πατέρων αἰσθήματα βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῇ ἐκδηλουμένῃ διὰ τῆς ἐπισκέψεως τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας στοργικῇ μερίμνῃ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ ὁ Διοικητὴς Ἁγίου Ὄρους Δημήτριος Παπαδημητρίου, χαιρετίσας τὴν Πατριαρχικὴν Ἐξαρχίαν ἀπὸ μέρους τῆς κυριάρχου τοῦ Ἱεροῦ Τόπου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Εἰς ἀμφοτέρους τοὺς προσφωνήσαντας ἀπήντησεν, ἐν καταλλήλῳ ἀντιφωνήσει, ὁ Πρόεδρος τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως, ἐκφράσας τὴν βαθεῖαν συγκίνησιν τῆς Ἐξαρχίας διὰ τὰ ἐκδηλωθέντα αἰσθήματα εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὴν γενομένην τῇ Πατριαρχικῇ Ἐξαρχίᾳ θερμὴν ὑποδοχήν.

Ἀκολούθως ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τοῦ Διοικητοῦ, ὡδηγήθη εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, στεγαζομένην σήμερον ἐν τῷ ἄλλοτε κτιρίῳ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐπίσημος δεξίωσις ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῶν Συνεδριῶν.

Ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἔργου

αὐτῆς, ἀνέλυσεν εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα ὅτι σκοπὸς τῆς εἰς Ἅγιον Ὄρος μεταβάσεως αὐτῆς ἦτο ὅπως βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ Ἱεροῦ Τόπου διὰ παντὸς ἐπιβεβλημένου μέσου καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς Πατέρας εἰς στενὴν καὶ εἰλικρινῆ συνεργασίαν, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῆς κοινῆς προσπαθείας νὰ ἀντιμετωπισθῶσι τὰ ἁγιορειτικὰ προβλήματα, νὰ στηριχθῶσιν ὅσα ἔχουσιν ἀνάγκην στηρίξεως, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν ὅσα ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰς ἱερὰς ἀπαιτήσεις τῆς μοναχικῆς πολιτείας καὶ τάξεως, ἐπιτυγχανομένης οὕτω τῆς παρὰ πάντων ποθουμένης ἐξυψώσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἰς κέντρον πραγματικῆς ἁγιωσύνης, ἀδιαταράκτου μοναστικῆς πειθαρχίας καὶ τάξεως καὶ ὑψηλῶν πνευματικῶν ἐπιδόσεων.

Διαχαραχθέντος εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ προγράμματος τῶν ἐργασιῶν, διὰ τὴν συστηματικωτέραν καὶ καλλιτέραν μελέτην καὶ διεκπεραίωσιν, ὡρίσθη ἵνα παραλλήλως πρὸς τὴν Ἱερὰν Δισενιαύσιον Σύναξιν, ὡς ἀνώτατον νομοθετικὸν σῶμα, καὶ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, ὡς ἀνώτατον δικαστικὸν σῶμα, ἐργασθῇ—ὑπὸ τὴν προεδρείαν καὶ αὖθις τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας—ἡ Ἔκτακτος Διπλῆ Ἱερὰ Σύναξις, ἀπαρτιζομένη ἐκ τῶν εἴκοσι τακτικῶν καὶ τῶν εἴκοσιν ἐκτάκτων Ἀντιπροσώπων, ἡ τελευταία αὕτη διὰ νὰ μελετήσῃ πάντα τὰ γενικὰ προβλήματα τοῦ Τόπου, προπαρασκευάσῃ δὲ συγχρόνως κατ' οὐσίαν πᾶν ὅ,τι θὰ ἔδει τυπικῶς νὰ ἔχῃ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως, ὡς ἀνωτάτου νομοθετικοῦ σώματος.

Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως, τῇ Κυριακῇ, 27ῃ Ἀπριλίου, ἐτελέσθη ἐν τῷ ἐν Καρυαῖς ἱστορικῷ Ναῷ τοῦ Πρωτάτου θεία λειτουργία, ἱερουργούντων τῶν μελῶν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας μετὰ πολλοῦ πρεσβυτερίου, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὲρ ἀναπαύσεως πάντων τῶν πρὸς Κύριον ἐκδημησάντων Ἁγιορειτῶν Πατέρων. Κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ Πρόεδρος τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως Γεννάδιος ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον, ἀπευθύνας πολυτίμους ὑποθήκας καὶ συμβουλὰς εἰς τοὺς πανταχόθεν συρρεύσαντας Ἁγιορείτας μοναχούς.

Ἡ πρώτη συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως ἐγένετο τῇ 28ῃ Ἀπριλίου ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῶν Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, παρουσίᾳ καὶ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Κατ' αὐτὴν ἐτελέσθη ἡ νενομισμένη ἐπὶ τῇ ἐνάρξει δέησις, ἀνεγνώσθη τὸ σεπτὸν περὶ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας Πατριαρχικὸν Γράμμα καὶ ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις μεταξὺ τοῦ Προέδρου τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας καὶ τοῦ Ἀντιπροσώπου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου καθηγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Γαβριήλ, ἀπὸ μέρους τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως.

Τὸ γεγονὸς τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως ἀνηγγέλθη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα διὰ τοῦ ἀκολούθου τηλεγραφήματος:

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Μάξιμον,

Φανάριον.

Καρυαὶ Ἁγίου Ὄρους, 28. 4. 1947

Ἐν εὐλαβεῖ συρροῇ ἐκκλησιαζομένων χθὲς ἱστορικὸν Ναὸν Πρωτάτου ἐν λειτουργίᾳ δεηθέντες ὑπὲρ ὑγείας Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος καὶ ἀναπαύσεως ἀειμνήστων ἁγιορειτῶν πατέρων, χάριτι Ὑπεραγίας Προστάτιδος Ἱεροῦ Τόπου, ἠρξάμεθα σήμερον ἔργου τακτικῆς Δισενιαυσίου Συνάξεως. Ἀνώτατον Ἁγιορειτικὸν Σῶμα μετ' αἰσθημάτων ἀναλλοιώτου ἀφοσιώσεως πρὸς σεπτὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ὑποβάλλει εὐλαβῆ σεβάσματα, ἐπικαλεῖται εὐλογίας εἰς εὐόδωσιν ἱεροῦ ἔργου αὐτοῦ.

Ἡλιουπόλεως ***Γεννάδιος,***
Πρόεδρος Δισενιαυσίου Συνάξεως.

Αἱ ὅλαι ἐργασίαι διήρκεσαν ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας, διεξαχθεῖσαι ἐν πνεύματι συνεχοῦς καὶ ἁρμονικῆς συνεργασίας. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συνεκλήθησαν δύο ἔκτακτοι συνεδρίαι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ὀκτὼ συνεδρίαι δικαστικαὶ καὶ νομοθετικαὶ τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως καὶ ἕνδεκα συνεδρίαι τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως.

Κατωτέρω ἀναλύονται, καθ' ἕκαστον, πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν οἰκείων Ἁγιορειτικῶν Σωμάτων μελετηθέντα καὶ κατευθυνθέντα ζητήματα:

Α΄. Δικαστικαὶ ὑποθέσεις: Ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας ἡ Ἱερὰ Δισενιάυσιος Σύναξις εἶχε πρὸς ἐξέτασιν πέντε ὑποθέσεις, τέσσαρας κατ' ἔφεσιν, ὡς δευτεροβάθμιον δικαστήριον, καὶ μίαν κατ' ἀναθεώρησιν, ὡς τριτοβάθμιον.

Ἐκ τούτων ἡ μία ἔφεσις ἀνεκλήθη δι' ἐπὶ τούτῳ δηλώσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, θεωρηθεῖσα οὕτως ὡς περαιωθεῖσα. Δύο ἕτεραι ἐφέσεις, ἀμοιβαίᾳ τῶν διαδίκων ἐπιθυμίᾳ, παρεπέμφθησαν εἰς διαιτησίαν καὶ διεκανονίσθησαν ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως. Αἱ δὲ ὑπόλοιποι δύο ὑποθέσεις ἐξεδικάσθησαν νομίμως καὶ τελεσιδίκως.

Β΄. Κελλιωτικὸν ζήτημα: Τὸ κελλιωτικὸν ζήτημα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ὑπὸ διαφόρους φάσεις καὶ ἐξελίξεις, δὲν ἔπαυσε νὰ ταλαιπωρῇ τὸν Ἱερὸν Τόπον, καίτοι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ τε Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τοῦ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Σιγιλλίου τοῦ 1909 κα-

λῶς καθορίζουσι τὰ πράγματα καὶ οὐδόλως δικαιολογοῦσι τὴν εὐκαίρως ἀκαίρως ἀνακίνησιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία μετ' ἰδιαιτέρας ὅλως προσοχῆς ἐξήτασε τὰ καθέκαστα τοῦ ζητήματος καὶ προσεπάθησε νὰ κατοχυρώσῃ τὰ πράγματα, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον διεπίστωσεν ὅτι ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὑλικῶν αἰτημάτων καὶ διαφορῶν ὑπεκρύπτοντο τάσεις παραβιάσεως τοῦ ἔκπαλαι καθεστῶτος τοῦ Ἱεροῦ Τόπου, τάσεις αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὡδήγησαν ἐνίους τῶν Κελλιωτῶν εἰς σειρὰν ἐνεργειῶν ἥκιστα συμβιβαζομένων πρὸς τὸ τίμιον ὄνομα τοῦ Ἁγιορείτου μοναχοῦ.

Ἡ μελέτη τοῦ ὅλου ζητήματος, λόγῳ τῆς σοβαρότητος αὐτοῦ, ἀνετέθη εἰς ἰδιαιτέραν εἰσηγητικὴν Ἐπιτροπήν, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Περγάμου Ἀδαμαντίου, ὡς Προέδρου, καὶ τῶν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως Γέροντος Ἀλεξάνδρου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπεδίου, Προηγουμένου Δοσιθέου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χιλιανδαρίου, Ἀρχιμανδρίτου Γαβριήλ, Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου, Ἱερομονάχου Εὐθυμίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κουτλουμουσίου, Προηγουμένου Δανιὴλ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δοχειαρίου καὶ Ἀρχιμανδρίτου Σεραφείμ, Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Παύλου, μετὰ γραμματέως τοῦ Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διακόνου Ἰακώβου. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, ἐν ἐπανειλημμέναις συνεδρίαις, μελετήσασα, γενικῶς τε καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους, τὸ ζήτημα, ὑπέβαλεν ἐμπεριστατωμένην εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, γενομένην ὁμοφώνως ἀποδεκτὴν ὑπὸ τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ὑλικῆς φύσεως σημείων, καταρτισθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως καὶ ἐψηφίσθη τυπικῶς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως σχετικὴ Κανονιστικὴ Διάταξις, καθορίζουσα, ἐν πνεύματι δικαιοσύνης καὶ ἐν ἐκτιμήσει τῶν παρουσῶν συνθηκῶν, τὰ ἑξῆς τρία ζητήματα, περὶ τὰ ὁποῖα ἐστρέφετο μέγα μέρος τῶν παραπόνων τῶν Κελλιωτῶν: 1) τὸ ζήτημα τοῦ τριμεριδίου, 2) τὸ ζήτημα τοῦ δικαιώματος πωλήσεως Κελλίου, καὶ 3) τὸ ζήτημα τῆς ἐπικαρπίας τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν δασῶν.

Ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴν δὲ πλευρὰν τοῦ ζητήματος, τὴν καὶ σοβαρωτέραν κριθεῖσαν, ἐθεωρήθησαν, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, ἰδιαιτέρως εὐθυνόμενα ὡρισμένα πρόσωπα ἐκ τῶν Κελλιωτῶν. Τούτων ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ἐλήφθη, ἐπὶ τῇ βάσει καταρτισθέντος ἐρωτηματολογίου, ἑκάστου ἐπὶ μέρους ἡ ἀπολογία, μετὰ διαδηλωθεῖσαν δὲ καὶ ἰδιαιτέραν παράκλησιν τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, ὅπως ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία κρίνῃ τοὺς πταίσαντας μετ' ἐπιεικείας,

παρελήφθησαν οἱ φάκελλοι παρὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας πρὸς κατάθεσιν ἐνώπιον τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐν τῇ αὐτῇ Ἐπιτροπῇ ἐπὶ τοῦ Κελλιωτικοῦ ἐγένετο ἡ ἐξέτασις καὶ πολλῶν ἐπὶ μέρους ὑποβληθεισῶν κελλιωτικῶν αἰτήσεων. Συνεβιβάσθησαν καὶ ἐλύθησαν πᾶσαι αἱ περὶ ὧν πρόκειται διαφοραί, πλὴν δύο περιπτώσεων, ὧν ἐκρίθη νὰ γένηται τακτικὴ ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων Ἁγιορειτικῶν Σωμάτων ἐκδίκασις.

Γ΄. Ἀνασύστασις Ἀθωνιάδος Σχολῆς: Τὸ ζήτημα τῆς λειτουργίας τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, ζήτημα ὑψίστης καὶ κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὸν Ἱερὸν Τόπον, ἀπησχόλησεν ἰδιαιτέρως τὴν Πατριαρχικὴν Ἐξαρχίαν, ἐξητάσθη δὲ ἐν συνεδρίᾳ τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, ἐν ᾗ καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους ἐπαναλειτουργία τῆς Σχολῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπάρχοντος ὀργανισμοῦ αὐτῆς καὶ ὑπὸ τύπον κοινοβιακοῦ οἰκοτροφείου. Ἰδιαιτέρα ἐγένετο σκέψις περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ καταλλήλου διδάσκοντος προσωπικοῦ, ἐγκριθέντος, ἰδιαιτέρᾳ παρακλήσει τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ὅπως τὸ πρόσωπον τοῦ Σχολάρχου προκρίνηται ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τῶν Ἁγιορειτῶν μοναχῶν ἐξητάσθη συγχρόνως καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἀρτιωτέρου καταρτισμοῦ αὐτῶν ἐν ἀνωτέραις Σχολαῖς. Ὁμοφώνως ἀπεδοκιμάσθη ἡ ἄχρι τοῦδε ἀκολουθουμένη τακτικὴ τῆς μορφώσεως τῶν Ἁγιορειτῶν ἐν ἔξω κοσμικοῖς Πανεπιστημίοις, ἔνθα ἐμπλεκόμενοι οὗτοι εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐγκοσμίου ζωῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκτροχιάζονται, ἐνεκρίθη δὲ κατ' ἀρχὴν ὅπως δημιουργηθῶσιν ὑποτροφίαι Ἁγιορειτῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης, ἔνθα οἱ ὅροι τῆς ζωῆς καὶ τῆς διαπαιδαγωγήσεως ἀποκλείουσι τὸν ἐκτροχιασμὸν τῶν μοναχῶν. Οἱ ἀποστελλόμενοι εἰς Χάλκην θὰ ἐκλέγωνται ἐκ τῶν ἀριστούχων ἀποφοίτων τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, τὸ δὲ δίπλωμα αὐτῶν, μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν, θὰ ἀποστέλληται εἰς τὴν οἰκείαν αὐτῶν Μετάνοιαν, εἰς τὴν ὁποίαν οὕτω καὶ θὰ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπαραιτήτως ὁ μετεκπαιδευόμενος μοναχός.

Δ΄. Κειμήλια, Βιβλιοθῆκαι, Ἀρχεῖα: Τὴν ἀνάγκην τῆς ὁμοιομόρφου ὀργανώσεως καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀκριβοῦς καὶ ἀσφαλοῦς φυλάξεως τῶν Ἱερῶν Κειμηλίων καὶ Βιβλιοθηκῶν ᾐσθάνθη ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἀπὸ ἐτῶν καὶ εἶχεν ἑτοίμην πρὸς ψήφισιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1941 σχετικὴν Κανονιστικὴν Διάταξιν. Ἡ ἀνώμαλος περίοδος τῆς ξενικῆς κατοχῆς κατέστησε περισσότερον αἰσθητὴν τὴν ἀνάγκην ταύτην.

Οὕτω συνεζητήθη προπαρασκευαστικῶς, ἄρθρον πρὸς ἄρθρον, ἡ ἐν σχεδίῳ ἐκκρεμοῦσα Κανονιστικὴ Διάταξις, ἐπηνέχθησαν αἱ δέουσαι τροπο-

ποιήσεις καὶ συμπληρώσεις καὶ ὡς Κανονιστικὴ Διάταξις «περὶ προστασίας, συντηρήσεως καὶ ταξινομήσεως τῶν Κειμηλίων, Βιβλιοθηκῶν καὶ Ἀρχείων τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω» ἐψηφίσθη τυπικῶς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως καὶ παρελήφθη ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, δι' ἐπὶ τούτῳ γράμματος τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, πρὸς ἔγκρισιν παρ' αὐτοῦ, διὰ τὰ παραιτέρω.

Εἰσηγήσει τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, ἐνεκρίθη ὡσαύτως ὅπως, πρὸς συστηματικωτέραν ὀργάνωσιν καὶ ἀσφαλῆ φύλαξιν τῶν ἱερῶν Κειμηλίων καὶ Βιβλιοθηκῶν, μετακληθῶσιν εἰδικοὶ ἐπὶ τούτῳ ἐπιστήμονες καθηγηταί.

Ε'. Ἔξοδοι μοναχῶν ἐξ Ἁγίου Ὄρους: Ληφθείσης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀνάγκης ὅπως περιορισθῶσιν αἱ ἔξοδοι τῶν μοναχῶν ἐξ Ἁγίου Ὄρους, ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία προέβη εἰς τὴν λῆψιν τῶν καταλλήλων πρὸς τοῦτο μέτρων. Ὡς πρὸς τοὺς ἐκτὸς δὲ τοῦ Ἁγίου Ὄρους εὑρισκομένους, κατηρτίσθησαν παρ' ἑκάστης τῶν ἱερῶν Μονῶν πίνακες τῶν ἀπουσιαζόντων μοναχῶν, ἐμφαίνοντες τὸν λόγον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς Μονῆς ἀναχωρήσεως καὶ τὸν τόπον τῆς νῦν διαμονῆς αὐτῶν, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τούτων διενεργηθῇ ἡ εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν Μονὰς ἐπιστροφὴ αὐτῶν. Δεδομένου δὲ ὅτι μεταξὺ τῶν ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους εὑρισκομένων ὑπάρχουσι πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἐνδεχομένως δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποσπασθῶσι νῦν ἀφ' ὧν εὕρηνται ἐκκλησιαστικῶν διακονιῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρόσωπα τῶν ὁποίων, δι' ὡρισμένους λόγους, κρίνεται ἐπιζημία ἡ ἐπιστροφὴ εἰς Ἅγιον Ὄρος, ἐνεκρίθη ὅπως ληφθῶσιν ἰδιαίτεραι ἀποφάσεις διὰ μὲν τοὺς πρώτους ἐξαιρέσεως κατά τινα τρόπον τοῦ μέτρου τῆς ἐπιστροφῆς, διὰ δὲ τοὺς δευτέρους καθαιρέσεως ἢ ἀποσχηματίσεως, ἐὰν πράγματι εἶναι πρόσωπα ἀνοικείως πρὸς τὸ σχῆμα αὐτῶν ἔχοντα.

Στ'. Ζηλωταὶ καὶ Καβιῶται: Τὴν προσοχὴν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας ἰδιαιτέρως ἐφείλκυσαν ὀλιγάριθμοί τινες μοναχοί, οἵτινες ἐμφανιζόμενοι ὑπὸ τὰ ἄνωθι ὀνόματα, εἴτε κατατρίβονται, ἐκ κακῶς ἐννοουμένου ζήλου καὶ περιωρισμένης μορφώσεως ἀγόμενοι, περὶ ἀκαταλήπτους τινὰς δοξασίας, εἴτε περιέρχονται τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπολελυμένοι, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου. Δι' ἀμφοτέρας τὰς τάξεις ταύτας ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία ἰδιαιτέρως ἠσχολήθη καταρτίσασα ἰδιαιτέραν Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου καὶ πέντε μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐπισταμένως μελετήσασα τὰ κατὰ τὰς δύο ταύτας τάξεις τῶν μοναχῶν ὑπέβαλε τὴν εἰσηγητικὴν αὐτῆς ἔκθεσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐλήφθησαν τὰ δέοντα μέτρα διὰ τὴν διαφώτισιν καὶ ἐπαναφορὰν εἰς τὴν τάξιν τῶν μοναχῶν τούτω,ν

καταρτισθείσης ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καὶ ἰδιαιτέρας μονίμου Ἐπιτροπῆς Ἱεραποστολῆς ἐκ τῶν πληρεξουσίων Ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν Χιλιανδαρίου Ἀρχιμανδρίτου Ὀνουφρίου, Διονυσίου Καθηγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Γαβριήλ, Καρακάλλου Καθηγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Παύλου, Ἁγίου Παύλου Καθηγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Σεραφείμ καὶ Γρηγορίου Γέροντος Βαρλαάμ.

Ζ΄. Ἡλικία χειροτονουμένων: Παρατηρηθείσης ἐν Ἁγίῳ Ὄρει τῆς σχετικῆς ἀνάγκης, ἐνεκρίθη ὅπως, εἰσηγήσει τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, ἐξαπολυθῇ σεπτὸν Πατριαρχικὸν Ἐνταλτήριον Γράμμα, ἐπέχον θέσιν Κανονιστικῆς Διατάξεως, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ καθορίζηται ὡς ὅριον ἡλικίας τὸ 25ον διὰ τοὺς ἱεροδιακόνους καὶ τὸ 30ὸν διὰ τοὺς ἱερομονάχους, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, τοῦ δικαιώματος τῆς ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ ἐφαρμογῆς οἰκονομίας ἀνήκοντος εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, πρὸς τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ἀναφέρηται δι' ἑκάστην περίπτωσιν μέσῳ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος πᾶσα ἐνδιαφερομένη Μονή.

Η΄. Ἠθικὴ περισυλλογὴ καὶ ἐκκαθάρισις: Ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία ἔλαβε τὰ δέοντα μέτρα διὰ τὴν ἠθικὴν περισυλλογὴν καὶ ἐκκαθάρισιν τοῦ Ἱεροῦ Τόπου ἀπὸ παντὸς στοιχείου ἀσυμβιβάστως πρὸς τὰς ἱερὰς ἀπαιτήσεις τῆς μοναχικῆς ζωῆς καὶ τάξεως ἔχοντος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκοινοποίησεν ἐντολὴν εἰς ἁπάσας τὰς Ἱερὰς Μονάς, ὅπως ἐξετάσωσι τὴν προσωπικὴν κατάστασιν καὶ τὸν φάκελλον ἑκάστου μοναχοῦ καὶ διὰ τοὺς ἀτάκτως ἔχοντας ὑποβάλῃ ἐντὸς μηνὸς διὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὅ,τι σχετικόν, πρὸς λῆψιν τῶν ἐπιβαλλομένων ἐκκλησιαστικῶν καὶ κανονικῶν κυρώσεων καὶ μέτρων.

Θ΄. Οἰκονομικὴ κατάστασις: Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις, ἣν ἐμφανίζει σήμερον ἐν γένει τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἐπὶ μέρους αἱ διάφοροι Ἱεραὶ Μοναί, ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας μελέτης τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας. Διαπιστωθέντος ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν Ἱερῶν Μονῶν εἶναι δυσχερεστάτη, ἐγένοντο αἱ δέουσαι ἐνέργειαι διὰ τὴν λῆψιν ἀπὸ μέρους τῶν ἁρμοδίων τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων πρὸς οἰκονομικὴν ἀνασύνταξιν καὶ ἀνόρθωσιν τοῦ Ἱεροῦ Τόπου.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία διηυθέτησε τὰ ἀπὸ πολλοῦ ἀπασχολοῦντα τὰς Ἱερὰς Μονὰς Παντοκράτορος καὶ Φιλοθέου ἐσωτερικὰ αὐτῶν ζητήματα καὶ κατηύθυνε πλεῖστα ἄλλα, ἀνα-

φερόμενα εἰς τὴν καθόλου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ζωήν, χαράξασα γραμμὰς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς περισυλλογῆς καὶ ἀνασυγκροτήσεως τοῦ Ἱεροῦ Τόπου καὶ συντελέσασα εἰς τὴν λύσιν τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων Ἁγιορειτικῶν προβλημάτων.

Ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, ἐπωφεληθεῖσα τῶν ἐνδιαμέσων ἡμερῶν ἀργίας, ἐπεσκέφθη τὰς πλείονας τῶν ἱερῶν Μονῶν, ἐξετάσασα καὶ ἐπὶ τόπου τὴν κατάστασιν αὐτῶν, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ λειτουργήσασα τῇ μὲν Κυριακῇ, 4ῃ Μαΐου, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Βατοπεδίου, τῇ Κυριακῇ, 11ῃ Μαΐου, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἰβήρων, καὶ τῇ Κυριακῇ, 18ῃ Μαΐου, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Μεγίστης Λαύρας, περατώσασα δὲ τὸ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἔργον αὐτῆς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, προπεμφθεῖσα μετὰ ἰδιαιτέρων τιμῶν, τῇ 19ῃ Μαΐου. Μέσῳ Θεσσαλονίκης ἡ Ἐξαρχία ἀφιχθεῖσα εἰς Ἀθήνας, ἐπεσκέφθη τὴν ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀφιχθεῖσαν αὐτόσε Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, ὑπέβαλε τὰ σέβη αὐτῆς καὶ ἐνημέρωσεν Αὐτὴν περὶ τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει γενομένων, μετὰ ὀλιγοήμερον δὲ ἐν Ἀθήναις διαμονὴν ἐπέστρεψεν ἐνταῦθα τὴν 3ην Ἰουνίου.

Ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία δι' ἐμπεριστατωμένης καὶ μακρᾶς ἐκθέσεως αὐτῆς ὑπέβαλε τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συντελεσθέντα καὶ ἀνέλυσε τὰς ἐπὶ τῶν διαφόρων Ἁγιορειτικῶν ζητημάτων σκέψεις καὶ ἀπόψεις αὐτῆς. Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, λαβοῦσα γνῶσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἐν ταῖς συνεδρίαις αὐτῆς τῆς 19ης καὶ 24ης Ἰουνίου, ἀπεδέχθη πλήρως πάντα τὰ δι' αὐτῆς ὑποβαλλόμενα, προῆλθεν εἰς τὰς ἐνδεδειγμένας ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου θέματος ἀποφάσεις, ἐνέκρινε τὰς ἐν σχεδίῳ συνυποβληθείσας δύο Κανονιστικὰς Διατάξεις «Περὶ τοῦ Κελλιωτικοῦ» καὶ «Περὶ προστασίας, συντηρήσεως καὶ ταξινομήσεως τῶν Κειμηλίων, Βιβλιοθηκῶν καὶ Ἀρχείων τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω», ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν αὐτῆς ἱκανοποίησιν ἐπὶ τῷ συντελεσθέντι ἔργῳ καὶ συνεχάρη τῇ Πατριαρχικῇ Ἐξαρχίᾳ ἐπὶ τῇ ἐπιτυχεῖ διεξαγωγῇ τῆς ἀνατεθείσης αὐτῇ ἐντολῆς.

Κατωτέρω δημοσιεύονται: Α'. τὸ εὐχαριστήριον ἐπὶ τῷ ἐκδηλωθέντι διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας στοργικῷ τῆς Ἐκκλησίας ἐνδιαφέροντι Γράμμα τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, καὶ Β'. τὸ ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει ἐν Συνόδῳ τῆς ἐκθέσεως τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας ἀποσταλὲν τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι Τηλεγράφημα.

Αριθ. Πρωτ. 109.

'Εν Καρυαῖς, τῇ 3ῃ Μαΐου 1947.

Τῇ Αὐτοῦ Θειοτάτῃ Παναγιότητι, τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Κῳ Κῳ Μαξίμῳ, Τῷ Προσκυνητῷ ἡμῖν Πατρὶ καὶ Δεσπότῃ,

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ὑπτίαις χερσὶν ἐδεξάμεθα τὰ ἀπὸ ιβ' Ἀπριλίου ἐ. ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 147 σεπτὰ Γράμματα τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης καὶ Προσκυνητῆς ἡμῖν Παναγιότητος, ἐξαγγέλλοντα τὴν ἐν τῇ ἀδιαλείπτῳ πατρικῇ Αὐτῆς περὶ τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Τόπου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐνασκουμένων ταπεινῶν Αὐτῆς τέκνων μερίμνῃ ἀποφασισθεῖσαν ἀποστολὴν Ἐξαρχίας τῆς πανσέπτου Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων κ. Γενναδίου, Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰακώβου καὶ Περγάμου κ. Ἀδαμαντίου, μετὰ γραμματέως τοῦ Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου πανοσιολογιωτάτου Διακόνου κ. Ἰακώβου.

Μετ' ἐξιδιασμένης χαρᾶς καὶ ἀνακουφίσεως ἐδεξιώθημεν τοὺς τιμίους Ἀπεσταλμένους τῆς Ἐκκλησίας, κομίζοντας ἡμῖν τὴν σεπτὴν Αὐτῆς εὐλογίαν καὶ εὐαγγελιζομένους τὴν ἀμετάπτωτον πάντοτε στοργὴν καὶ ἀγάπην Αὐτῆς.

Κατὰ τὴν πλήξασαν, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Ἔθνος δεινὴν δοκιμασίαν, συνεδοκιμάσθη καὶ ὁ Ἱερὸς ἡμῶν Τόπος καὶ εἶδε κλυδωνιζομένην τὴν ζωὴν καὶ τὴν τάξιν αὐτοῦ· Λύκοι βαρεῖς, ἐν σχήματι προβάτων, εἰσῆλθον εἰς τὰ ἅγια τοῦ μοναστικοῦ ἡμῶν βίου. Σκηνώματα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἀνατροπῆς ἠπείλει νὰ ἐρημώσῃ τὸν Ἱερὸν Τόπον, ἂν μὴ ἡ Πανσθενουργὸς Δεξιὰ τοῦ Παναγάθου καὶ ἡ χάρις τῆς Ὑπερευλογημένης Πολιούχου καὶ Προστάτιδος ἡμῶν Κυρίας Θεοτόκου διέλυε τὰ νέφη τῆς συμφορᾶς, ἐφώτιζε καὶ ἐστήριζε τὰς ψυχὰς τῶν πατέρων καὶ ἐκ τῆς καμίνου τῆς δοκιμασίας ἐξῆγεν ἡμᾶς σώους καὶ ἀβλαβεῖς.

Ἀλλ' αἱ ἡμέραι τῆς ταραχῆς, ὡς ἦν ἑπόμενον, ἐγέννησαν πληθὺν ζητημάτων διὰ τὸν Ἱερὸν ἡμῶν Τόπον, ζητημάτων τὰ

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῶν Ἰβήρων
(Ἅγιον Ὄρος)

ὁποῖα ἐν τῇ ἀναγκαστικῇ ἡμῶν ἀπομονώσει δὲν ἠδυνάμεθα ἀτυχῶς ἵνα ἐγκαίρως ἕκαστον ἀναφέρωμεν τῇ σεπτῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐκζητήσωμεν τότε τὴν πολύτιμον Αὐτῆς καθοδηγίαν καὶ στήριξιν, καίτοι οὐδέποτε ἡ σκέψις ἡμῶν ἔπαυσεν ἵνα στρέφηται εὐλαβὴς πρὸς τὸν ἡγιασμένον ἐκεῖνον Φάρον τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ Σκήνωμα τῆς δόξης τῆς ἀληθινῆς, καὶ ἐν τῇ νοερᾷ ταύτῃ ἐπικοινωνίᾳ ἀντλῇ παρηγορίαν καὶ ἀναψυχήν.

Ἰδοὺ διατί, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ἐν ζωηρᾷ δοξολογίᾳ τοῦ ὀνόματος τοῦ Παναγάθου Θεοῦ καὶ μετ' αἰσθημάτων βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ἐχαιρετίσαμεν τὴν ἔλευσιν τῶν Ἁγίων Ἐξάρχων, διότι εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν προσήρχετο ἡ στοργικὴ δεξιὰ τῆς Μητρός, ἀρωγὸς ἐκ τοῦ ἐγγὺς εἰς τὰ προβλήματα καὶ τὰς ἀνάγκας ἡμῶν.

Καὶ ἐπληρώθη ἡ χαρὰ ἡμῶν, διότι ἐν τῷ προσώπῳ τῶν τιμίων Ἀπεσταλμένων τῆς Ἐκκλησίας εὕρομεν τοὺς πεπειραμένους καὶ στοργικοὺς χειραγωγούς, οἱ ὁποῖοι ἐν στενῇ καὶ ζηλωτῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Κοινότητος, μετὰ τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως καὶ μετὰ τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, ἐπὶ τρεῖς ὅλας ἑβδομάδας, οὐκ ἐφείσθησαν κόπων, ἵνα διὰ συντόνου καὶ μεμελετημένης ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἐργασίας τύχωσι τῆς πρεπούσης κατευθύνσεως καὶ λύσεως τὰ ἐκκρεμοῦντα πνευματικά, δικαστικὰ καὶ καθόλου διοικητικὰ ζητήματα, περὶ ὧν πάντων ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων σχετικῶν πρακτικῶν καὶ ἐγγράφων μέλλει ἵνα πληροφορηθῇ τὰ καθέκαστα ἡ Πανσέβαστος Αὐτῆς Κορυφή.

Εὐγνωμονοῦντες ἐπὶ πᾶσι τῇ Ὑμετέρᾳ Θεοδοξάστῳ Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἐπικαλούμεθα τὰς Θεοδέκτους Αὐτῆς Εὐχάς, ὅπως τὸ ἐπιτελεσθὲν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῶν Σεβασμίων Πατριαρχικῶν Ἐξάρχων πολύτιμον διὰ τὸν Ἱερὸν ἡμῶν Τόπον ἔργον καὶ ὁ ριφθεὶς σπόρος τῆς πνευματικῆς περισυλλογῆς καὶ ἀναγεννήσεως καρποφορήσωσιν ἐν Κυρίῳ πρὸς τιμὴν τοῦ ὀρθοδόξου μοναχικοῦ ὀνόματος, χαρὰν τῆς Ἁγίας Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ δόξαν τοῦ Ἁγίου Ὀνόματος τοῦ Παναγάθου Θεοῦ.

Κατασπαζόμενοι δὲ εὐλαβῶς τὴν Παναγίαν Αὐτῆς Δεξιάν, διατελοῦμεν,

Ἅπαντες οἱ ἐν τῇ Κοινῇ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν καὶ Εὐαγῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἱερὰν Κοινότητα,

24. 6. 1947. Καρυαί. Ἅγιον Ὄρος.

Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ προσοχῆς καὶ βαθείας ἱκανοποιήσεως ἠκροάσατο ἐκθέσεως πεπραγμένων Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, ἐπισκεφθείσης Ἅγιον Ὄρος καὶ συνεργασθείσης μετὰ Σωμάτων Ἱεροῦ Τόπου, καὶ προῆλθεν εἰς προσηκούσας ἀποφάσεις. Συγχαίροντες Ἱερᾷ Κοινότητι ἐπὶ γενομένῃ ἐργασίᾳ καὶ ληφθείσαις εὐεργετικαῖς ἀποφάσεσι, πεποίθαμεν ὅτι πᾶσα καταβληθήσεται προσπάθεια πρὸς πιστὴν αὐτῶν πραγμάτωσιν ἐπ' ἀγαθῷ Μητρὸς Ἐκκλησίας, Ὄρους καὶ πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Πριγκηποννήσων ***Δωρόθεος,***
Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΝ ΓΑΛΑΤΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ, 16ην Ἰουνίου ἐ. ἔ., εἰδοποιήθη ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἐκ μέρους τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας, ὅπως ἀποσταλῇ ἐπιτροπὴ τοῦ Πατριαρχείου ἵνα παραλάβῃ ἐπιστρεφόμενον τὸν ἐν Γαλατᾷ ἱερὸν Ναὸν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Αὐθημερὸν συνεκλήθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Συνοδικὴ Σύσκεψις, ἥτις ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἀνακοινώσεως καὶ κατήρτισεν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου καὶ Κυδωνιῶν Ἀγαθαγγέλου, πρὸς σχετικὴν μετὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν συνεννόησιν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Τετάρτης, 18ης Ἰουνίου ἐ. ἔ., ἐγένετο διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ παραλαβὴ τοῦ Ναοῦ, καταγραφέντων τῶν ἐν αὐτῷ ἱερῶν σκευῶν, εἰκόνων καὶ ἀμφίων, καὶ ὑπογραφέντος τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου τῆς παραλαβῆς. Σχετικὴ δὲ ἀνακοίνωσις ἔγινε διὰ τοῦ Τύπου.

Ἐν τῇ Συνοδικῇ Συνεδρίᾳ τῆς 19ης Ἰουνίου 1947 ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἤκουσεν, ἐν εὐχαριστίᾳ πρὸς τὸν Κύριον, τὸ γεγονὸς τῆς παραλαβῆς τοῦ Ναοῦ, ἐπὶ εἴκοσι καὶ πλέον ἔτη διατελέσαντος μακρὰν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ προῆλθεν εἰς τὰς ἀκολούθους ἀποφάσεις:

α΄) ὅπως ἀναγγελθῇ τηλεγραφικῶς τὸ γεγονὸς εἰς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα,

β΄) ὅπως διαβιβασθῶσι τηλεγραφικῶς αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Πρωθυπουργὸν Ρετζὲπ Πέκερ καὶ Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν Σουκροῦ Σοκμενσουέρ, ὡς καὶ εἰς τοὺς Ἐξοχωτάτους Νομάρχην τῆς Πόλεως καὶ Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας διὰ τοῦ Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως Γενναδίου καὶ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Μεγάλου Ἀρχιδιακόνου Μελετίου, καὶ

γ΄) ὅπως τὴν Κυριακήν, 22αν Ἰουνίου 1947, τὴν Θείαν Λειτουργίαν τελέσῃ ὁ Μητροπολίτης Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελος.

Ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἀνεκοίνωσεν ὅτι κατήρτισεν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ναοῦ ἐκ τῶν κυρίων: Νικολάου Κοκκίνου, Δημοσθένους Γιαγτζόγλου, Προδρόμου Φράγκου, Ἀποστόλου Ἐθνοπούλου, Κωνσταντίνου Σισκίδου, Εὐσταθίου Παναγιωτάκη καὶ Θεοδώρου Χατζόγλου.

Διὰ τηλεγραφήματος ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης συνεχάρη τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐξέφρασε τὴν πρὸς τὴν σεβαστὴν ἡμῶν Κυβέρνησιν εὐγνωμοσύνην Αὐτῆς.

Τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου τῆς 21ης Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἐτελέσθη ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ ἁγιασμὸς ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Δαφνουσίας Γρηγορίου, ἀρχιερατικῶς Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Γαλατᾶ, ἐπηκολούθησε δὲ πανηγυρικὸς Ἑσπερινός, προεξάρχοντος τοῦ Μητροπολίτου Κυδωνιῶν Ἀγαθαγγέλου. Τὸν ἱερὸν Ναόν, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ταύτην, ὡς καὶ κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς, κατέκλυσε πλῆθος εὐσεβῶν χριστιανῶν.

ΙΕΡΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΒΑΛΟΥΚΛΗ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ τοῦ Τυφλοῦ, 18ην Μαΐου, ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Δωρόθεος μετὰ τῶν Μητροπολιτῶν Θεοδωρουπόλεως Λεοντίου, Προικοννήσου Φιλοθέου, Κυδωνιῶν Ἀγαθαγγέλου καὶ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ἐπισκόπου Παμφίλου Γερασίμου, συμφώνως πρὸς ἐπικρατήσασαν τάξιν, ἵνα κατ' ἔτος μίαν τῶν μετὰ τὸ Πάσχα καὶ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς Κυριακῶν λειτουργῇ ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐὰν δὲ κωλύηται ὁ Πατριάρχης, τελῆται Συνοδικὴ ἢ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Προεδρεύοντος μετὰ μελῶν τῆς Συνόδου Λειτουργία.

Τὸν Θεῖον Λόγον ἐκήρυξεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Ἄμβωνος ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Γραφείου τοῦ Τύπου Διάκονος Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης. Ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς περικοπῆς τοῦ Τυφλοῦ, ἀνέλυσε διεξοδικῶς τὸ «περὶ δυστυχίας» θέμα. «Πρὸ τοῦ παγκοίνου φαινομένου τῆς δυστυχίας, εἶπεν ἐν περιλήψει ὁ ἱεροκῆρυξ, τὴν ὁποίαν ἄλλοι ἄλλως ἐκλαμβάνουσι καὶ τὴν ὁποίαν ἀφελῶς ἠθέλησε νὰ λησμονήσῃ ὁ πτωχὸς κάτω ἀπὸ τοὺς ἀτμοὺς τοῦ οἰνοπνεύματος, ἢ νὰ διασκεδάσῃ ὁ ἐπιπόλαιος διὰ τῆς ἡδονῆς, ἢ νὰ περιφρονήσῃ διὰ τῆς ἀδιαφορίας του ὁ στωϊκός, ἢ νὰ ἀποφύγῃ διὰ τῆς «φυγῆς» ὁ εὐαίσθητος· τὴν ὁποίαν ἔκλαυσεν ὁ ποιητής, ἐτραγικοποίησεν ὁ αἰσθηματίας καὶ διεκωμῴδησεν ὁ εἴρων, ὥστε νὰ ἀποβῇ αὕτη ἐποποιΐα εἰς τοὺς στίχους τοῦ Ὁμήρου, δρᾶμα εἰς τὰ ἔργα τοῦ Αἰσχύλου καὶ τῶν τραγικῶν, ὁλόκληρος δὲ διδασκαλία εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Ἰώβ· πρὸ τῆς τοιαύτης καὶ τοσαύτης δυστυχίας, ἡ ὁποία ἀπομυζᾷ τὸν χυμὸν τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰκμάδα τοῦ πνεύματος καὶ τὴν ρώμην τῆς ψυχῆς, καὶ δίδει τὰ ὅσα σήμερον ἀνὰ πᾶν βῆμα βλέπομεν θύματα, τοὺς ἐκπεφυλισμένους ὀργανισμούς, τὰς ἐξουθενημένας θελήσεις καὶ τὰ στεῖρα πνεύματα, αὐτομάτως γεννᾶται ἡ ἀπορία: τίς ἡ αἰτία τῆς τόσον τραγικῆς ταύτης πραγματικότητος τῆς ζωῆς, τῆς δυστυχίας; Ἐὰν παρὰ τὴν κοινωνικὴν ὀργάνωσιν, εἶπεν, ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον, τὸν μὴ στερούμενον ἄλλωστε ἀνθρωπιστικῶν διαθέσεων καὶ πνεύματος φιλαλληλίας, εἰς τὸν κόσμον τὸν ἔχοντα φιλανθρωπικοὺς θεσμοὺς καὶ ὀργανώσεις καὶ τὸν μὴ ἀποφεύγοντα κηρύγματα καὶ διαλέξεις, ἐὰν ἐξακολουθῇ νὰ ὑπάρχῃ τόσον εὐρέως ἐπικρατοῦσα ἡ δυστυχία, τοῦτο ἐπιτρέπει εἰς ἡμᾶς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ εὑρίσκεται ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ, ὅστις στερεῖται τῆς ἀ γ ά π η ς, τῆς δημιουργικῆς ταύτης ἐν τῇ

ζωῇ πνοῆς, τῆς μόνης δυναμένης νὰ εἴπῃ «γενηθήτω φῶς» ἵνα ἀμέσως ἐκλάμψῃ ἡ ζωὴ καὶ φωτισθῇ ἡ ὄψις αὐτῆς καὶ ἐκκολαφθῇ καὶ διαχυθῇ ἡ χαρὰ πανταχοῦ. Δὲν στερούμεθα, εἶπεν ἐν συνεχείᾳ, πίστεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, πλὴν ἐσυνηθίσαμεν νὰ λατρεύωμεν Αὐτὸν χωρὶς νὰ Τὸν ὑπηρετῶμεν· καὶ ζητοῦμεν συνήθως Αὐτὸν διὰ τῆς πίστεώς μας εἰς τὸ παρελθόν, χωρὶς νὰ Τὸν ζῶμεν μὲ τὰ ἔργα μας εἰς τὸ παρόν. Πρὸ δὲ τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως τῆς ἀγάπης ἐν τῇ ζωῇ φαίνεται ἀρκετὰ ἀπομεμακρυσμένη ἡ ἐξυγίανσις καὶ θεραπεία τοῦ κακοῦ. Διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀνόρθωσιν, ἀπολύτως ἀπαιτεῖται ἡ ριζικὴ ἀλλαγὴ τοῦ παλαιοῦ ἐν ἡμῖν ψυχικοῦ κόσμου καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ δι' ἀπεράντου ἀγάπης, ἀνιδιοτελοῦς καὶ εὐρείας ἀγάπης πρὸς τὸν πάσχοντα ἀδελφόν, πρᾶγμα ὅπερ θὰ ἐπιφέρῃ τὸν ποθητὸν «ἐκχριστιανισμὸν τοῦ σημερινοῦ μας στείρου χριστιανισμοῦ».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἐτέλεσε γενικὰ Τρισάγια ἐπὶ τῶν τάφων τῶν Πατριαρχῶν, τῶν Ἀρχιερέων, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰ δύο Νεκροταφεῖα τῆς Μονῆς.

Εἰς τὴν Μεγάλην Αἴθουσαν τῆς Μονῆς ἐπηκολούθησε δεξίωσις καὶ γεῦμα, εἰς ὃ παρεκάθησαν οἱ λειτουργήσαντες Ἀρχιερεῖς, οἱ Ἔφοροι τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ, οἱ Ἰατροὶ αὐτῶν, ὁ Διευθυντής, οἱ Ἐπίτροποι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ἔγκριτα μέλη τῆς κοινωνίας.

Εἰς τὰ ἐπιδόρπια ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς ἤγειρε θερμὴν πρόποσιν ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, καθ' ἣν διερμηνεύσας τὰ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αἰσθήματα τῶν παρισταμένων, ἐξῆρε τὴν σεμνότητα τῆς λειτουργίας καὶ τὴν ἐκ ταύτης οἰκοδομήν, τὸ ἐποικοδομητικὸν ἐν τῷ ἱερῷ κηρύγματι τῆς ἡμέρας, τὸ πρόθυμον καὶ γενναιόδωρον ἐν ταῖς προσφοραῖς τῶν πιστῶν, ἐκφράσας δὲ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Μονῆς πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν διὰ τὴν ἀμετάπτωτον στοργὴν αὐτῆς πρὸς τὸ ἱστορικὸν καὶ ἱερὸν τοῦτο σκήνωμα καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὸν Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον καὶ τοὺς λοιποὺς λειτουργήσαντας Ἁγίους Ἀρχιερεῖς, προέπιεν ὑπὲρ ὑγείας αὐτῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ηὐχαρίστησε διὰ τὴν θερμὴν πρόποσιν, εὐρύνας δὲ τὸν λόγον εἶπεν ἐν περιλήψει τὰ κάτωθι:

Ἕκαστος λαὸς ἔχει ἰδιαιτέραν τάξιν ἐκλεκτῶν, ἡ ὁποία τὸν χαρακτηρίζει καὶ τὸν στηρίζει, ἔχει τὴν σπονδυλικὴν στήλην του. Οἱ Ἄγγλοι ἔχουν τοὺς Λόρδους, οἱ Γερμανοὶ τοὺς στρατιωτικούς των. Ὁ ἰδικός μας λαὸς ἔχει τὴν Ἱεραρχίαν του, τὸν Κλῆρόν του, τὴν Ἐκκλησίαν του, αὐτὴ εἶναι ἡ κοίτη του, ὁ ρυθμός του αὐτὸς εἶναι, ἡ μεγάλη πνοή, ὁ προσανατολισμός του.

Εἰς τὸ ἔδαφος αὐτὸ μένει, ὡσὰν τὸ κλῆμα εἰς τὴν ἄμπελον, μένει γόνιμος, εὔχυμος, διετήρησεν δι' αὐτοῦ τὴν ἀνωτερότητά του, τὴν δυναμικό-

τητά του, τὴν ἀνεβίβασε, τὴν ἐξευγένισεν. Ἔξω ἀπὸ αὐτὴν θὰ ἀπέβαινεν ἀνεδαφικός, χωρὶς πυξῖδα, χωρὶς κοίτην, θὰ ἔχανε τὴν καθαρότητά του, τὴν συνέχειαν τῆς πειθαρχίας του, τὴν ἑνότητά του, θὰ ἐδυστύχει, θὰ ἐξέπιπτε, διότι θὰ ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τὸ πατρικόν του σπίτι, θὰ εἶχε σπατάλήση τὴν πατρικήν του περιουσίαν, τὴν περιουσίαν τὴν ἀμύθητον, τὴν ἀζύγιστον.

Ὁ λαός μας εἶναι μία ἐξαισία χορδή, ἡ ὁποία κρύπτει εἰς τὸ εἶναί της θείας ἁρμονίας, ἀλλά, ἐὰν δὲν τανυσθῇ ἐπάνω εἰς τὸ παλαιὸ «βιολί» ποὺ λέγεται Ἐκκλησία, ἐὰν δὲν τανυσθῇ σύμφωνα πρὸς τοὺς μεγάλους νόμους τοῦ ρυθμοῦ, καμμία μελῳδία της δὲν θὰ ἀκουσθῇ, καὶ θὰ μείνῃ πρᾶγμα ἄσχημον, χωρὶς νόημα, ὅπως ἡ χορδὴ ἐπάνω εἰς ἕνα τραπέζι. Ἐν γένει εἶναι ἀνάγκη ρυθμοῦ, ὑποταγῆς εἰς ἕνα μεγάλο θέλημα, εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἥπλωσε καὶ ὁ Χριστὸς τὰς παλάμας ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρόν, καὶ ἥνωσε τὰ διεστῶτα, καὶ μᾶς ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, μᾶς ἔσωσεν.

Ἐὰν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κατέστησε τὸ Πατριαρχεῖόν μας τόσον ὀνομαστόν, τὸ γόητρόν του πανύψηλον, τὴν δύναμίν του ἀκατάλυτον, τὴν δόξαν του ἀΐδιον, ἄφθιτον, ἐὰν αὐτὸ ὀφείλεται εἰς δύο ἢ τρία πράγματα, τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν εἶναι ὅτι εἰς αὐτὸ διετηρήθη ἡ συνέχισις τῆς πειθαρχίας τῆς φυλῆς μας. Χωρὶς πειθαρχίαν δὲν ὑπάρχει ρυθμός, χωρὶς ρυθμὸν δὲν ὑπάρχει ἁρμονία, ἑνότης, χωρὶς ἑνότητα δὲν ὑπάρχει εἰρήνη, σωτηρία.

Περαίνων δὲ τὸν λόγον ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν βαθείας συγκινήσεως καὶ καθαρᾶς καρδίας, ἐκάλεσε τοὺς συνδαιτημόνας, Κληρικούς, Ἐφόρους, Ἐπιτρόπους, καὶ Ἰατρούς, εἰς ἑνότητα ἀγάπης, συνεχάρη καὶ ηὐλόγησε τὸ ἐν τῇ Μονῇ καὶ τοῖς Νοσοκομείοις Βαλουκλῆ θεάρεστον καὶ ὑψηλὸν ἔργον των, καὶ προέπιεν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἠκολούθησε μετὰ τὸ γεῦμα ἡ σεμνὴ προπομπὴ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν Ἀρχιερέων ὑπὸ τῆς Ἐφορείας τῶν Νοσοκομείων, τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τοῦ Σώματος τῶν Ἰατρῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΜΗΝΟΣ ΜΑΪΟΥ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

Η Α. Θ. Παναγιότης εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης μέλλουσα, κατόπιν τῶν σχετικῶν ὑποδείξεων τῶν θεραπόντων Αὐτῆς ἰατρῶν, νὰ ἀναλάβῃ ταξίδιον ἀναρρώσεως εἰς Ἑλλάδα, κατῆλθεν ἐκ Χάλκης, ἔνθα ἀπό τινος διέμενεν ἐφησυχάζουσα, εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἵνα ἐπὶ Συνόδου ἀνακοινώσηται τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν Αὐτῆς καὶ προβῇ εἰς τὰς δεούσας προετοιμασίας. Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, κατελθοῦσαν δι' ἰδιαιτέρας ἀτμακάτου, συνώδευσαν ἐκ Χάλκης οἱ Μητροπολῖται Αἴνου Γερμανός, Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελος, ὁ Σχολάρχης τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Χρυσόστομος, οἱ ἰατροὶ Εὐάγγελος Φουντόπουλος καὶ Γεώργιος Δήμογλου καὶ τὰ μέλη τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς.

— Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδέχθη κατὰ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως Αὐτῆς τὰς ἐπισκέψεις τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος Μιχαὴλ Μελᾶ, τῶν Κεντρικῶν Ἐφορειῶν Σταυροδρομίου καὶ Χαλκηδόνος, τῶν Ἐφορειῶν καὶ Ἐπιτροπῶν τῶν Ναῶν τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν διαφόρων Φιλανθρωπικῶν καὶ ἄλλων Ἱδρυμάτων, τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Πολιτῶν Σταμποὺλ καὶ πλείστων ἄλλων ἐγκρίτων ὁμογενῶν, προσελθόντων ὅπως ἀποχαιρετήσωσιν Αὐτήν.

Χειροτονία Ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Δαφνουσίας.

Τὴν 4ην Μαΐου, Κυριακὴν τοῦ Παραλύτου, ἐγένετο ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἐν Γαλατᾷ, ἡ χειροτονία τοῦ Ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Δαφνουσίας Γρηγορίου. Τὴν χειροτονίαν ἐτέλεσαν οἱ Μητροπολῖται Προικοννήσου Φιλόθεος, Λαοδικείας Μάξιμος καὶ Σάρδεων Μάξιμος. Παρέστησαν ἐκ τῶν Ὀφφικιάλων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὁ Μέγας Ρεφερενδάριος Γεώργιος Χόλλεμπαχ καὶ ὁ Χαρτουλάριος Τιμολέων Μουαμελετζόγλου, πλεῖστοι ἐπιστήμονες καὶ ἔμποροι καὶ πλῆθος λαοῦ.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἡ Α. Θεοφιλία, ὁ Ἐπίσκοπος Δαφνουσίας Γρηγόριος ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ τῶν λοιπῶν προσελθόντων γνωστῶν καὶ φίλων αὐτοῦ.

Πάνσεπτος Πατριαρχικὸς Ναός.

Τὰς Κυριακάς, 4ην, 11ην καὶ 18ην Μαΐου, ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐχοροστάτησε, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας Μητροπολίτης Λαοδικείας Μάξιμος.

— Τὴν Τετάρτην, 21ην τοῦ μηνός, ἑορτὴν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, καὶ τὴν Πέμπτην, 22αν τοῦ μηνός, ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, ὡς καὶ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Ἁγίων Πατέ-

ρων, 25ην τοῦ μηνός, ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος.

Ἑορταὶ — Συγχαρητήρια.

— Τὸν ἑορτάσαντα Μητροπολίτην Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντῖνον (21 τοῦ μηνός) συνεχάρη ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, ἐπισκεφθεὶς αὐτὸν κατ' οἶκον.

— Τὸν ἀπό τινος χρόνου ἀσθενοῦντα Μητροπολίτην Γάνου καὶ Χώρας Παγκράτιον ἐπεσκέφθη ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος τὴν 26ην τοῦ μηνὸς καὶ ηὐχήθη αὐτῷ σύντομον ἀνάρρωσιν καὶ πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας αὐτοῦ.

Χειροτονίαι.

— Ἡ ἐνταῦθα Βουλγαρικὴ παροικία δι' αἰτήσεως αὐτῆς πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐξῃτήσατο τὴν εἰς πρεσβύτερον χειροτονίαν τοῦ ἐν τοῖς ἐνταῦθα βουλγαρικοῖς ναοῖς ὑπηρετοῦντος Διακόνου Εὐαγγέλου Τσιφλιάνωφ, ἵνα ἀναλάβῃ καθήκοντα ἐφημερίου ἐν αὐτοῖς. Ἐγκριθείσης συνοδικῶς τῆς χειροτονίας ταύτης ἐγένετο αὕτη τῇ 18ῃ τοῦ μηνός, Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ, ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ἐν Βαλατᾷ, ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Νεοκαισαρείας Χρυσοστόμου, Σχολάρχου τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

— Ἐγκριθείσης συνοδικῶς, κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τῆς Π. Κ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς εἰς πρεσβύτερον χειροτονίας τοῦ Στυλιανοῦ Ἀρσενιάδου, προοριζομένου διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Πατρ. καὶ Σταυρ. Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ἐπισκόπου Παμφίλου Γερασίμου ἡ εἰς διάκονον καὶ εἶτα ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία αὐτοῦ.

— Κατόπιν σχετικῆς πρὸς χειροτονίαν αἰτήσεως τῇ Σχολαρχίᾳ τοῦ ἐκ Κύπρου μαθητοῦ τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀνδρέου Ἀναστασίου, ἐνεκρίθη συνοδικῶς, συνῳδὰ τῇ σχετικῇ εἰσηγήσει τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, ἡ εἰς διάκονον χειροτονία τοῦ εἰρημένου μαθητοῦ. Τὴν χειροτονίαν ἐτέλεσε τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως, 22αν τοῦ μηνός, ἐν τῷ ναΰδρίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Χάλκῃ, ὁ Σχολάρχης τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Χρυσόστομος. Ὁ νεοχειροτονηθεὶς μετωνομάσθη Ἄνθιμος.

Χειροθεσία Ὀφφικιάλου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Τὴν Κυριακὴν τῶν Ἁγίων Πάντων, 25ην Μαΐου, ἔγινεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν ἡ χειροθεσία τοῦ Ἄρχοντος Μεγάλου Δικαιοφύλακος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Σιφοκλέους Ἀβραὰμ Χουδαβερδόγλου-Θεοδότου ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Φθιώτιδος Ἀμβροσίου, κατὰ τὴν νενομισμένην ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ ἐν μέσῳ συρροῆς κόσμου.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

Τὰ ὀνομαστήρια τῆς Α. Σεβασμιότητος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου.

Τὴν Πέμπτην, 5ην Ἰουνίου, ἡ Α. Σεβασμιότης, ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἦγε τὰ ὀνομαστήρια Αὐτοῦ. Τὴν πρωΐαν ἐτελέσθη ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ λειτουργία, εἰς ἣν ἐχοροστάτησεν ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης. Ἅμα τῷ πέρατι τῆς θείας λειτουργίας προσῆλθον παρὰ τῇ Α. Σεβασμιότητι οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς καὶ ἀντήλλαξαν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν, εὐχηθέντες Αὐτῇ ἔτη ὡς πλεῖστα καὶ ὑγιεινὰ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Ἀκολούθως ἤρξαντο αἱ λοιπαὶ ἐπισκέψεις. Ἐκ τῶν πρώτων προσῆλθεν ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος Μιχαὴλ Μελᾶς μετὰ τῶν Ὑποπροξένων Λυσάνδρου Καφταντζόγλου καὶ Ἀγγέλου Βλάχου. Εἶτα προσῆλθον ὁ Καθηγητικὸς Σύλλογος τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Σχολάρχου αὐτῆς Μητροπολίτου Νεοκαισαρείας Χρυσοστόμου, οἱ Καθηγητικοὶ Σύλλογοι τῶν ἐν Φαναρίῳ Γυμνασίων Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ Ἰωακειμείου Παρθεναγωγείου, ἅπαν τὸ Σῶμα τῶν Ὀφφικιάλων τῆς Ἐκκληρίας, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορεία Σταυροδρομίου, αἱ Ἐφορεῖαι τῶν Νοσοκομείων καὶ τῶν Ὀρφανοτροφείων, αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια πλείστων Φιλανθρωπικῶν καὶ ἄλλων Σωματείων, πλεῖστοι ἔγκριτοι ὁμογενεῖς ἐκ τοῦ ἰατρικοῦ, ἐμπορικοῦ, ἐκπαιδευτικοῦ καὶ λοιποῦ κόσμου τῆς Πόλεως, ἀρκετοὶ ἔγκριτοι Τοῦρκοι, φίλοι καὶ γνώριμοι τῆς Α. Σεβασμιότητος, καὶ πλεῖστοι ἄλλοι.

Ἡ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος Σταυροδρομίου χοροστασία τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου.

Κατόπιν προσκλήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος Σταυροδρομίου, ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἐχοροστάτησε τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, 2αν Ἰουνίου, ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ἱερῷ Ναῷ, προσελθὼν μετὰ τῆς Ἀκολουθίας Αὐτοῦ.

Πρὸ τῶν Προπυλαίων τοῦ Ναοῦ τὸν Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον ὑπεδέχθη ὁ Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ Πρεσβυτερίου τῆς Κοινότητος καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ναοῦ.

Εἰς τὴν χοροστασίαν ταύτην παρέστησαν οἱ Μητροπολῖται Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελος καὶ Γάνου καὶ Χώρας Παγκράτιος, ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι, ὁ Μέγας Ρεφερενδάριος Γεώργιος Χόλλεμπαχ, ὁ Πρόεδρος καὶ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Σταυροδρομίου, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τῶν Σχολῶν Σταυροδρομίου καὶ Δημοτικὸς Σύμβουλος ἰατρὸς Ἀθανάσιος Κουκούλης καὶ πλῆθος λαοῦ.

Τὸν Θεῖον Λόγον ἐκήρυξεν ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκονος Μελέτιος. Ὁρμηθεὶς ἐκ τοῦ εὐαγγελικοῦ ρητοῦ «Ὅπου εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, κἀγὼ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν» ἐξήτασε τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς πρὸς τοὺς συνανθρώπους του σχέσεις καὶ δι' ἐκφραστικῶν ἀντιθέσεων, πεποικιλμένων δι' εὐστόχων ἀνεκδότων, παρέστησε τὴν θύραθεν κοινωνικὴν σοφίαν χρεωκοπήσασαν πρὸ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, ὡς διδάξασαν διὰ τοῦ στόματος τῶν Κινέ-

ζων, ἐπὶ παραδείγματι, σοφῶν τὴν ἐν οἰκογενείᾳ ἁπλῶς ἀγάπην καὶ στοργήν, διὰ τῶν Αἰγυπτίων θυμοσόφων τὸν πρὸς τοὺς ἐκδικητικοὺς Θεοὺς φόβον καὶ τὴν ἐκ τούτου εὐλάβειαν, διὰ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου τὴν ἀμοιβαιότητα ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μίσει, καὶ δι᾽ ἄλλων ἄλλα, ἀλλότρια πάντως καὶ δὴ καὶ ἀντίθετα πρὸς ὅσα ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐδίδαξεν, ἔπραξε καὶ ἐπέβαλεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς καινῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης. «Ἦλθεν ὁ Χριστὸς καὶ ὁ κόσμος ἤλλαξεν ὄψιν. Ὁ νόμος ὁ ζητῶν δι᾽ ἓν ἀποκοπὲν δάκτυλον τὴν τιμωρίαν ὁλοκλήρου τῆς χειρὸς καὶ δι᾽ ἕνα ὀφθαλμὸν ὁλόκληρον τὴν κεφαλὴν ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου τῆς ἀγάπης. Ὁ γυμνὸς εὗρεν ἔνδυμα, ὁ πεινῶν χορτασμόν, ὁ ἔρημος παρηγορίαν. Ὁ βραχίων τοῦ κακούργου ἔμαθε νὰ σταματᾷ πρὸ τοῦ ἐγκλήματος, ἡ γυνὴ ἀνυψώθη, ὁ νέος ἐσωφρονίσθη, κακοῦργοι μετεβλήθησαν εἰς μάρτυρας, λησταὶ ἔγιναν ἅγιοι».

Κατόπιν τῆς διανομῆς τοῦ ἀντιδώρου ὁ σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ὡδηγήθη ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Ἐπιτροπικοῦ, ἔνθα ἐν θερμῇ προσφωνήσει ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Νικόλαος Τσαγκόπουλος ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τῆς Κοινότητος ὑποδεχομένης τὴν Αὐτοῦ Σεβασμιότητα καὶ ηὐχαρίστησε Αὐτὴν διὰ τὴν εὐμενῆ ἀποδοχὴν τῆς παρακλήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως χοροστατήσῃ ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ναῷ.

Πρὸς ταῦτα ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἀποκρινόμενος εἶπεν:

Πόσον εἴμεθα εὐτυχεῖς νὰ εὑρισκώμεθα τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὸν ὡραῖον αὐτὸν Ναὸν ἐκ μέρους τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐν μέσῳ ἐγκρίτων προσώπων τῆς Μεγάλης Κοινότητος Σταυροδρομίου καὶ πλήθους τοῦ ἠγαπημένου ἡμῶν λαοῦ.

Ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ἔλθοι ἡ εὐλογία τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου Θεοῦ, ἡ χάρις καὶ τὸ ἔλεος καὶ ἡ δικαιοσύνη Αὐτοῦ. Ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτόν, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ μεταμορφώνῃ τὰς δοκιμασίας αὐτοῦ εἰς σκέψεις καὶ αἰσθήματα καὶ ἀγαθὰ ἀπαραβίαστα. Ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτόν, ὁ ὁποῖος πιστεύει εἰς τὴν ἁγίαν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν καὶ ἀγαπᾷ αὐτήν, καὶ ἔχει βαθεῖαν ἐσωτερικὴν ζωὴν καὶ παράδοσιν καὶ ἔρχεται τακτικὰ εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν διὰ νὰ αἰσθανθῇ τὴν θερμότητα τῶν θείων πραγμάτων, νὰ ἀνανεώσῃ τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ γαλήνην, νὰ αὐξήσῃ τὸ φῶς τῆς συνειδήσεώς του, καὶ νὰ ἀντικρύσῃ τὴν ζωὴν μὲ ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην καὶ μὲ χαράν. Διότι γνωρίζει ὅτι ἡ σπουδαιοτέρα ἀλήθεια εἶνε ἡ ἀλήθεια τῆς ψυχῆς μας, μένει δὲ εἰς αὐτὸν νὰ διδαχθῇ ἀκόμη μία μεγάλη ἀλήθεια: ἡ ἀλήθεια τοῦ χαρακτῆρός μας.

Διψῶμεν τὸν καθαρμὸν τῆς συνειδήσεώς μας, τὴν ἠθικήν μας ἀνύψωσιν, ἡ ὁποία ἀμοιβαίως διψᾷ συνείδησιν. Δὲν ὑπάρχει καταλληλότερον ἐργαστήριον, φυτώριον, ἀπὸ τὸν Ναὸν διὰ τὴν πνευματικήν μας ἀναγέννησιν. Ὑπάρχουν χίλια σπέρματα εἰς τὴν ψυχήν μας καὶ γύρω μας, διὰ νὰ βλαστήσῃ κάτι μεγάλο εἰς ἡμᾶς καὶ δι᾽ ἡμᾶς. Ὑπάρχουν σπέρματα ἡρωϊσμοῦ, μεγαλείου εἰς τὴν πλέον ἀπροσδόκητον στιγμήν, εἰς τὸ πλέον σύνηθες περιστατικόν, ἀρκεῖ ἡμεῖς νὰ τὸ ἀντικρύσωμεν μὲ ἀνεβασμένην τὴν ποιότητα τῆς ψυχῆς μας, μὲ ἀγάπην, μὲ ἐνθουσιασμόν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ κατορθώσωμεν μὲ τὴν θείαν λειτουργίαν. Ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν θὰ ἐξέλθωμεν μαζὺ μὲ τὸν Χριστόν, καὶ εἰς τὸν δρό-

μον θὰ συναντήσωμεν ἕνα ὅμιλον παιδιῶν, καὶ θὰ αἰσθανθῶμεν τὴν ἀνθρωπότητα νὰ ἀνυψώνηται εἰς ὕψη θεϊκά. Ἂν ἀναβῶμεν ἡμεῖς, καὶ ἡ κοινωνία ἔχει ἀναβῇ μαζύ μας. Διὰ νὰ κατοπτρισθῇ αὐτὴ εἰς τὴν ψυχήν μας μὲ τὴν ἀλήθειάν της, ἡ ψυχή μας πρέπει νὰ γίνῃ καθαρά.

Μιὰ ἀλήθεια μεγάλη προβάλλει ἐνώπιόν μας καὶ αὐτὴ εἶνε ὁ λαός μας, αὐτὸν καλούμεθα νὰ ἐξυπηρετήσωμεν. Θὰ τὸν ἀντικρύσωμεν μὲ ἀγάπην καὶ μὲ καλωσύνην, διότι κατ' ἄλλον τρόπον εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν ἐννοήσωμεν. Ὅποιος στρέφει τὸ βλέμμα του πρὸς τὸ κακόν, θὰ ἴδῃ ὅτι τὸ κακὸν κυριαρχεῖ παντοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος συνηθίζει νὰ πιστεύῃ εἰς τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ συνυφαίνῃ τὸ βλέμμα του μὲ τὴν ἁπλότητα, μὲ τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἴδῃ ὅτι εἰς τὸ βάθος τῶν πραγμάτων ὑπάρχει ἡ δυνατὴ καὶ σιωπηλὴ νίκη ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἀγαπῶμεν.

Εἰς τὸν Ναὸν ἐδῶ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὅσον εἰς ὀλίγους, ἐδημιουργήθη μία ἑστία πληρεστέρας ἐξυπηρετήσεως τοῦ λαοῦ μας. Μὲ τὸ Συσσίτιόν του ὁ Ναὸς αὐτὸς ἔγινε πρωτοπόρος τῆς ὀργανώσεως συστηματικῆς περιθάλψεως τοῦ μαθητικοῦ παιδοκόσμου, τῆς στροφῆς τῆς ὑποχρεώσεώς μας τῆς μεγάλης, τῶν εὐθυνῶν μας ἀ έναντι τοῦ κοινοῦ. Αὐτὴ εἶνε μία στήλη θριαμβευτική, στήλη φωτός, εἰς τὸν ὡραῖον ἐδῶ περίβολον. Καὶ ἐστάθη ὁ Ναὸς ὑμῶν ἰσχυρὸς παραστάτης ὀπίσω ἀπὸ τὰ Σχολεῖα εἰς ἡμέρας δυσχειμέρους.

Ἐκφράζομεν πρὸς ὑμᾶς πάντας τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν βαθεῖαν αὐτῆς ἱκανοποίησιν. Εὐλογοῦμεν τὸ ἔργον ὑμῶν καὶ τὰς ἡμέρας ὑμῶν. Ὑπηρετοῦντες τὸ κοινὸν ἀγαθόν, ἂς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἐργαζόμεθα διὰ μίαν καλυτέραν αὔριον, διότι γινόμεθα ἄξιοι νὰ ἁπλωθῇ ἐπάνω ἡμῶν ἡ εὐλογία τοῦ προνοοῦντος Θεοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἀκολούθως ἐψάλη ὑπὸ τῶν χορῶν τοῦ Ναοῦ πολυχρονισμὸς τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἀπὸ τὴν Αἴθουσαν τοῦ Ναοῦ ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης μετέβη ἐν συνοδείᾳ εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Συσσιτίου, ὅπου ἔγινε ἡ εἰθισμένη τελετὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ Σχολικοῦ ἔτους. Τὴν λογοδοσίαν καὶ τὴν χαιρετιστήριον προσφώνησιν ἔκαμεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἰδιαιτέρως ἐξάρας τὴν στοργὴν καὶ ἀγάπην τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου διὰ πᾶσαν φιλανθρωπικὴν καὶ ἄλλην φιλογενῆ κίνησιν, τὴν πατρικὴν στοργὴν καὶ ἐπιστασίαν τοῦ Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γενικῶς τῶν Χριστιανῶν, οἵτινες ἀφθόνως προσφέρουσιν ὑπὲρ τοῦ Συσσιτίου καὶ τοῦ φιλανθρώπου καθόλου ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος συνεχάρη τὴν Ἐπιτροπήν, τὴν Κοσμητείαν καὶ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Συσσιτίου, καὶ ἐπήγαγε:

Ὡμιλήσαμεν πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν δεξιώσεων τοῦ ὡραίου τούτου ναοῦ περὶ τῆς μεγάλης ἀληθείας ἡ ὁποία λέγεται λαός, καὶ τῆς εὐθύνης τὴν ὁποίαν ἔχομεν νὰ τὸν ὑπηρετήσωμεν, νὰ ἐργασθῶμεν διὰ τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ νὰ ἀναβιβάσωμεν τὸ ἐπίπεδον εἰς τὸ ὁ-

ποῖον ἱστάμεθα. Ὁ ἱερὸς οὗτος χῶρος τοῦ Συσσιτίου, ἡ σημερινὴ τελετὴ αὐτοῦ, παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς τὴν εὐκαιρίαν νὰ συμπληρώσωμεν τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκφρασθείσας σκέψεις ἡμῶν.

Ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου κρίνεται ἀπὸ τὴν χρησιμότητα τὴν ὁποίαν ἔχει πρὸς τὸ κοινόν. Διψῶμεν νὰ φανῶμεν χρήσιμοι, νὰ φανῶμεν ὠφέλιμοι, νὰ κάμωμεν κἄτι εἰς τὸν λαόν μας, εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ ὁ καθείς μας πρέπει νὰ ἐργάζηται εἰς τὸν τόπον ἀπὸ τὸν ὁποῖον προέρχεται καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου τὸν συνδέουν κοινὰ πεπρωμένα, κοιναὶ εὐθύναι, κοινὴ κατεύθυνσις, εἰς τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον τὸν προστατεύει καὶ τὸν σώζει.

Πρέπει ὅμως κάθε προσπάθεια καὶ ἐργασία νὰ γίνεται συστηματική, ὠργανωμένη, μὲ φροντίδα, μὲ κατεύθυνσιν, διὰ νὰ εἶνε γόνιμος, καρποφόρος. Ἓν ἐκ τῶν συστηματικῶν μέσων τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ εἶνε ἡ δημιουργία καὶ συντήρησις καὶ ὀργάνωσις Συσσιτίου. Ἕνα καλῶς ὠργανωμένον Συσσίτιον ἔχει βαθύτερον νόημα ἢ τὴν ἁπλῆν ἐπικουρίαν εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην διατροφῆς, ἔχει χαρακτῆρα πνευματικὸν ἀνώτερον, ἀκτινοβολίαν, οἰκοδομήν.

Αἱ Κοσμήτριαι, πρόσωπα ἐπίλεκτα τῆς κοινωνίας, ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, πρὸς τὴν δυστυχίαν, πρὸς τὴν μικρὰν ἡλικίαν, πρὸς τὸ γῆρας, πόσον ἔχουν νὰ ὠφεληθῶσι, νὰ ἀφυπνισθῶσι, νὰ ἀναθεωρήσωσι τὸ περιεχόμενον τῆς ζωῆς των, τὸ ἄχρουν ἐνίοτε, τὸ ἐγωϊστικόν, τὸ στενόν, καὶ νὰ ἐννοήσωσι ὅτι μία εὐθύνη προβάλλει ἐνώπιόν μας, ἔργον κολοσσιαῖον, ἀληθινὴ χαρά, ἀνόρθωσις, σωτηρία.

Ἐξ ἄλλου πάλιν τὰ πτωχά μας παιδιά, τὰ κατατρυχόμενα ἀπὸ μυρίας στερήσεις, τὰ ἀπόκληρα, τὰ ἔχοντα γονεῖς ἀναπήρους, ἀναπήρους τὸ σῶμα ἢ τὸ πνεῦμα ἢ ἀμφότερα, θὰ ἴδουν ὅτι δὲν εἶνε ἐγκαταλελειμμένα, ὅτι δὲν εἶνε μόνα των, ἔρημα, ὅτι ἀνήκουν εἰς μίαν Κοινωνίαν ἡ ὁποία φέρει ἀξίως τὸ ἱερὸν αὐτὸ ὄνομα, ἀνήκουν εἰς λαὸν εὐγενῆ, πολιτισμένον, ὅτι ὑπάρχουν αἱ μεγαλύτεραι ἡλικίαι, πρὸς τὰς ὁποίας δύναται νὰ στρέφηται ἡ μικρὰ ἡλικία καὶ νὰ ἀναμένῃ κἄτι ἀπὸ αὐτήν.

Εἶνε ἱερὰ ἡ στιγμὴ τοῦ φαγητοῦ καὶ ὁ τόπος τοῦ κοινοῦ γεύματος, καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἀφύπνισιν συνειδήσεων, φωτισμὸν διανοιῶν, ἁγιασμὸν ψυχῶν. Εἶνε κυψέλη εἰς τὴν ὁποίαν κάμνουν τὸ μέλι καὶ πέρνουν ἀπὸ αὐτὴν μέλι. Εἶνε σχολὴ μετεκπαιδεύσεως.

Μεθ' ὃ ηὐλογήθη ἡ τράπεζα καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἀπῆλθε προπεμφθεὶς μετὰ τῶν αὐτῶν τιμῶν.

Πάνσεπτος Πατριαρχικὸς Ναός.

— Ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ καθ' ἁπάσας τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἑορτὰς τοῦ μηνὸς ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος. Τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, 1ην Ἰουνίου, ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος χοροστατήσας ἐν μέσῳ πολλοῦ ἐκκλησιάσματος, ἀνέγνω τὰς ἱερὰς εὐχὰς τοῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

— Ὁ Θεῖος Λόγος ἐκηρύχθη ἀνελλιπῶς ἐν ταῖς ὡς ἄνω ἡμέραις ὑπὸ τῶν κληρικῶν τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς.

— Τὴν Κυριακήν, 8ην τοῦ μηνός, τὸν Θ. Λόγον ἐκήρυξεν ὁ Κωδικογρά-

φος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διάκονος Ἰάκωβος. Ὁρμηθεὶς ἐκ τοῦ ρητοῦ τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς: «οἱ Ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν....» ὡμίλησε περὶ τῆς πίστεως, ἥτις εἶναι πηγὴ δυνάμεως καὶ παρηγορίας. Ἀνέφερε παραδείγματα ἡρώων τῆς πίστεως καὶ ἐτόνισε τὴν πίστιν τῶν Ἀποστόλων, οἵτινες διωκόμενοι, κακουχούμενοι δὲν ἐκλονίσθησαν, βέβαιοι ὄντες περὶ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ὡραματίζοντο ἐξηπλωμένον εἰς τὴν κοινωνίαν τοῦ προσεχοῦς μέλλοντος. Ἀνέπτυξε τὴν ἀξίαν τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὰ χριστιανικὰ ἰδεώδη. Ἡ πίστις, ἐπέρανεν, ἱκανοποιεῖ τὴν ψυχήν, ἐμπνέει θάρρος, φέρει παρηγορίαν.

— Τὴν Κυριακήν, 15ην τοῦ μηνός, ἐκήρυξεν ὁ Τριτεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Αἰμιλιανός. Ὁρμηθεὶς ἐκ τοῦ χωρίου «Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων», ἀνέλυσε τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, τονίσας ὅτι ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ δημιουργήσῃ καὶ μεγαλουργήσῃ μέσα εἰς τὰ ἴδιά του βάθη, εἰς τὴν τραγικὴν δηλ. ἐκείνην πάλην τῶν ἐσωτερικῶν τάσεων καὶ κλίσεών του, τῶν ἐνστίκτων καὶ διαθέσεών του, ὀφείλει νὰ ἐνσαρκώσῃ τὸ ὅραμα τοῦ Θεοῦ, νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ μεγάλον Του σχέδιον, τὸ ὁποῖον δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν προδιέγραψε. Ὀφείλει νὰ κατανοήσῃ τὸν προορισμόν του, νὰ ζήσῃ τὴν κλῆσίν του, νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀποστολήν του. Διότι μόνον ἐν τῇ μυστικῇ ταύτῃ ἁρμονίᾳ ὁ ἄνθρωπος ἀξιοποιεῖται καὶ καταξιώνεται, ἐφ' ὅσον ἀνέρχεται τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς του καὶ ἐπιτυγχάνεται ὁ πνευματικός του καταυγασμός. «Σκοπὸς τῆς ζωῆς μας, εἶπε, εἶνε ὁ καθαρμός, ἡ τελειοποίησίς μας. Παρόμοια μὲ τὴν χρυσαλλίδα, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ ὑλικόν της περίβλημα μεταβάλλεται εἰς δημιουργικὸν μεταξοσκώληκα, οὕτω πρέπει καὶ ὁ Χριστιανὸς ἀπὸ τὴν φθαρτότητά του νὰ ὑφάνῃ τὴν ἀθανασίαν του. Διότι ὀπίσω ἀπὸ τὴν ὑλικήν μας ζωήν, τὴν ὁποίαν ὑφαίνουν τὰ τμήματα τῆς Αἰωνιότητος, αἱ ὧραι καὶ τὰ λεπτά, αἱ νύκτες καὶ αἱ ἡμέραι, οἱ μῆνες καὶ τὰ ἔτη, κρύπτεται ἡ ἠθική μας ἀποστολή, τὴν ὁποίαν οὐδεμία ταπεινὴ ἐκδήλωσις δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ, νὰ καταστρέψῃ καὶ ἡ ὁποία μόνον ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Σταυρικῆς Θυσίας τοῦ Γολγοθᾶ εὗρε τὴν κατανόησίν της, τὴν ἀξιοποίησίν της, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ Σταυρῷ ἔλαβε συνείδησιν τοῦ προορισμοῦ του».

— Τὴν 22αν Ἰουνίου, ἐκήρυξεν ὁ Μέγας Ἀρχιμανδρίτης Καλλίνικος, ὅστις ὁρμηθεὶς ἐκ τοῦ χωρίου τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς, ὅτι «ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός», παρωμοίασε τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου πρὸς φῶς πνευματικόν, τὸ ὁποῖον δέον ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ χρησιμοποιήσωσιν εἰς ὅλας τὰς πλευρὰς τῆς ζωῆς των, ἀναπτύξας τὴν ἰδέαν ὅτι ἄνευ τοῦ φωτός τούτου οὐδὲν ἄλλο ἀνθρώπινον φῶς δύναται νὰ ὁδηγήσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ καὶ μάλιστα εἰς τὴν πραγματικὴν σωτηρίαν καὶ μακαριότητα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

Συγχαρητήρια - Εὐχαί.

— Εἰς τὴν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου τοῦ Α' τελεσθεῖσαν ἐν τῷ ἐνταῦθα Βασιλικῷ Προξενείῳ τῆς Ἑλλάδος δοξολογίαν ἀπὸ μέρους τῆς Α. Σεβασμιότητος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου παρέστη ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Μέγας Ἀρχιδιάκονος Μελέτιος, κομίζων τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας.

— Τὴν Παρασκευήν, 13ην τοῦ μηνός, ἐγένετο ἐν τῷ Ροβερτείῳ Κολλεγίῳ ἡ εἰθισμένη τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς τελειο-

φοίτους τῆς Σχολῆς. Ἀπὸ μέρους τῆς Α. Σεβασμιότητος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου παρέστησαν ὁ Ἀρχειοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων ἀρχιμανδρίτης Ἱερώνυμος καὶ ὁ ἐκ τῶν Πατριαρχικῶν Ἐφημερίων ἀρχιμανδρίτης Γαλακτίων, κομίζοντες τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἀνωτέραν ταύτην Σχολήν, ἥτις ἐπὶ 84 συναπτὰ ἔτη τροφοδοτεῖ τὴν κοινωνίαν διὰ στελεχῶν καλῶς κατηρτισμένων.

Ἀναχωρήσεις.

— Παρασχεθείσης συνοδικῶς τῆς σχετικῆς κανονικῆς ἀδείας, ἀνεχώρησε τὴν 16ην τοῦ μηνὸς πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Ἑλλάδι συγγενῶν αὐτοῦ ὁ Μητροπολίτης Αἴνου Γερμανός, μέλλων νὰ διαμείνῃ παρ' αὐτοῖς ἐπὶ τρίμηνον. Τὴν Α. Σεβασμιότητα ἐπὶ τῆς προκυμαίας ἀπὸ μέρους τοῦ Σεβασμιωτάτου Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου προέπεμψεν ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Μέγας Ἀρχιδιάκονος Μελέτιος.

— Τὸν ἀναχωρήσαντα, τῇ 24ῃ τοῦ μηνός, διὰ τὴν νέαν αὐτοῦ θέσιν, Προϊστάμενον τοῦ ἐν Βιέννῃ Ὀρθοδόξου Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, Ἀρχιμανδρίτην Νικόδημον Χαρβαλιᾶν ἐπὶ τῆς προκυμαίας ἀπεχαιρέτησεν ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου ὁ Τριτεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Αἰμιλιανός.

Χειροτονία.

Ἡ ἐν Ἀδριανουπόλει Βουλγαρικὴ Κοινότης δι' αἰτήσεως αὐτῆς ἐξῃτήσατο τὴν εἰς πρεσβύτερον χειροτονίαν τοῦ Μιχαὴλ Δημητρώφ, προοριζομένου διὰ τὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ ἐκεῖ Βουλγαρικοῦ Ναοῦ. Ἐγκριθείσης συνοδικῶς τῆς εἰς διάκονον καὶ πρεσβύτερον χειροτονίας αὐτοῦ, ἐγένοντο αὗται ἡ μὲν εἰς διάκονον τὴν 19ην τοῦ μηνὸς ἐν τῷ ναϋδρίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Χάλκῃ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Δαφνουσίας Γρηγορίου, ἡ δὲ εἰς πρεσβύτερον τὴν 21ην τοῦ μηνὸς ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ἐν Βαλατᾷ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἀρχιερέως.

Ὀρθόδοξος Κοινότης Σμύρνης.

Ὁ ἐπὶ 15 συναπτὰ ἔτη ἱερατεύσας ἐν τῷ ἐν Σμύρνῃ Ἀγγλικανικῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, αἰδεσιμολογιώτατος Δωρ. Ἄρθουρ Ουέστκοττ, ἐπὶ τῇ ἐνθένδε, λόγῳ ἡλικίας, ἀποχωρήσει καὶ παλινοστήσει αὐτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, ἐτέλεσε τῇ Κυριακῇ, 25ῃ Μαΐου, ἀποχαιρετιστήριον ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἀκολουθίαν, εἰς ἣν προσκληθεὶς παρέστη καὶ ὁ Προϊστάμενος τῆς ἐν Σμύρνῃ Ὀρθοδόξου Κοινότητος Οἰκονόμος Γεώργιος Γροπέτης. Οὗτος ἐν ἰδιαιτέρᾳ προσφωνήσει ἀπεχαιρέτησε τὸ ἀποχωροῦντα κληρικόν, ἐκφράσας τὴν διακατέχουσαν τὴν ἐκεῖ Ὀρθόδοξον παροικίαν λύπην ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τοῦ θερμοῦ καὶ εἰλικρινοῦς φίλου καὶ θαυμαστοῦ τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ὁ αἰδεσιμολογιώτατος Ἀγγλικανὸς Πάστωρ ηὐχαρίστησε θερμῶς, ἐκφράσας τὴν συγκίνησιν αὐτοῦ διότι ἀποχωρίζεται ὄχι μόνον ἐκ τοῦ εὐλαβοῦς ποιμνίου του, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τόσον φιλοξένου καὶ προηγμένης ἐκεῖ Ὀρθοδόξου Κοινότητος, μεθ' ἧς στενῶς καὶ εἰλικρινῶς ἐπὶ 15 ὅλα ἔτη συνέζησεν ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ.

Τὴν ἐπιοῦσαν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, 1ην Ἰουνίου, εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῆς ἐκεῖ Ὀρθοδόξου Κοινότητος, προσκληθεὶς παρέστη ὁ ἀποχωρῶν ἀγγλικανὸς ἱερεύς, ὃν προσεφώνησεν αὖθις καταλλήλως ὁ Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος.

Ὁ αἰδεσιμολογιώτατος Δρ. Ἄρθουρ Ουέστκοττ ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ καὶ τοῦ τέως ποιμνίου, εἰπὼν ὅτι μετ' εὐλαβείας θέλει τηρήσῃ ἐν τῇ μνήμῃ του τὰς θερμὰς ἐκδηλώσεις τῶν Ὀρθοδόξων ἐν Σμύρνῃ ἀδελφῶν.

Ὁ Ἀγγλικανὸς Πάστωρ ἐλθὼν ἐνταῦθα ἐπεσκέφθη τὴν 13ην τοῦ μηνός, τῇ συνοδείᾳ τοῦ ἐνταῦθα Ἀγγλικανοῦ ἱερέως αἰδεσιμολογιωτάτου C. W. Piper, τὴν Α. Σεβασμιότητα τὸν Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον, ἵνα ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει αὐτοῦ ὑποβάλῃ σέβη.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἐξῆρε τὴν μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καλλιεργουμένην φιλίαν, ἣν ἐχαρακτήρισεν ὡς ἀληθῆ χριστιανικὸν θησαυρὸν καὶ ὡς πνευματικὴν κατάκτησιν τῶν νεωτέρων χρόνων.

Τὴν Α. Αἰδεσιμολογιότητα ἀντεπεσκέφθη ἐκ μέρους τοῦ Σεβασμιωτάτου Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Μέγας Ἀρχιδιάκονος Μελέτιος.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Δρος Westcott εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ὁ Σεβασμιώτατος Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας Τζώφφεϋ χαιρετιστήριον μήνυμα. Ἀπαντητικῶς πρὸς τοῦτο ἐλήφθη τὸ κάτωθι εὐχαριστήριον τῆς Α. Σεβασμιότητος:

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Σεβασμιότητα,
τὸν Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων Δωρόθεον,
Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον,

Ἰσταμπούλ, Τουρκίαν.

14 Ἰουλίου 1947.

Λάμπεθ Πάλας,

Σεβασμιώτατε, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἔλαβον παρ' Ὑμῶν φιλοφρονέστατον χαιρετισμόν, διαβιβασθέντα μοι διὰ τοῦ Δόκτορος A. J. Westcott, ὁ ὁποῖος ἄρτι ἐπανέκαμψεν ἐκ Σμύρνης, καὶ εὐχαριστῶ Ὑμᾶς θερμῶς δι' αὐτόν.

Προάγομαι ὅπως εἰς ἀπάντησιν ἐκφράσω εἰς Ὑμᾶς τὰς καλὰς καὶ θερμάς μου εὐχὰς καὶ τὴν βαθεῖάν μου ἐπιθυμίαν, ὅπως ἡ Ὀρθόδοξος καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία χωρῶσιν ὁμοῦ ὁλονὲν στενώτερον πρὸς τὴν ἕνωσιν. Παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε τὰς δι' Ὑμᾶς καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Ὑμῶν προσευχάς μου.

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
Geoffrey
Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας,
Πριμᾶτος πάσης Ἀγγλίας
καὶ Μητροπολίτης.

Π. Κ. Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπή.

Νέον μέλος τῆς Π. Κ. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλήθη, διὰ μίαν ἐτησίαν θητείαν ἐν αὐτῇ, ὁ ἀρχιμανδρίτης Σεραφεὶμ Κρασσᾶς, Προϊστάμενος τοῦ ἐν Διπλοκιονίῳ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Αὐστραλίας.

Ληφθέν, ἀνεγνώσθη συνοδικῶς τηλεγράφημα τοῦ Ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Αὐστραλίας Θεοφυλάκτου, ὑποβάλλοντος τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ.

Ἡ Α. Θεοφιλία προετράπη τηλεγραφικῶς, ὅπως ἔλθῃ ἐνταῦθα πρὸς χειροτονίαν.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ρόδου

Ὁ Μητροπολίτης Ρόδου Τιμόθεος διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ἀνεκοινώσατο τὴν εἰς Ρόδον αἰσίαν αὐτοῦ ἄφιξιν καὶ ἐξῃτήσατο τὰς εὐχὰς καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας.

Τῇ Α. Σεβασμιότητι ἐγένετο τὸ προσῆκον ἀπαντητικὸν τηλεγράφημα.

Ἐξαρχία τῶν ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν.

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς, τῆς 7ης Ἰουνίου, κατόπιν ἐπὶ τούτῳ διατυπωθέντος κοινοῦ πόθου καὶ εὐχῆς τῶν Ἐπισκόπων Ἰωάννου καὶ Νίκωνος, τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ εὐλαβοῦς πληρώματος τῆς ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξου Ρωσσικῆς Ἐξαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐν ἐκτιμήσει τῶν πολλῶν πρὸς τὰς ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξους Παροικίας ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν εὐλαβείας καὶ ἀφοσιώσεως τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου, Ἀρχιεπισκόπου Βλαδιμήρου, ἐνέκρινεν ἵνα ἡ Α. Σεβασμιότης, ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ τῇ 16ῃ Ἰουνίου τεσσαρακοστῇ ἐπετείῳ τῆς εἰς ἐπίσκοπον προαγωγῆς αὐτῆς, τιμηθῇ διὰ τοῦ τίτλου τοῦ Μητροπολίτου, χορηγουμένου ἅμα αὐτῷ καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρεσθαι πρὸ αὐτοῦ ἐν ταῖς Ἱεραῖς ἀκολουθίαις Ἅγιον Σταυρόν, κατὰ τὸ ἔθος τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἀνεκοινώθη τηλεγραφικῶς καὶ διὰ γραμμάτων τῇ Α Σεβασμιότητι.

Οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τοῦ Ἐνοριακοῦ Κλήρου

Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 7ης Ἰουνίου, εἰσηγήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐνεκρίθη ἵνα συστηματικῶς ὀργανωθῇ εἰδικὴ μέριμνα πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ Ἐνοριακοῦ Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν παρακειμένων Ἱερῶν Μητροπόλεων, κατηρτίσθη δὲ ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Ἐπαρχιούχων Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος Θωμᾶ, Δέρκων Ἰωακείμ, Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου, τοῦ Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου Μητροπολίτου Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου, τοῦ Προέδρου τῆς Π. Κ. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Μητροπολίτου Προικοννήσου Φιλοθέου καὶ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Μητροπολίτου Λαοδικείας Μαξίμου, πρὸς ὀργάνωσιν καὶ ὑπεύθυνον διαχείρισιν τῆς ἀποφασισθείσης ὑπὲρ τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου μερίμνης.

Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων.

Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 12ης Ἰουνίου, εἰσηγήσει τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, κατηρτίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Περγάμου Ἀδαμαντίου, Χαλδίας Κυρίλλου καὶ Σάρδεων Μαξίμου, πρὸς ἀπὸ κοινοῦ μελέτην, διαφώτισιν καὶ συνεργασίαν μετὰ τῶν παραγόντων τῆς Κοινότητος καὶ τῶν κοινοτικῶν ἱδρυμάτων ἐπὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κοινότητα ζητημάτων.

Ἐπιτροπὴ ἀνεγέρσεως Πατριαρχικοῦ Μεγάρου.

Ληφθείσης ὑπ' ὄψιν τῆς πολλαχῶς ἐπιβαλλομένης ἀνάγκης ἀνεγέρσεως Πατριαρχικοῦ Μεγάρου, εἰσηγήσει τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, κατηρτίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου, Προικοννήσου Φιλοθέου, Περγάμου Ἀδαμαντίου, Χαλδίας Κυρίλλου καὶ Σάρδεων Μαξίμου, ἵνα ἐπιληφθῇ τῆς σχετικῆς προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας.

Ὑποτροφία ἐν Εὐρώπῃ.

Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 28ης Ἰουνίου, εἰσηγήσει τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὴν πολλαχῶς ἐπιβαλλομένην ἀνάγκην τῆς δημιουργίας στελεχῶν διὰ τῆς ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κληρικῶν ἀποφοίτων τῆς Ἰ. Θεολογικῆς Σχολῆς πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν, ἐκτιμῶσα δὲ τὴν πρὸς τὰ γράμματα κλίσιν, τὴν φιλοπονίαν καὶ τὸν ἐν γένει ζῆλον τοῦ ἐπὶ τοῦ Τύπου Τμήματος τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Διακόνου Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, ἐνέκρινεν ὅπως ἀποσταλῇ οὗτος εἰς Εὐρώπην, ὡς ὑπότροφος τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα παρακολουθήσῃ μαθήματα Συστηματικοῦ Κλάδου ἐν τοῖς αὐτόθι Πανεπιστημίοις, χρησιμοποιηθῇ δὲ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ καταλλήλως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Παρασημοφορία τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Τιμοθέου.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Γεώργιος ὁ Στ' ἐκτιμῶν τὴν μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τοῦ δημοσίου καλοῦ χριστιανοπρεπῆ ἀγαθὴν διάθεσιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάχου Ἱεροσολύμων καὶ «τὰς συνεχεῖς καὶ ἀκαμάτους προσπαθείας αὐτοῦ πρὸς στενώτερον σύνδεσμον πασῶν τῶν Χριστιανικῶν Κοινοτήτων ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ», ἀπένειμεν Αὐτῷ τὸ παράσημον τοῦ ἀνωτέρου Ταξιάρχου τῶν Ἱπποτῶν τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας μετὰ τοῦ τίτλου Sir, εἰς ἔνδειξιν ἐξαιρετικῆς τιμῆς.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τοῦ παρασήμου ἐγένετο τὴν 26ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ Ὑπάτου Ἁρμοστοῦ Παλαιστίνης Στρατηγοῦ Sir Alan Cunningham ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ὑποδοχῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γαλιλαίων ἀνδρῶν, παρισταμένης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, τῶν Ἑλληνικῶν Προξενικῶν Ἀρχῶν καὶ πλείστων Ἄγγλων Ἐπισήμων, ἀντιπροσωπευόντων τὰς ἐπισήμους ἐπιτοπίους Βρεττανικὰς Ἀρχάς.

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ἐν συγκινήσει δεχθεῖσα τὴν ἀπονομὴν τοῦ ἀνωτέρου τούτου Βρεττανικοῦ παρασήμου ηὐχαρίστησε διὰ καταλλήλου προσλαλιᾶς τοὺς παρισταμένους καὶ ηὐχήθη ὑπὲρ μακροημερεύσεως τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας.

Ἀκολούθως ἡ Α. Μακαριότης ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Ἐξοχώτατον Ὕπατον Ἁρμοστήν, ὡς δῶρον, Εὐαγγέλιον μετὰ περικαλύμματος ἐκ μαρμαροστράκου ἐξειργασμένου μετὰ εἰδικῆς ἀφιερώσεως· μεθ' ὃ ἠκολούθησεν ἡ ὑποβολὴ τῶν συγχαρητηρίων ἀπὸ μέρους τῶν Ἐπισήμων καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἐκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου.

Ληξασῶν πασῶν τῶν προπαρασκευαστικῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου ἐργασιῶν, συνῆλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου Δέρκων Ἰωακείμ, τῇ 20ῇ Ἰουνίου ἐ. ἔ., ἐν τῷ Μεγάλῳ Συνοδικῷ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Μεγάρου ἡ Γενικὴ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις, ἀπαρτιζομένη ἐκ τῶν σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Δέρκων Ἰωακείμ, Πάφου Λεοντίου — Τοποτηρητοῦ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου Κύπρου,– καὶ Κυρηνείας Μακαρίου, μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν Ἡγουμένων τῶν Ἱερῶν Μονῶν Κύκκου, Μαχαιρᾶ, Ἁγίου Νεοφύτου, Τροοδιτίσσης, Σταυροβουνίου, καὶ Ἁγίου Παντελεήμονος, τοῦ Ἐξάρχου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν 66 Γενικῶν Λαϊκῶν Ἀντιπροσώπων, ἥτις καὶ συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Κύπρου προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου. Μετὰ τὴν νενομισμένην ἱεροτελεστίαν ἐγένετο ψηφοφορία, μεθ' ἣν γενομένης διαλογῆς τῶν ψήφων Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου ἐξελέγη ὁ Μητροπολίτης Πάφου Λεόντιος, λαβὼν ψήφους 58, 17 ψήφων δοθεισῶν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Σιναίου Πορφυρίῳ καὶ μιᾶς τῷ Ἐψηφισμένῳ Ἡγουμένῳ Μαχαιρᾶ Γρηγορίῳ.

Ἀκολούθως ἐγένετο ἡ ἐν τῷ Ναῷ νενομισμένη τελετὴ τῆς Ἐνθρονίσεως, καθ' ἣν ἀνεγνώσθη τὸ Ὑπόμνημα τῆς Ἐκλογῆς καὶ ὑπεγράφη ἡ σχετικὴ πρᾶξις. Τὴν ποιμαντικὴν ράβδον ἐνεχείρισε τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ ὁ Μητροπολίτης Δέρκων Ἰωακείμ, ὅστις καὶ προσεφώνησε τὴν Α. Μακαριότητα, μεθ' ὃ Αὕτη ἐξεφώνησε τὸν Ἐνθρονιστήριον Λόγον Αὐτῆς. Ἐπηκολούθησεν ὁ πολυχρονισμὸς τῆς Α. Μακαριότητος, κατόπιν τοῦ ὁποίου Αὕτη ἀνῆλθε καὶ αὖθις εἰς τὸ Μέγα Συνοδικόν, ἔνθα καὶ ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν Ἐπισήμων καὶ τοῦ πλήθους.

Βιογραφικὸν Σημείωμα τῆς Α. Μακαριότητος.

Ὁ νεοεκλεγεὶς Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Λεόντιος ὁ ἀπὸ Πάφου, ἐγεννήθη ἐν Λεμεσσῷ τῆς Κύπρου τῷ 1896. Τὰ πρῶτα καὶ εἶτα τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα διήκουσεν ἐν ταῖς σχολαῖς τῆς γενετείρας αὐτοῦ. Καρίες μοναχός, ἔτι ὢν μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου, ἐμόνασεν ἐπὶ 4ετίαν, μεθ' ὃ χειροτονηθεὶς διάκονος ἐτελείωσε τὰς γυμνασιακάς του σπουδάς, ἀπεστάλη δὲ ὡς ὑπότροφος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κιτίου εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησεν ἀριστεύσας. Ἐπανελθὼν εἰς Κύπρον προσελήφθη ὑπὸ τοῦ τότε Μητροπολίτου Κιτίου καὶ εἶτα Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη Καθηγητὴς τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Κύπρου, εἰς ὃ ἐδίδαξεν ἐπὶ 3ετίαν. Ἀκολούθως προσελήφθη ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πάφου, ἐκεῖθεν δέ, τῷ 1929, μετέβη εἰς Ἀμερικὴν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν θεολογικῶν του σπουδῶν. Ἐν Ἀμερικῇ εὑρισκόμενος ἐξελέγη, καθ' ὁμόθυμον τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας Πάφου ἀπαίτησιν, Μητροπολίτης τῆς ἕδρας ταύτης. Ὡς ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Πάφου συμμετέσχεν εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Λάμπεθ, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησσίας Κύπρου. Ἐπιστρέψας ἀκολούθως εἰς Κύπρον καὶ μετὰ τὴν ἐξορίαν τῶν δύο ἄλλων Μητροπολιτῶν τῆς Μεγαλονήσου Κιτίου καὶ Κυρηνείας καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου, ἀπέμεινεν ὁ μόνος ἡγέτης τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, ἣν καὶ ὡς Τοποτηρητὴς διηύθυνεν ἐπὶ 14ετίαν ὅλην μέχρι τῆς ἀναδείξεώς του ὡς Ἀρχιεπισκόπου.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΟΥΚΡΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ληφθέν, ἀνεγνώσθη συνοδικῶς γράμμα τοῦ Οὐκρανοῦ Μητροπολίτου Πολυκάρπου, δι' οὗ ὑποβάλλων ἀντίγραφον τοῦ ἀπευθυνθέντος πρὸς τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἐγκυκλίου ὑπομνήματος, ὑπογραφομένου ὑπὸ ἐννέα Οὐκρανῶν Ἐπισκόπων περὶ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κανονικῆς αὐτῆς ἔναντι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας θέσεως, ἐξαιτεῖται ὅπως, διὰ τοὺς ἀναφερομένους ἱστορικοκανονικοὺς καὶ ἄλλους λόγους, ὑπαχθῇ, ὡς καὶ ἄλλοτε, ὑπὸ τὴν κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὁ ὁποῖος «ὡς Μήτηρ φιλόστοργος ἐφύλαξεν ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων τὸν Ὀρθόδοξον Οὐκρανικὸν λαὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ».

Τὸ γράμμα τοῦτο παρεπέμφθη εἰς τὴν προσήκουσαν μελέτην.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

"ΣΩΣΙΒΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ„

Γράμμα Ζ'. Σελίδες 64. Σταμπούλ, 1947.

ΚΟΜΨΟΝ εἰς ἐμφάνισιν, διδακτικὸν καὶ πλούσιον εἰς ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπην διὰ τὴν νεανικὴν ψυχὴν ἐξεδόθη καὶ τὸ Ζ'. κατὰ σειρὰν πονημάτιον τοῦ Μεγάλου Ἀρχιδιακόνου Μελετίου Κριθιώτου.

Ἁπλοῦν τὸ βιβλίον αὐτό, μὲ εὔληπτον περιεχόμενον καὶ εἰς ἁπλῆν καὶ δημώδη διάλεκτον συντεταγμένον, ποικίλλεται μὲ γνώμας καὶ παρατηρήσεις σοφῶν καὶ μὲ ἁπλᾶ καὶ ὡραῖα ἀνέκδοτα, τὰ ὁποῖα καὶ καθιστῶσιν εὐχάριστον τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ. Τὸ πονημάτιον τοῦτο ἀφήνει νὰ καταφανῇ ἡ κλιμακωτὴ πορεία τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν εἰς τὴν μέχρι τοῦδε πνευματικήν του ἐργασίαν ὁ γράψας, ὅστις πρὸ καιροῦ ἐνδιατρίψας περὶ ἐκεῖνα ὅσα **«Ἐκεῖνος εἶπεν»** γενικῶς, καὶ εἰδικώτερον διὰ τὴν **«Χριστιανικὴν Οἰκογένειαν»** καὶ διὰ τὴν **«Πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην»**, δὲν ἠθέλησε νὰ παρίδῃ καὶ ὅσα διὰ τοὺς νέους ἐδίδαξεν ὁ Κύριος, ἅτινα καὶ συνεκέντρωσεν ὑπὸ τὸν τίτλον **«Σωσίβιο γιὰ τοὺς νέους»**.

Σκοπὸς τοῦ βιβλίου εἶνε νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας του μερικὰς ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς ἀληθείας τῆς θρησκείας ἡμῶν καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν εὐκαιρίαν νὰ «φύγωσι», ἔστω καὶ ἐπὶ βραχύ, ἀπὸ τὴν τυραννικὴν δεσποτείαν τῶν παθῶν. Ἀναλύονται ἐν αὐτῷ, μὲ θερμὸν παλμὸν καὶ χρόνον γοργόν, τὰ καθήκοντα τῶν χριστιανῶν νέων ἀπέναντι τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας, καὶ γενικώτερον ἀπέναντι τῆς θρησκείας καὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Ἀκολούθως γίνεται λόγος διὰ τὰς κατ' ἐξοχὴν ἀρετὰς τῆς καλωσύνης, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς πίστεως, μάλιστα δὲ τῆς ἀγάπης, ἰδιαιτέρως τονίζεται τὸ πάγκοινον φαινόμενον τοῦ πόνου καὶ μὲ ἰδιαιτέραν προσοχὴν ἐξετάζεται τὸ θέμα τῆς ἁμαρτίας. Αὐτὴν χαρακτηρίζει ὁ γράψας ὡς «νόσον», διακρίνει δὲ ὀνομαστὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ θύματά της, τὸν μέθυσον, τὸν πλεονέκτην, τὸν θυμώδη, τὸν χαιρέκακον, τὸν ἀκόλαστον, τοὺς ὁποίους καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀναλύσῃ ψυχολογικῶς. Εἰς τὰς τρεῖς τελευταίας σελίδας τοῦ βιβλιαρίου του ὑπὸ τὸν τίτλον «Σὰν ἐπίλογος», παρατάσσει εὐσυνόπτως συμπερασματικοὺς στοχασμούς.

Αὐτὸ εἶνε τὸ περιεχόμενον τοῦ ἄρτι ἐκδοθέντος βιβλίου τοῦ Μεγάλου Ἀρχιδιακόνου, ὅπερ ἐνισχύει τὴν σειρὰν τῶν παιδαγωγικῶν ὑπὲρ τῆς νεολαίας ἔργων, ἅτινα αὐξηθέντα εὐτυχῶς τελευταίως δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς καρποὶ τῆς παρ' ἡμῖν ἰδιαιτέρας προσοχῆς πρὸς τὴν νεότητα. Τὸ «Σωσίβιο γιὰ τοὺς νέους», γεγραμμένον διὰ τοὺς χριστιανοὺς νέους βεβαίως κατὰ πρῶτον λόγον, ἀποτελεῖ οὐχ ἧττον χρήσιμον καὶ εὐχάριστον ἀνάγνωσμα καὶ παντὸς Χριστιανοῦ.

ΔΗΜ. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ:

"ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΙΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ„

("Εκδ. «Ζωῆς», σελίδες 368). Ἀθῆναι, 1947.

Ὁ ἐκ τῶν θεολόγων τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀδελφότητος «Ζωὴ» κ. Δημ. Γ. Παναγιωτόπουλος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐξέδωκε τύποις περισπούδαστον ἔργον ἀποτελούμενον ἐκ 368 σελίδων.

Περιλαμβάνει πέντε μέρη, ὧν ***τὸ πρῶτον*** περὶ τῶν στοιχείων τῆς μουσικῆς γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως, ***τὸ δεύτερον*** περὶ συνθέσεως τοῦ βυζαντινοῦ μέλους, ***τὸ τρίτον*** περὶ τῶν 8 ἤχων τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ***τὸ τέταρτον*** περὶ τῆς ὀρθογραφίας τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ***τὸ πέμπτον*** ἐπιγράφεται «ὁ ἱεροψάλτης καὶ ἡ ψαλμῳδία», ***τὸ ἕκτον*** καὶ τελευταῖον «ἡ τέχνη ἐν τῇ Βυζαντινῇ Μουσικῇ».

Τὸ ὅλον ἔργον μαρτυρεῖ μελετηρὸν καὶ ἔμπειρον συγγραφέα καὶ δίδει πλήρη καὶ ὡλοκληρωμένην γνῶσιν τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Ἐνδιαφέρουσαι σελίδες εἶνε ὅλαι, ἀλλὰ κυρίως ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν ἔκθεσιν τῆς θεωρίας, ἡ ὁποία ἀναλύεται μὲ πολλὴν σαφήνειαν καὶ μεθοδικότητα. Εἰς ἄλλα κεφάλαια διασαφηνίζεται ὁ σκοπὸς τῆς ἱερᾶς ὑμνῳδίας καὶ δίδονται πρακτικαὶ ὁδηγίαι διὰ τὴν καλυτέραν ἐμφάνισιν καὶ ὀργάνωσιν αὐτῆς.

Συμφωνοῦμεν εἰς τὸ ὅτι ἡ ἔκδοσις αὕτη ἀνταποκρίνεται εἰς πραγματικὴν ἀνάγκην καὶ ὅτι τὸ βιβλίον αὐτὸ — τὸ ὁποῖον εἶνε τελειότερον τοῦ πρὸ διετίας ἐν Κύπρῳ ἐκδοθέντος σχετικοῦ ἔργου περὶ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς μουσικολογιωτάτου τινὸς κληρικοῦ — θὰ γίνῃ προσφιλὲς ἐγκόλπιον εἰς πάντα μελετητὴν τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ ἀπαραιτήτως πολύτιμος ὁδηγὸς εἰς τοὺς διδάσκοντας αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς ἱεροψάλτας τῶν Ναῶν μας.

† ὁ Κ. Α.

ORTODOKSİA — Ahlâkî ve Dinî Resale

İmtiyaz sahibi ve Umum neşriyat Müdürü : ADALAR MİTROPOLİTİ DOROTEOS YEORGİADİS

Mahal İdare: Büyükada, Kanarya sok., No. 16, İstanbul.

Basım tarihi: 6/9/947.